NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 21 FEBRUARI 2022

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
39 leden, te weten: mevrouw Bakkers, de heren Bauer en Beij, de dames Van den Berg en Bink-Winterkamp, de heren Blansjaar, Boerboom en Bos, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, de dames Hoekstra en Hostmann, de heer De Jong, de dames Kraneveldt-van der Veen, Van Leeuwen en Van der Meer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mooiman en Moree, mevrouw Mulholland, de heer Nawijn, mevrouw Van Oudheusden, de heren Schoonbeek, Schotel, Smitskam, Van der Snoek, Van Steenis, Van der Vlies, Weekenstroo en Weening, de dames Wortel-Driessen en Van Yperen, de heren Zamani en Zinck

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: mevrouw Van Driel, mevrouw Groeneveld, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, de heren Paalvast en Rosier

Afwezig zijn: -

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
7. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Impulsbudget dienstverlening in kader corona**
   b. **Raadsvoorstel Beschikbaar stellen Schaalspronggelden (Strategische Agenda Zoetermeer 2040) 2022 en 2023**
   c. **Raadsvoorstel Fonds Zoetermeer 2040 investeringsvoorstel: Investeringsimpuls amateurverenigingen**
   d. **Raadsvoorstel Uitvoeringsplan 2022 Regiovisie jeugdzorg Haaglanden**
   e. **Raadsvoorstel Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040**
   f. **Besluitenlijst en notulen van 31 januari 2022 Memo basisdocument Zoetermeer 2040**
8. **8. Debat (inclusief stemmingen)**
   a. **Raadsvoorstel Citymarketing – Reserve fonds Zoetermeer 2040**
   b. **Raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds**
   c. **Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport d.d. 24-01-2022, afdoening toezegging 499.**
9. **Sluiting**

VERSLAG

---

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedenavond, dames en heren, leden van de gemeenteraad en ook de mensen op de publieke tribune. Van harte welkom allemaal bij deze laatste raadsvergadering van deze raadsperiode. Toch altijd weer een bijzonder moment, vind ik. Ik zie iemand nee schudden, maar ik vind het een bijzonder moment. Ik kan alleen voor mezelf spreken, maar ik vind het altijd een bijzonder moment.
Er zijn geen berichten van verhindering ontvangsten dus ik stel voor dat ik verderga met een heel exposé over de vaststelling van de agenda. Maar ik zie mijnheer Weening die iets wil zeggen, gaat uw

gang.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. De afbouw van de coronamatregelen is al enige tijd bekend en dan verrast het mij in hoge mate dat we zo kort voor de vergadering te horen krijgen dat we toch in een andere opstelling met elkaar moeten vergaderen. Ik heb daar grote moeite mee, enerzijds omdat er belangrijke onderwerpen op de agenda staan, waarbij enig overleg binnen onze fractie wel gewenst is, en wellicht ook binnen andere fracties. Daarom is mijn voorstel om in de vergadersetting te vergaderen zoals die zonder corona is.

De **voorzitter**: Anderen hierover? Ik snap heel goed uw verzoek en uw oproep. We hebben eerder aangegeven dat het mogelijk zou zijn, maar we hebben daar juridisch advies op gevraagd en dat is vandaag volgens mij ook in de dagmail teruggekomen, daaruit blijkt dat dat niet mogelijk is. U kunt het voorstel doen, maar het is niet mogelijk om daar verandering in aan te brengen omdat de regels zijn zoals die op dit moment gelden. Dat neemt niet weg dat ik net als u en net als iedereen in deze zaal, denk ik, heel graag had gezien dat we dat op een andere manier hadden kunnen doen, zeker de laatste raadsvergadering. Maar het is helaas niet anders. Ik begrijp uw oproep, maar we kunnen dat niet in stemming brengen. Dat is iets waar we volgens de regelgeving niet anders in kunnen opereren. Mijnheer Weening?

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Maar zijn in de afgelopen zeven dagen de juridische regels dan aangepast? Want het is al een tijdje bekend hoe die versoepelingen gaan. Je kunt hard zoeken naar argumenten om niet in de oude opstelling te vergaderen, en dat gevoel krijg ik bij uw woorden, je kunt het ook net iets anders interpreteren en dan kunnen we wel gewoon op de normale manier vergaderen.

De **voorzitter**: Om op dat laatste nog even in te gaan, u mag gerust van mij weten dat we echt naar alles hebben gekeken om het mogelijk te maken om in, wat wij dan maar noemen, de fysieke opstelling te vergaderen, want het heeft ieders voorkeur dat dat hier bij elkaar kan. Daar is ook naar gekeken. Maar het is ook heel simpel, het verlichten van de 1,5 metermaatregel gaat pas vrijdag in en zo lang is dit een publiek toegankelijke plaats waar geen coronabewijs is vereist en dat betekent dat je de 1,5 metermaatregel moet respecteren. Dat advies is ook juridisch aan ons voorgelegd en ik zie voor mij geen reden, zeker niet in mijn positie, om daarvan af te wijken. Dus nogmaals, ik snap uw oproep en er is zeker geen reden geweest om te zoeken naar redenen om het niet te doen, sterker nog, er is andersom geredeneerd, door juist echt alles te bekijken, maar helaas moesten we vandaag tot de conclusie komen dat het helaas niet anders kan. Dus daar zou ik het – hoewel ik me realiseer dat dat geen bevredigend antwoord is – toch bij willen laten.
Dan begin ik maar meteen met de coronaregels, om daar een overstap naar te maken, voor ik begin aan de huishoudelijke mededelingen. Dat is uiteraard de 1,5 meter afstand en draagt u als u loopt altijd een mondkapje.
Dan het debat. Uiteraard vindt dat hier plaats, primair, maar elk raadslid kan natuurlijk meedoen, ook als u zit in het gebied van de publieke tribune. U kunt uiteraard tijdens de schorsing wisselen van zitplaats, daar zullen we ook ruimte voor bieden. Er zijn ook zoals altijd twee interruptiemicrofoons ge dus wilt u spreken, loopt u dan vooral ook naar een van de microfoons en dan krijgt u van mij vanzelf het woord. We hebben ook afgesproken dat moties in amendementen niet ondertekend te hoeven worden bij indiening en ze worden, zoals u gewend bent, door de griffie direct op iBabs geplaatst, dus dan kunnen ook de meekijkers daarnaar kijken. Daarvoor hoeft u alleen de pagina te verversen.
Dan iets over de stemmingen. De stemmingen bij agendapunt 7 en 8 zullen aan het eind van de vergadering plaatsvinden, omdat we dat inderdaad in deze opstelling niet kunnen doen en voor de stemmingen zal kort geschorst worden, zodat u kunt wisselen van zitplaats en fracties bij elkaar kunnen plaatsnemen. De indeling vindt u ook op tafel en uiteraard treft u, zoals u bent gewend, de rode en groene briefjes aan om die tijdens de stemming te gebruiken. Daar zullen we straks ook tijdens de stemmingen nog op terugkomen.
Dat voor wat betreft de huishoudelijke mededelingen. Dan de vaststelling van de agenda. Uiteraard is er bij deze raadsvergadering op voorhand al rekening gehouden met uitloop naar morgenavond, dinsdag 22 februari. We zullen in de loop van de avond kijken of het ook noodzakelijk is, of wij van deze extra avond gebruik dienen te maken. Vanwege mijn portefeuillehouderschap stel ik voor bij het debat te beginnen bij agendapunt 8.b raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds en daarna verder te gaan met agendapunten 8.a raadsvoorstel Citymarketing en 8.c Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport. Wenst iemand hierover stemming of kan iedereen zich erin vinden deze volgorde te hanteren? U kunt straks wisselen van plek uiteraard. Daar geven we weer ruimte voor. Als ge-

volg van de commissiebehandeling is bij agendapunt 7.b het raadsvoorstel Beschikbaar stellen Schaalspronggelden en bij agendapunt 7.e raadsvoorstel Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040 een gewijzigd stuk toegevoegd. Dan gaan we naar de spreektijden. Het voorstel is de spreektijd bij agendapunt 8, het debat vast te stellen op: bij het raadsvoorstel Citymarketing een minuut per fractie, het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds twee minuten per fractie en voor het Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport drie minuten per fractie. De heer Schoonbeek van D66 heeft verzocht om een halve minuut extra spreektijd en mevrouw Kraneveldt van de PvdA om anderhalve minuut extra spreektijd bij agendapunt 8.c, Raadsmemo reactie van het college op het Van der Feltzrapport. Ik stel voor dat toe te staan. Iemand die nog iets over de agenda heeft? Is er iemand die stemming over de vaststelling van de agenda wenst? Dan constateer ik dat de agenda is vastgesteld.

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Er heeft zich een drietal insprekers gemeld. Allereerst wil ik het woord geven aan de heer Van den Ende over de borging van integriteit. U heeft vijf minuten. Gaat uw gang.

De heer **Van den Ende**: Mij bekruipt het gevoel dat de slachtoffers van de toeslagenaffaire wellicht ook hebben gevoeld, van een overheid die niet aan rechtvaardigheid en waarheidsvinding doet, maar uit is op het eigen gelijk. Dat is ontstaan door bemoeien met een aantal kwesties die ik al achter me gelaten had, tot ik als mantelzorger weer te maken kreeg met een vals functionerende overheid. Omdat de coronasituatie mij het onmogelijk maakte in te spreken, nam ik mij voor mijn ervaringen gedoseerd, wekelijks schriftelijk met u delen, zodat u eveneens dat beeld van een onzuiver handelende overheid op uw netvlies kreeg.
De eerste inzending ging over het Bredewater 26. Hier speelde het volgende, er werd zonder vergunning gebouwd. De gemeente wist ervan, maar trad niet op. Ik wees op de gevaren, maar burgemeester en wethouders stelden 'het is veilig. Het voldoet aan de vergunningsvoorwaarden'. Maar er was helemaal geen vergunning. Recent is vastgesteld dat het niet veilig is. Als ik dringend om maatregelen vraag, schrijven burgemeester en wethouders dat zij bewust en stipt hun wettelijke taak niet uitvoeren, want 'wij laten het belang van het bedrijf prevaleren boven het strikt uitvoeren van de wettelijke regels'. Puur machtsmisbruik dus. Ook het bestemmingsplan werd met voeten getreden. Als ik om handhaving vraag, stellen burgemeester en wethouders dat ik maar moet aantonen dat zij het bestemmingsplan moeten handhaven. Vervolgens liegen burgemeester en wethouders dat de norm die handhaving van het bestemmingsplan onmogelijk maakt. Uiteindelijk stap ik naar de rechter. Wat moet je dan anders als burger? Tijdens de zitting blijkt dat de burgemeester en wethouders op de valreep een goede maatregel hebben genomen in de vorm van een lastgeving onder dwangsom. Dus de rechter wijst mijn verzoek af, waarna burgemeester en wethouders de maatregel direct weer intrekken en schrijven 'we trekken de maatregel in omdat het gebrek niet meer bestaat'. Pure leugens, terwijl het gebrek voor 100% aanwezig was. Burgemeester en wethouders hebben dus heel bewuste maatregelen genomen met het oogmerk om de rechtbank te misleiden. De verantwoordelijk ambtenaar schrijft tips aan het bedrijf en schrijft 'wij moeten geen gaatje overlaten voor mijnheer Van den Ende'. Puur samenzwerende partijdigheid dus. Als het gewijzigde uiterlijk door de Welstandscommissie op een vijftal punten wordt afgewezen, verlenen burgemeester en wethouders doodleuk een vergunning. Na uitgebreid onderzoek van de onpartijdige deskundige is vast komen te staan dat er corrupt is gehandeld. Wethouder Paalvast biedt namens het college hiervoor excuses aan. Dit was in kort bestek mijn eerste inzending.
Mondeling vertel ik mijn inzet aan de griffier, namelijk het beeld van het onzuiver handelen van de overheid neer te zetten om het beeld vervolgens te vertalen naar de kwestie van mijn buurtjes. Ik vraag de griffier tot een rondzending waarna de eerste zending bij de functionaris die eindverantwoordelijk is voor het integer handelen van het korps belandt. Deze functionaris reageert per mail waarin hij toezegt mij over de lopende zaak van de buurtjes te informeren. Maar deze toezegging komt hij niet na. En hij stelt wel naar de kwestie Bredewater 26 onderzoek hebben te hebben gedaan. Hij schrijft mij geen enkele ondersteuning te hebben gevonden van machtsmisbruik of onwaarheden en niet integer ambtelijk gedrag in het dossier Bredewater 26. Als ik hem vraag of hij het excuus van burgemeester en wethouders weer intrekt, schrijft hij geen behoefte hebben om verder te reageren. En hij komt zijn toezegging om naar de lopende kwestie van de buurtjes te kijken niet na.
Over het niet nakomen van deze klip-en-klaar gedane toezegging dien ik een klacht in. Een ondergeschikte van deze functionaris moet de klacht beoordelen en deze neemt op voorhand al een maatregel en zegt dat het gelijktijdig horen van mij en haar meerdere niet zinvol wordt geacht. En natuurlijk is de klacht ongegrond. De klachtbehandelaar heeft drie A4-kantjes nodig en haalde allerlei waarschijn-

lijkheden, mogelijkheden en veronderstellingen erbij waarom het aantoonbare en naakte feit dat mij is toegezegd over de lopende zaak te informeren, niet is nagekomen. Voor mij is het oncontroleerbaar hoe meerderen en ondergeschikten gezamenlijk dit hebben aangepakt. Zo werkt het binnen Zoetermeer. Mijn hoogbejaarde buurtjes kunnen het schudden ook al is hier ook sprake van leugens en misbruik van bevoegdheden. En evenals bij de slachtoffers van de toeslagenaffaire is het praktisch onmogelijk om een en ander gecorrigeerd te krijgen binnen onze gemeentelijke teflonorganisatie. U raadsleden, draagt medeverantwoordelijkheid voor de borging voor de zuiverheid van handelen van het korps en deze is naar mijn mening niet zorgvuldig.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Ende voor uw inbreng. Dan ga ik over naar de tweede inspreekster mevrouw Person van Stichting Jabezz in de wijk Buytenwegh over haar ideeën en plannen voor deze wijk. Gaat uw gang.

Mevrouw **Person**: Dank u wel. Goedenavond allemaal. Mijn naam is Kelly Person. Ik ben nu woonachtig in Zoetermeer vanaf de jaren '70, dus ik woon hier al... O nee, dan weten jullie mijn leeftijd. Anyway, 51 jaar, en ik heb het altijd naar mijn zin gehad in Zoetermeer. Ik heb heel even een uitstapje gemaakt naar Berkel en ik was blij dat ik terug was na drie jaar. Ik ben toen terechtgekomen in de wijk Buytenwegh. Ik heb gewoond in Meerzicht, twee keer in Noordhove, twee keer in Palenstein. Dat was niet de chronologische volgorde, by the way.
Jullie zullen wel denken 'waarom heeft ze een zonnebril op? Misschien is het wel een modepopje'. Dat ben ik een beetje, maar ik ben blind en slecht ter been. En ik heb jarenlang gewerkt bij Parnassia en ben toen thuis komen te zitten. Ik ben altijd sociaalmaatschappelijk bezig geweest. Ook binnen Parnassia. Toen ik thuis kwam te zitten, kreeg ik heel veel mensen bij mij over de vloer en het werd eigenlijk best wel veel. Soms was het ook zo dat er jongeren bij mij kwamen verblijven. Uiteindelijk heb ik gebruikgemaakt van de Stichting Jabezz. Ik ben daar voorzitter van, die stichting had ik al, maar dat was meer om pakketten te sturen naar het buitenland. Maar gelukkig waren de statuten zo breed dat ik dus ook wat kan doen voor de mensen in mijn omgeving. We zijn terechtgekomen als Stichting Jabezz in Buytenwegh. Ik heb eerst een paar jaar een lokaal gehuurd in een school in Buytenwegh en dat heeft ons best veel gekost. Maar nu kunnen we terecht bij het honk, daar zijn we echt blij mee. Elke week, elke woensdag, komen daar kinderen creatief bezig zijn. Maar het heeft ook als doel om te luisteren naar de kinderen, naar wat er gebeurt in huis en hoe het met ze gaat. Het is heel succesvol. Daarnaast zijn we ook bezig met vrouwen. Een keer in de maand komen de vrouwen bij ons.
Dit doen we nu al een paar jaar, ik denk een jaartje of vier, vijf. We doen het allemaal met eigen geld. We hebben één keer een subsidie mogen krijgen van de gemeente van € 600,00 of € 700,00 en dat is eigenlijk best weinig. Wij willen uitbreiden. Wij zien de jongeren van Zoetermeer, met name in Buytenwegh, en we willen ze een plek geven. Niet alleen om hun verhaal kwijt te kunnen, maar ook om geholpen te worden met de problemen waar de jongeren tegenaan lopen, zoals jongvolwassenen die bij ouders wonen omdat ze geen werk kunnen vinden en daardoor ook geen financiën hebben. Vaak is het zo – dat is nou eenmaal zo bij de etnische minderheden – dat het ons kent ons is en daar voelen jongeren en vrouwen zich vaak vertrouwd bij.
Dus ik sta hier om te vragen ons te helpen daarbij. Niet alleen met subsidies, want we willen uitbreiden en dus hebben we ook vrijwilligers nodig die dan meer uren gaan draaien. Een aantal projecten loopt heel goed en we willen ons dus nu echt gaan richten op uitbreiding. Als een olievlek willen we ons gaan verspreiden. Ik vind het belangrijk dat wij participeren, als mensen van Zoetermeer die woonachtig zijn in Zoetermeer. Ik vind het belangrijk dat je omkijkt naar de mensen om je heen en dat je daar ook bij geholpen wordt. En daarmee wil ik me ook richten – ik heb gehoord dat de burgemeester er is – tot de burgemeester. Want misschien kunt u ons daarbij ook helpen en ons alstublieft op de kaart zetten, zodat wij als Stichting Jabezz nog verder kunnen groeien en bloeien, van waar we al waren, en nog meer kunnen zijn dan we nu al zijn.
Ik vind het jammer dat dit jullie laatste raadsvergadering is, dat heb ik begrepen, en dat er nu geen vragen gesteld kunnen worden, dat heb ik ook begrepen, maar ik hoop dat jullie een volgende keer bij de commissievergadering er allemaal nog zijn – ik hoop dat voor jullie vanwege de verkiezingen – en dan hoop ik jullie te ontmoeten. Dan kan ik daar misschien nog uitgebreider ingaan op de vragen die jullie eventueel hebben. Ik hoop jullie daar te ontmoeten. Ik kom in april terug.
En dat was eigenlijk wat ik kwijt wilde. Vijf minuten zijn eigenlijk best lang. Ik dacht dat mensen zouden zeggen 'stoppen mevrouw Person, stoppen', want ik praat graag, maar ik denk dat dat is wat ik wilde zeggen. Ik hoop dat er mensen zijn die omzien naar ons. Is het afgelopen?

De **voorzitter**: Ja, nu wel, maar ik heb het gevoel dat u er nog wel vijf kunt vullen, maar dat gaan we....

Mevrouw **Person**: Nee, dat gaan we niet doen, dat houden we voor de volgende keer.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Person, voor uw bijdrage. U heeft gelijk, er mogen geen vragen gesteld worden, maar volgens mij hebben de raadsleden allemaal goed nota genomen van wat u heeft gezegd. En ook de burgemeester overigens. Dank voor het feit dat u hier bent gekomen en voor het inspreken.

Mevrouw **Person**: U ook bedankt.

De **voorzitter**: En heel veel succes. Dan gaan we over naar de derde inspreker. Dat is de heer Muijzers namens De Goede Dialoog over de uitkomst van de enquête. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

De heer **Muijzers**: Geachte leden van de raad. Ruim twee maanden geleden zag De Goede Dialoog het licht. Met een complex referendum over het afvalbeleid aan de horizon leek het ons waardevol om de Zoetermeerse inwoners te ondersteunen bij het nadenken over een antwoord op de ja/nee-vraag. Algemene bekendheid met de verschillende beleidsonderdelen is niet vanzelfsprekend. Om een weloverwogen eindoordeel te kunnen vellen, is kennis van en discussie over die onderdelen waardevol. Daarbij hebben wij de Zoetermeerders een handje geholpen met een enquête over eigen voorkeuren, het scheidingsgedrag, de omstandigheden en opvattingen over de beleidsonderdelen. Daarnaast faciliteerden wij vijf wijkdialogen tussen de inwoners waarbij de resultaten voor de stad en voor de eigen wijk werden vergeleken en bediscussieerd. Tot vandaag hebben precies 1100 personen gereageerd. Het voert te ver om nu in te gaan op de verdere inzichten die deze dialogen ons hebben opgeleverd. Het eindrapport presenteren wij op 3 maart a.s. in het streekblad en op onze website degoededialoog.nl. Toch willen we voor u, die immers in deze samenstelling het besluit heeft genomen in december 2020, een tipje van de sluier oplichten. De Zoetermeerders spreken met 13% een zeer beperkte steun uit voor een drietal onderdelen van het afvalbeleid. Voor andere onderdelen zijn de uitkomsten niet veel beter. Graag bieden we uw college een symbolische samenvatting van onze bevindingen aan. Het zijn zes minicontainers. Drie minicontainers bevatten de 13% steun, de andere minicontainers bevatten hogere percentages, 75%, 81% en 86%. Een daarvan betreft de aangegeven zelfkennis 'wat moet er in welke container?'
Op 7 maart a.s. hebben we een slotbijeenkomst in De Boerderij. U bent daarbij van harte welkom. U kunt daar van gedachten wisselen met deelnemers en overige belangstellenden. Graag wel vooraf aanmelden want het aantal plaatsen is beperkt. Nu wil ik de containers aan het college aanbieden. Er zijn vijf wethouders en een burgemeester. De witte is voor u.

De **voorzitter**: We zullen ze straks uitdelen, als u ze aan de bode geeft, dan heeft u ze hierbij overhandigd. Als dat inderdaad uw inspraak was, dank ik u voor de inspraak en volgens mij zal de uitnodiging ook bij de ingekomen stukken zitten. Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de insprekers en dat betekent dat we agendapunt 2 kunnen afronden en gaan we over naar agendapunt 3.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Er zijn geen mondelinge vragen aangemeld dus we kunnen door naar agendapunt 4.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Ik kijk even rond of er mededelingen van raadsleden zijn. Dat is niet het geval. Zijn er nog mededelingen van collegeleden? Ook niet het geval, dan mogen we ook dat agendapunt als afgedaan beschouwen.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de afdoening ingekomen stukken. Ik had begrepen dat mevrouw Van der Meer daar het woord over wenste. Gaat uw gang, mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, het lijkt ons tijd worden dat ingekomen stuk 21-260 en ingekomen stuk 21-385 worden afgedaan en het lijkt ons ook tijd dat de bewaking van de af-

doening van ingekomen stukken aan de raad wordt verscherpt want ik blijf dit niet doen, maar ik vind het wel heel belangrijk dat mensen die ons een brief sturen waarvan wij het college opdragen om een antwoord te geven, een antwoord krijgen. Met het voorstel van vandaag gaan we akkoord.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer, dan kijk ik rond of er nog anderen zijn die hier het woord over wensen. Als dat niet het geval is? Dat eerste is sowieso van belang, ik zal dat ook nog even meenemen en met de griffier bespreken en kijken hoe we daarmee aan de slag kunnen, maar dat moet zeker goed bewaakt worden. Als er verder geen mensen zijn die hier iets over willen zeggen, is er iemand die stemming over dit voorstel wenst? Als dat niet het geval is, dan is de afdoening hiermee afgehandeld.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding

De **voorzitter**: Er zijn geen stukken hiervoor aangemeld.

7. Hamerstukken

a. Raadsvoorstel Impulsbudget dienstverlening in kader corona

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst over dit raadsvoorstel? Ook niet het geval. Dan is dit voorstel aanvaard.

b. Raadsvoorstel Beschikbaar stellen Schaalspronggelden (Strategische Agenda Zoetermeer 2040) 2022 en 2023

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter. We willen het college hartelijk bedanken voor het aanpassen van het raadsvoorstel. De doelen van de bedragen hadden nog wel scherper beschreven mogen worden maar daar zullen we, voor zover nodig, op terugkomen bij de perspectiefnota. Voor nu gaan we akkoord.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer, anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Wenst iemand stemming over dit voorstel? Dat is niet het geval, dan constateer ik dat het raadsvoorstel is aangenomen.

c. Raadsvoorstel Fonds Zoetermeer 2040 investeringsvoorstel: Investeringsimpuls amateurverenigingen

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, we vinden het jammer dat dit alleen maar om gebouwen gaat. Er zijn ook amateurverenigingen die geen gebouw hebben, maar best wat ondersteuning zouden kunnen gebruiken. Die vallen volgens ons hier buiten de boot maar we gaan wel met het voorstel mee.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen met een stemverklaring? Niet het geval. Is er iemand die stemming hierover wenst? Niet het geval, dan is ook dit raadsvoorstel aangenomen.

d. Raadsvoorstel Uitvoeringsplan 2022 Regiovisie jeugdzorg Haaglanden

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die behoefte heeft aan stemming over dit raadsvoorstel? Ook niet het geval, dan is dit voorstel aangenomen.

e. Raadsvoorstel Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040

De **voorzitter**: Het gewijzigd raadsvoorstel Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040. Iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die

stemming wenst over dit raadsvoorstel? Ook niet het geval, dan is dit voorstel aanvaard.

f. Besluitenlijst en notulen van 31 januari 2022 Memo basisdocument Zoetermeer 2040

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die behoefte heeft aan stemming? Dan is dit ook aangenomen.

8. Debat (inclusief stemmingen)
b. Raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds

De **voorzitter**: We gaan over naar agendapunt 8, het debat. Zoals ik al had aangekondigd aan het begin, beginnen we met het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds. We beginnen met de inventarisatie van de sprekers, ik heb in ieder geval mijnheer Van der Vlies al staan en ik zie een verzoek tot schorsing.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Gaan we schorsen om te wisselen, voorzitter?

De **voorzitter**: U heeft helemaal gelijk. We gaan kort schorsen.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en ik was inderdaad iets te voortvarend. We gaan nog even terug want we gaan beginnen met het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds en ik was net bezig met het inventariseren van de sprekers. Ik had in ieder geval de heer Van der Vlies al staan als spreker. Ik ga verder. Mevrouw Van Yperen, mijnheer Blansjaar, de heer Mooiman, mevrouw Frinking, mevrouw Brouwer, mevrouw Meurs, mevrouw Hostmann en mevrouw Bout en mevrouw Van Leeuwen. Verder niet? Dan begin ik met het woord geven aan mijnheer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter, Zó! Zoetermeer voelt veel voor een Sociaal Innovatiefonds en we voelen ook voor een overkoepelend programmaplan zoals het amendement van de VVD aangeeft.
We kunnen niet akkoord gaan met de start van de uitvoering van de nieuwe pilot, zonder dat voldoende duidelijk is wanneer we de pilot een succes vinden en hoe de pilots zich onderling verhouden. Dat wil zeggen, ook ten opzichte van de lopende pilots. Over de lopende pilots is het ons niet gelukt overzichtelijk informatie te krijgen, ondanks onze vragen. Het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds voldoet wat ons betreft niet aan de eisen die we daarvoor gezamenlijk al jaren geleden hebben afgesproken. Daarnaast blijkt uit het voorstel niet dat er projectmatig wordt gewerkt in het Sociaal Domein ondanks eerdere toezeggingen hierover van het college. Voorzitter, we hebben een amendement gemaakt om voor elkaar te krijgen dat het Sociaal Innovatiefonds wel een goede start kan beleven waarbij projectmatig wordt gewerkt, zodat we op elk gewenst moment helderheid hebben over het geld, over de risico's, over de tijd en over de kwaliteit van het uiteindelijke resultaat. Daarnaast is opgenomen dat we een overzicht krijgen van de lopende pilots en de status ervan. We dienen dit amendement in samen met ChristenUnie-SGP, Fractie Van den Berg en de Partij Democratie voor Zoetermeer. Tot zover de eerste termijn.

Amendement nr. 2022-02-A ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, PDvZ, Fractie Van den Berg
Projectmatig werken Sociaal Innovatiefonds

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit:
in het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds de raadsbesluiten 1 tot en met 6 te vervangen door het volgende:
1. de bestemmingsreserve Sociaal Innovatiefonds in te stellen;
2. een bedrag van € 3.500.000,00 in het Sociaal Innovatiefonds te storten ten laste van de reserve Zoetermeer 2040;
3. vanuit dit fonds te beginnen met programmamanagement met als doel voor de aanwending van dit fonds concreet te maken wat de gewenste en noodzakelijke impact op het Sociaal Domein is (in projecttermen: wat is er klaar als het klaar is?). Het resultaat wordt door het college via een

raadsmemo aan de raad ter beschikking gesteld;
4. het programmamanagement onderzoekt welke pilots er sinds 2018 in het Sociaal Domein zijn gestart en brengt in beeld of deze pilots:
   a) nog lopen of zijn afgerond;
   b) welke resultaten zijn bereikt;
   c) of de pilots moeten worden voortgezet hetzij als pilot hetzij als regulier werk;
   d) wat de kosten van de pilot tot op heden zijn;
   het college koppelt hierover terug aan de raad in een raadsvoorstel;
5. het programmamanagement zal tevens onderzoeken in hoeverre de projecten
   a) basisbanen;
   b) vindplaatsen verborgen schulden;
   c) onder de pannen;
   d) impact gedreven inzet voor jeugd & gezinnen;
   e) innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie;
   f) positieve gezondheid en het huishouden;
   g) preventie in de praktijk;
   kunnen bijdragen aan de doelstellingen van het fonds. Hiervoor worden projectdoelstellingen geformuleerd en voor ieder project wordt een raadsvoorstel gemaakt dat door het college aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Vanuit deze raadsvoorstellen worden bedragen vanuit het Sociaal Fonds aan de begrotingsprogramma's toegevoegd;
6. de uit dit voorstel voortvloeiende (aangepaste) begrotingswijzing vast te stellen;

Over onderdeel 6 van dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een begrotingswijziging betreft."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies, dan ga ik naar mevrouw Van Yperen.

Mevrouw **Van Yperen** (VVD): Voorzitter, dank u wel. De Zoetermeerse VVD is verheugd dat er een Sociaal Innovatiefonds wordt opgericht omdat dit een goede stap is richting de benodigde transformatie binnen het Sociaal Domein. De voorgestelde subprojecten zijn hier wat ons betreft een goede aanzet toe. We willen wel dat de projecten uitvoeriger worden uitgewerkt in een overkoepelend programmaplan Sociaal Innovatiefonds met daarin nadere uitwerking en verdieping op ten minste de onderlinge samenhang, financiële onderbouwing en maatschappelijke impact van de beschreven subprojecten. We spreken er met de volgende raad graag over door. Deze aanpassing in het voorstel kan gezien worden als het toevoegen van een overkoepelend kader waarin de huidige en volgende plannen met elkaar in verband worden gebracht. Omdat deze bredere uitwerking niet in het huidige raadsvoorstel is opgenomen, hebben wij hiervoor een amendement opgesteld dat wij indienen samen met de LHN ChristenUnie SGP en de PvdA. Tot zover.

Amendement nr. 2202-B ingediend door VVD, PvdA, LHN, ChristenUnie-SGP
Sociaal Innovatiefonds - programmaplan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

Besluit:
het raadsbesluit Sociaal Innovatiefonds als volgt te wijzigen:

'besluit
1. de bestemmingsreserve Sociaal Innovatiefonds in te stellen;
2. een bedrag van € 3.381.170,00 in het Sociaal Innovatiefonds te storten ten laste van de reserve Zoetermeer 2040;
3. dit fonds in te zetten voor het bereiken van de gewenste en noodzakelijke impact in het Sociaal Domein door een investeringsimpuls te geven aan ontwikkelingen die daar aan bijdragen. In dit voorstel gaat het om de volgende projecten:
   a) basisbanen;
   b) vindplaatsen verborgen schulden;
   c) onder de pannen;
   d) impact gedreven inzet voor jeugd & gezinnen;
   e) innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie;
   f) positieve gezondheid en het huishouden;

g) preventie in de praktijk;
4. voor de onder ad 3 genoemde projecten in de programmabegroting een budget op te nemen:
   a. op programma 1 van € 1.117.170,00 ten behoeve van de voorstellen 3 a, b en c;
   b. op programma 2van € 2.024.000,00 ten behoeve van de voorstellen 3 d, e, f, en g;
   c. van € 240.000,00 ten behoeve van de kosten voor een programmamanager Sociaal Innovatiefonds;
   d. deze budgetten per programma te dekken door een even grote onttrekking uit de Reserve Sociaal Innovatiefonds;
5. de uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen;
6. motie 2111-12A: Basisbanen bieden kansen voor mens en stad als afgedaan te beschouwen.';

wordt:

'besluit
1. de bestemmingsreserve Sociaal Innovatiefonds in te stellen;
2. een bedrag van € 3.381.170,00 in het Sociaal Innovatiefonds te storten ten laste van de reserve Zoetermeer 2040;
3. het Sociaal Innovatiefonds in te zetten voor het bereiken van de gewenste en noodzakelijke impact
   in het Sociaal Domein door een investeringsimpuls te geven aan ontwikkelingen die daar aan bijdragen;
4. hiervoor een overkoepelend programmaplan Sociaal Innovatiefonds op te stellen met nadere uitwerking en verdieping op ten minste de onderlinge samenhang, financiële onderbouwing en maatschappelijke impact van de volgende subprojecten:
   a) basisbanen;
   b) vindplaatsen verborgen schulden;
   c) onder de pannen;
   d) impact gedreven inzet voor jeugd & gezinnen;
   e) innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie;
   f) positieve gezondheid en het huishouden;
   g) preventie in de praktijk;
5. voor de onder ad 3 genoemde projecten in de programmabegroting een budget op te nemen:
   a. op programma 1 van €.1.117.170,00;
   b. op programma 2 van € 2.024.000,00;
   c. van € 240.000,00 ten behoeve van de kosten voor een programmamanager Sociaal Innovatiefonds;
   d. deze budgetten per programma te dekken door een even grote onttrekking uit de Reserve Sociaal Innovatiefonds;
6. de uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen;
7. motie 2111-12A: Basisbanen bieden kansen voor mens en stad als afgedaan te beschouwen;

toe te voegen beslispunt 8:
8. de raad het overkoepelende programmaplan ter bespreking van de voortgang voor te leggen in september 2022."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Yperen, dan ga ik naar mijnheer Blansjaar, PDvZ.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. De PDvZ vindt het belangrijk dat er een Sociaal Innovatiefonds komt. Alleen de voorstellen zijn niet volledig uitgewerkt. Het wordt met deze voorstellen een vrijbrief om naar eigen inzicht het geld uit te geven. De PDvZ mist in de voorstellen piketpaaltjes voor tussentijdse metingen hoe de voortgang is. Een programmamanager is oké, deze moet wel eerst aan de slag gaan alvorens de pilots kunnen worden gestart. Stuk voor stuk in beginsel geen slechte voorstellen. Maar wat zijn de doelstellingen? Wanneer is een pilot geslaagd? Terugkoppeling moet niet alleen in de jaarrekening, dit kan simpelweg in een kwartaaloverzicht. Na een jaar is het moeilijk bijsturen. De pilots kunnen ook besparingen opleveren. Voer je deze besparingen terug in het budget van de pilot? Zo ja, hoe wordt het dan zichtbaar gemaakt? De uitwerking verdient nog wel een verdiepingsslag. De PDvZ is groot voorstander van klein beginnen. Wijkgericht, moet je maar denken, zeker nu wij een tekort aan ambtenaren hebben. Grootschalig betekent het inhuren van externen, een pilot betekent kleinschaligheid. Van daaruit ga je het project verder uitrollen. Daarnaast missen we het

inzicht in de eerder gestarte pilots en de kosten daarvan. We dienen het amendement Projectmatig Sociaal Innovatiefonds van Zó! Zoetermeer mede in. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar voor uw eerste termijn, dan ga ik naar de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, de fractie van de PVV is voor het instellen van het Sociaal Innovatiefonds. Het is van belang dat we de dalende trends in Zoetermeer keren en daarvoor is onzes inziens ook een nieuwe aanpak nodig die tot positieve impact kan leiden. Een hernieuwde inzet op preventie en het herstellen van bestaanszekerheid kan een goede basis vormen en hoort daar zeker bij. Waar het gaat om de individuele voorstellen, merken wij op dat deze inderdaad verdere uitwerking behoeven, in ieder geval waar het gaat om het financieel vlak. Dat is uitgebreid aan bod gekomen in de commissies. En daarom zullen we het amendement van de VVD ook steunen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer Mooiman, dan ga ik naar mevrouw Frinking, CDA

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. Veel mensen hebben de afgelopen jaren de hulp van de gemeente nodig gehad op het Sociaal Domein, zorg die de gemeente sinds 2015 op een nieuwe manier heeft moeten geven en de raad op een nieuwe wijze heeft moeten beoordelen. Tegelijkertijd bleven de kosten maar stijgen met allerlei gevolgen voor de andere voorzieningen in de stad. Het is belangrijk dat we vandaag besluiten nemen en onze inwoners perspectief op verbetering van hun situatie bieden. We weten allemaal dat de noden hoog zijn. Tegelijkertijd is het ook de start voor een betere integrale aansturing door de gemeente en de beste garantie dat we als raad ook daadwerkelijk mede aan de basis staan van versterking van het Sociaal Domein. Het Sociaal Domein is de afgelopen vier jaar onze grote zorg geweest en op allerlei manieren hebben we geprobeerd sturing te geven. De motie Sociaal Innovatiefonds is er daar een van, we zijn dan ook heel blij dat de gelden uit het Fonds Zoetermeer 2040 voor het fonds beschikbaar zijn. Met deze gelden kan een vliegwieleffect ontstaan om de verschillende ideeën verder uit te werken. Ideeën waar de onderlinge verbanden cruciaal zijn en die een wetenschappelijke basis hebben. Het is belangrijk dat de verschillende voorstellen met de partners verder worden uitgewerkt, zodat er draagvlak is voor de aanpak. We dienen de motie van GroenLinks mede in omdat we succesvolle innovaties willen borgen in de organisaties. Dat geeft het beste resultaat voor onze inwoners. Voorzitter, in het in het belang van onze inwoners zal het CDA Zoetermeer voor het raadsvoorstel stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking, dan ga ik naar mevrouw Brouwer, ChristenUnie-SGP.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Het Sociaal Innovatiefonds is een mooi voorstel en de zeven deelvoorstellen die erin staan, spreken ons aan: preventie, maatwerk, de focus op gezinnen en integraliteit. We hebben in de commissie betoogd dat deze voorstellen beter uitgewerkt moeten worden. En als je kijkt naar het raadsbesluit over het afwegingskader wordt ook om degelijkheid en een kwalitatieve uitvoering gevraagd. Maar ik geef toe dat daar niet staat dat we dat pas mogen vaststellen als daaraan voldaan is. Daarom hebben wij onszelf niet gedwongen om te kiezen tussen de twee amendementen van VVD en Zó! Zoetermeer, maar ze gewoon allebei medeingediend. Als dan het een het niet haalt, hebben we het andere nog, want ze zijn allebei beter dan het raadsvoorstel zelf, omdat ze een bepaalde uitwerking garanderen, vroeger of later, door een overkoepelend programmaplan. Dat was wat ik er nu over wilde zeggen, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer, voor uw eerste termijn. Dan mevrouw Meurs, Zoetermeer Vooruit. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Zoetermeer Vooruit is van mening dat het Sociaal Innovatiefonds ingericht kan worden. Dat is op zich een goede zaak. Ook in de zes projecten die in het raadsvoorstel worden benoemd, kunnen we ons vinden. Echter, de verdeling van de gelden tussen programma's willen we later pas vaststellen, na een overzicht van de programmamanager die aangesteld wordt. Omdat de programmamanager als eerste aan de slag gaat met het opstellen van een verantwoordingsformat met de doelen en de resultaten per project, maar nadrukkelijk ook aanvragen onderling en alle projecten als geheel... Dat vinden we gewoon heel erg belangrijk en aan de hand van dat overzicht willen we dan bekijken welk project hoeveel budget uit het fonds nodig heeft. En in dat kader steunen we dan ook het amendement van de VVD. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs, dan ga ik naar mevrouw Hostmann, GroenLinks

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, GroenLinks is enthousiast over het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds. Eindelijk een fonds waarmee we investeren in mensen, eindelijk een pot geld waarmee we mensen integraal kunnen helpen in plaats van alleen als mensen in beleidshokjes passen. We zijn ervan overtuigd dat de projecten van het Sociaal Innovatiefonds daadwerkelijk het verschil kunnen maken. Niet in de laatste plaats omdat het veelal gaat om projecten die bewezen effectief zijn. Wat GroenLinks betreft, maken we vaart met het inrichten van Sociaal Innovatiefonds. Dat verdienen onze inwoners. We vinden het wel belangrijk dat van tevoren goed wordt nagedacht over het vervolg van succesvolle sociale innovaties. Deze innovaties willen we natuurlijk behouden, zeker innovaties die meer opbrengen dan ze kosten. Daarom dienen wij een motie in om te onderzoeken hoe de gemeente de opbrengst uit het Sociaal Innovatiefonds kan behouden. Het zou immers zonde zijn als projecten die succesvol zijn, moeten stoppen, uitsluitend omdat er geen financiële dekking is. Deze motie dienen we samen in met PvdA, CDA, D66 en ChristenUnie-SGP. Dank u wel.

Motie nr. 2202-01 ingediend door GroenLinks, D66, CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP
Opbrengsten Sociaal Innovatiefonds behouden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- het college voorstelt een Sociaal Innovatiefonds in te stellen;
- het fonds als doel heeft om de gewenste en noodzakelijke impact te bereiken in het Sociaal Domein door een investeringsimpuls te geven aan ontwikkelingen die daaraan bijdragen;
- investeringen in het Sociaal Domein besparingen kunnen opleveren, bijvoorbeeld omdat duurdere zorg, (inkomens)ondersteuning en/of kosten op het terrein van veiligheid worden voorkomen;

overwegende dat:
- er steeds meer instrumenten en methodieken komen om besparingen door investeringen in (preventie in) het Sociaal Domein inzichtelijk te maken, zoals de digitale Doorbraaktool van het Instituut voor Publieke Waarden;
- in Zoetermeer in het verleden succesvolle pilots zijn gestopt door gebrek aan financiële dekking, terwijl de besparingen van de pilots groter waren dan de kosten, zoals de fietser in Oosterheem;
- het zonde is als de overheid uiteindelijk duurder uit is als er geen financiële dekking is voor het borgen van werkwijzen uit dergelijke pilots;

verzoekt het college:
- te onderzoeken hoe succesvolle sociale innovaties beter kunnen worden geborgd, met name als zij meer aan besparingen opleveren dan wat ze kosten;
- de raad voor het voorjaarsdebat van 2022 te informeren over de uitkomsten van het onderzoek;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Hostmann. Dan ga ik naar mevrouw Bout, PvdA

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter, mijn collega heeft het vorige week al aangegeven, de PvdA Zoetermeer is wel enthousiast, maar we hebben ook twijfels over dit raadsvoorstel. Enerzijds worden hier klassieke sociaaldemocratisch thema's besproken, wat voor de PvdA natuurlijk als muziek in de oren klinkt, maar anderzijds zijn er vragen over de uitwerkingen van sommige onderdelen. In die onderdelen zijn diverse PvdA-moties verwerkt en dat vinden we natuurlijk fijn. Er staan plannen in om mensen weer deel te laten nemen aan onze maatschappij via een betekenisvolle basisbaan, plannen om het mensen met een uitkering gemakkelijker te maken als ze een ander in huis willen nemen en plannen voor gezinnen met multiproblematiek, en ga zo maar door.
De PvdA-fractie is blij dat de focus van de voorstellen ligt op preventie van allerlei zorgen door middel van maatwerk. We zullen daarom het instellen van Sociaal Innovatiefonds wel steunen, maar dienen het amendement van de VVD mee in, zodat het volgende college kan komen tot een betere uitwerking van de zeven onderdelen. Dan kan het Sociaal Innovatiefonds vastgesteld worden voor de verkiezingen en zal de verdere invulling na de verkiezingen plaatsvinden, met als voordeel dat de beschreven thema's, de aanpak, de samenhang en de gewenste effecten nader beschreven kunnen worden.

Er is vorige week al gevraagd om een overzicht van de pilots in het Sociaal Domein en daar zijn wij ook voorstander van. Ik heb zo'n overzicht al eens opgevraagd bij de verantwoordelijke ambtenaar en ook ontvangen, maar een update van dit overzicht is wel handig. Daarom dienen we een motie in voor een actueel overzicht, waarbij we ook vragen om een jaarlijkse update samen met Zó! Zoetermeer en Fractie Van den Berg.
Op basis van eerdere ervaringen met pilots en projecten in het Sociaal Domein dienen we ook de motie Opbrengsten Sociaal Innovatiefonds behouden van GroenLinks mede in zodat succesvolle sociale innovaties beter kunnen worden geborgd, met name als zij meer aan besparingen opleveren dan wat ze kosten. Dank u, voorzitter.

Motie nr. 2202-02 ingediend door PvdA, Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg
Actueel overzicht pilots Sociaal Domein

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

overwegende dat:
- er sinds 2018 vele pilots zijn gestart in Zoetermeer in het Sociaal Domein;
- de gemeenteraadsleden dit ook nodig achten en hier zelf om verzocht hebben;

constaterende dat:
- de gemeenteraad van Zoetermeer geen actueel overzicht heeft van welke pilots en projecten zijn gestart, nog lopen of al weer zijn afgerond;

van mening dat:
- door een overzicht de gemeenteraad in de toekomst beter besluiten kan nemen voor een zogenaamde 'go-or-no-go' in het Sociaal Domein, bijvoorbeeld over de uitgewerkte voorstellen bij het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds, maar ook over andere onderwerpen uit de Rapportages Sociaal Domein;

verzoekt het college om:
- een actueel overzicht op te stellen met alle pilots in het Sociaal Domein sinds 2018 en daarbij in beeld te brengen:
  a) of ze nog lopen of al zijn afgerond (met (beoogde) eindtijd);
  b) welke resultaten al zijn bereikt met de pilots, of welke de gemeente nog wil gaan bereiken;
  c) of er een evaluatiemoment is of was, en wat de 'lessons learned' zijn of welke verwacht worden;
  d) of de pilots worden voortgezet en wanneer ze worden doorgezet of dit nog als pilot is of als regulier project;
- dit overzicht te delen met de raad voor het Voorjaarsdebat van 2022;
- het overzicht jaarlijks te actualiseren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Van Leeuwen, LHN.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, dit college zit nog in het zadel en is daarmee bevoegd om voorstellen in te brengen. Zijn we helemaal gelukkig met een impactvol en omvangrijk voorstel als het Sociaal Innovatiefonds in de laatste raadsvergadering? Nou, inhoudelijk wel, maar procedureel niet helemaal. De kwaliteit van verschillende voorstellen verschilt en samen met de VVD dienen we het amendement Sociaal Innovatiefonds - programmaplan in. De samenhang tussen de plannen kan veel beter en vraagt om een overkoepelend plan. We horen daarvoor graag de reactie van het college. Verder staan wij positief ten opzichte van de motie van GroenLinks om opbrengsten die voortvloeien uit de inzet van het SIF te behouden om door te kunnen innoveren in het Sociaal Domein. Er zal nog veel nodig zijn om met preventie erger te voorkomen en we zien met belangstelling uit naar de reactie van het college, ook op dit punt. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen. Ik heb nog twee sprekers, mevrouw Van den Berg en mijnheer Ekkelenkamp. Ik ga eerst naar mevrouw Van den Berg.

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie Van den Berg): Hartelijk dank voorzitter. Voorzitter en aanwezigen, het Sociaal Innovatiefonds vinden wij een prachtige kans om het leven van de inwoners van Zoetermeer te verbeteren. Maar zoals het raadsvoorstel er nu ligt, vinden we het nog niet af. Wij moeten vandaag beslissen over zeven verschillende onderdelen die verwerkt zijn in een voorstel. Maar willen wij nu zo stemmen over een onderdeel waarvan wij vinden dat het beter uitgewerkt had moeten? Waarvan wij niet weten of en hoe en wanneer zij geëvalueerd worden? Wij zien graag dat de voorstellen beter uitgewerkt worden en in aparte raadsvoorstellen naar de raad worden gestuurd zodat we beter kunnen sturen op inhoud en impact. Ook willen wij meer inzicht in lopende pilots en wat de impact van deze projecten is. Hier kunnen we van leren wat wel, wat niet en wat minder werkt. Daarom dienen wij het amendement van Zó! Zoetermeer Projectmatig werken Sociaal Innovatiefonds mee in en de motie van PvdA voor een overzicht van de pilots in het Sociaal Domein. Dat was het voorzitter, hartelijk dank.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van den Berg. Dan ga ik naar mijnheer Ekkelenkamp voor de eerste termijn, D66.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. In de komende jaren staan wij in onze stad voor grote uitdagingen in het Sociaal Domein. Dat blijkt onder meer uit onze vastgestelde visie Zoetermeer 2040. Bij deze uitdagingen kunnen we niet altijd zonder meer de vertrouwde werkwijze toepassen. Daarom is het goed dat we innoveren binnen het Sociaal Domein. Het gaat immers om complexe vraagstukken voor ons als lokale overheid. Het is bovendien goed om te onderzoeken hoe we de Zoetermeerders die in de knel zitten, nog beter kunnen ondersteunen. Want zorgen voor gelijke kansen in deze stad en het voorkomen van armoede en uitsluiting zijn voor D66 belangrijke noties. Het is voor mijn fractie belangrijk dat de opbrengsten van deze projecten een impuls geven aan de vernieuwing van het Sociaal Domein als geheel, onder andere. Daarom dienen we de motie van GroenLinks om te onderzoeken hoe succesvolle sociale innovaties beter kunnen worden geborgd, mede in.
We kunnen het college goed volgen bij de keuze van de wijk Meerzicht. We willen graag een integrale aanpak van deze wijk. Hierbij passen onzes inziens ook innovatieve projecten zoals nu worden voorgesteld. Het is niet ondenkbaar dat bij nadere uitwerking of in de uitvoeringsfase blijkt dat het net niet zo werkt als nu was voorzien, of dat er nieuwe inzichten ontstaan. Graag zien we dat het college ons als raad hiervan tijdig op de hoogte stelt. We zullen het aangekondigde amendement van de VVD en LHN daarom straks steunen.
We hebben als raad veel geleerd bij de Leeragenda Sociaal Domein. Het is goed om te merken dat bij de totstandkoming van deze voorstellen gebruik is gemaakt van opbrengst van deze Leeragenda.
Ten slotte voorzitter, wat D66 betreft, moeten deze projecten bijdragen aan de impact die we willen bereiken voor kwetsbare Zoetermeerders. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp, voor uw eerste termijn. Daarmee komt er een einde aan de eerste termijn van de raad en gaan we naar het college. Ik kijk even of dat kan reageren.

Wethouder **Ter Laak**: Ik vraag graag of we vijf minuten kunnen schorsen, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan maak ik er tien van want anders blijven we heen en weer lopen. Dan hebben we tien minuten schorsing. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en ga voor de eerste termijn van het college naar de wethouder. Wethouder Ter Laak, gaat uw gang.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter en ook dank aan de gemeenteraad voor uw bijdragen. Ik herkende er veel in, het college herkende er veel in. Het is echt zo, we zijn de afgelopen vier jaar stevig met elkaar in debat geweest over het Sociaal Domein en dat heeft ons de nodige hoofdbrekens opgeleverd. Wat dat betreft, dit investeringsfonds uit 2040 laat ook echt zien dat we die hoofdbrekens serieus nemen, dat we die aanpakken, dat we daar durven aan te pakken, dat we er niet van wegkijken en dat we echt op zoek zijn om die beweging, die noodzakelijke beweging die we allemaal willen – de PVV zei het ook heel mooi – richting die bestaanszekerheid en die kansengelijkheid en die preventie een nieuwe draai te geven, dat we echt bij die ontwikkeling willen aansluiten en daar een flinke push aan willen geven. Met deze investering maken we die noodzakelijke beweging echt mogelijk.
Ik hoorde D66, die keek terug naar de Leeragenda. Ik denk dat dat echt de opbrengst is van deze

raadsperiode, dat we samen die Leeragenda Sociaal Domein hebben meegenomen en doorgesproken. Dat zie je ook echt terug in dit raadsvoorstel. Hoe gaan we nu sturen op die impact met elkaar? Maar daar hoor ik u ook heel duidelijk kritisch over zijn, want daar hebben we elkaar nodig en we moeten echt veelvuldig als raad en college in gesprek blijven over die impact. U was vrij stevig in uw kritiek 'laten we bij de voorstellen elkaar goed bij de hand houden en er goed op terugkomen'. Dat zou ik ook willen doen. Het college staat daar ook helemaal achter, die verdere uitwerking. Die programmamanager moet aan de slag met die verantwoordingssystematiek, die verdere uitwerking en dat overkoepelende, die samenhang, dat ontschot werken. Wij gebruiken dan vaak de term 'maatschappelijke kosten-baten' en hoe ingewikkeld ook, hoezeer dat soms ook zoeken is, daar willen we ook echt meer mee terugkomen. Dat gezegd hebbende, zou ik het amendement van VVD, LHN, ChristenUnie-SGP en PvdA positief willen adviseren want ik denk dat dat echt stevige borging daarin aanbrengt.
Dan ga ik door naar de volgende amendement, dat is van Zó! Zoetermeer over Projectmatig werken Sociaal Innovatiefonds. Dat amendement wil ik ontraden. Dat zit hem erin dat besluitpunt 4 een apart traject is. Dat loopt op dit moment, dat komt dit najaar naar u toe. Dat loopt op dit moment aan de hand van de motie Oogst van pilots en dat komt naar u toe. De deadline daarvoor is 31 oktober 2022. Dus het komt in de nieuwe raad terug en wordt met u besproken en komt daar uitvoerig terug.
Dan besluitpunt 5. Daarin trekt u eigenlijk de verschillende onderdelen, de verschillende voorstellen die in dit complete raadsvoorstel zitten, uiteen in losse eenheden en dat is juist wat we niet willen. We willen het integraal houden en dat zie je terug in het amendement van de VVD dat echt spreekt over een overkoepelend samenhangend programmaplan. Daar willen we echt graag bij blijven.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, een interruptie van mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Terugkomend op dat punt 4. Wat ons betreft, en zo is het in ieder geval niet bedoeld, is het niet het aparte traject maar…

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies, excuus dat ik u even onderbreek, maar er staat nog 'mevrouw Van der Meer', dus misschien kunt u even uw eigen pasje erlangs halen, of u moet zeggen 'ik wil verdergaan als mevrouw Van der Meer'. Ik dacht dat het misschien handig was om even te wisselen.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Niet te geloven die techniek hier, fantastisch. Dank u wel voorzitter. Wat betreft de reactie van de wethouder op punt 4, het gaat ons niet om die pilot, die uitgewerkte complete evaluatie van die pilot, zoals mijnheer Iedema dat vorige week heeft uitgelegd inderdaad, naar aanleiding van de motie. Daar wachten we ook nog op, inderdaad. Eigenlijk is het een natuurlijk gevolg van projectmatig werken dat je op elk moment, elk gewenst moment, met een druk op de knop een overzicht krijgt van de actuele stand van zaken 'hoe is het met de financiën per project, per pilot, hoeveel middelen zijn er, hoeveel mensen zijn er ingezet en wat zijn de resultaten tot nu toe?' Dat soort actuele overzichten. Dan niet tot achter de komma, tot in detail, maar een soort samenvattend overzicht waarin we ook kunnen zien hoeveel pilots dat dan weer zijn en welke overlap er is en hoe dat werkt. Dat is niet iets compleet uitgewerkts in de evaluatie, maar gewoon een tussenstand, een stand van zaken. Die heb je heel makkelijk als je projectmatig werkt. Het is eigenlijk een soort natuurlijk gevolg van projectmatig werken en daarom vragen we ons ook zo af waarom we dat overzicht niet zo makkelijk krijgen.

De **voorzitter**: Dank. Mijnheer Blansjaar nog en dan wethouder Ter Laak.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik wil mijnheer Van der Vlies even ondersteunen want ik ben het er ook mee eens dat je even met een druk op de knop een simpel overzicht moet kunnen geven. Dat is niet alleen hiervoor van belang, maar ook straks voor de toekomst, zodat je gewoon regelmatig kunt kijken 'wat is de stand van zaken?' Dus ik ben het daar volledig mee eens.

De **voorzitter**: Ik ga naar het college. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter, ik ga echt terug naar de motie zoals die is ingediend want die is integraal over het hele werkveld vanuit de gemeente en dat overzicht komt naar u toe. Dat is een behoorlijke kluif om dat goed te doen. In dat traject krijgt u inzicht in 'hoe loopt het met de pilots, hoe ver staat het, hoe vergaat het?' Ik wil het echt loskoppelen en bij dat traject houden. Ook vanwege hoe wij hier intern werken. Ik wil ook de verwachtingen een beetje managen, of een beetje dat idee weerspreken van 'met een druk op de knop haal je zo alle pilots naar boven en hoe het verloopt'. Voor

de grote projecten wordt dat verwerkt in het projectmatig werken, maar er zijn nog heel veel kleinere pilots waar wij soms wel een bijdrage leveren, maar niet de hoofdparticipant zijn. Dus het zijn echt wel wisselende grootheden waar we mee werken. Dus dat het zo werkt met een druk op de knop, wil ik toch ietwat nuanceren.
Ik ga door met de motie van GroenLinks over de opbrengsten Sociaal Innovatiefonds behouden. We zijn daar echt positief over en we zijn ook echt zoekende daarnaar. Dus dat onderzoek is hartstikke goed, dat hebben we ook nodig om met elkaar in gesprek te komen en ons daar verder in te bekwamen want het is nog wel een zoekend traject. U zegt hier 'de termijn is voor het voorjaarsdebat in 2022', maar ik zou het heel graag willen laten samenvallen met amendement van de VVD waarin gesproken wordt over bespreken van het programmaplan en ter voortgang voorleggen in september 2022. Dus ik zou u eigenlijk willen vragen: kunnen we het dan bij elkaar houden en daar terug laten komen?

De **voorzitter**: U kunt ook in tweede termijn reageren, maar wat u wilt. Ik stel voor de reactie in tweede termijn mee te nemen. Ik kijk naar de wethouder.

Wethouder **Ter Laak**: Ik heb nog een motie, die is ingediend door PvdA en Fractie Van den Berg. Die gaat ook over de opbrengst van pilots en eigenlijk zou ik daar hetzelfde bij willen zeggen als bij beslispunt 4 van het amendement van Zó! Zoetermeer. We zijn bezig met die opbrengsten van pilots aan de hand van de motie Oogst van pilots. Dat komt dit najaar naar u toe en daarmee wordt aan die motie uitvoering gegeven. Dus die zou ik ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat is het einde van de eerste termijn van het college, dan stel ik voor dat we overgaan naar de tweede termijn van de raad. Ik begin bij mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter, het lijkt ons uitermate onverstandig dat de raad akkoord gaat met voorstellen die niet voldoen aan de afspraken en dat geldt wat ons betreft zowel voor de kwaliteit van het stuk, als voor het gebrek aan projectmatig werken op het gebied van pilots. Als je als raad je eigen eisen steeds maar afzwakt, je eigen afspraken vergeet wanneer het even niet uitkomt, moet je je afvragen hoe je kunt verwachten dat het college of de inwoners van Zoetermeer je nog serieus kunnen nemen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies voor uw tweede termijn. Mevrouw Van Yperen.

Mevrouw **Van Yperen** (VVD): Ik wil het college graag bedanken voor het positieve advies op ons amendement.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ik ben toch redelijk teleurgesteld dat men niet snel inzicht kan geven in de lopende pilots, je houdt daar toch de vinger mee aan de pols? Je gaat toch elke keer kijken 'hoe loopt het met de pilots?' Dat je dat niet tot in detail weet, snap ik ook nog wel, maar je moet toch in grote lijnen daar verslag van kunnen uitbrengen? Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar. De heer Mooiman? Geen behoefte. Mevrouw Frinking? Geen behoefte. Mevrouw Brouwer? Geen behoefte. Mevrouw Meurs? Nee. Mevrouw Hostmann.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Hartelijk dank voor de positieve reactie op de motie en het is prima om de termijn aan te passen. Ik kijk ook even naar mijn mede-indieners. Moet ik dat...

De **voorzitter**: Dat kan ook mondeling, als amendement op de motie, dan is dat hierbij ingediend en is het straks onderdeel van de besluitvorming. Dank u wel. Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat de motie Oogst van pilots hier helemaal van toepassing zal zijn, maar de motie Oogst van pilots roept op om dingen te evalueren bij pilots die in de eindfase belanden en we willen graag een tussenstand. Dat beoogt de motie en ik denk dat mijnheer Van der Vlies dat ook bedoelt met zijn amendement. We willen graag tussenstanden. Misschien kan het college een soort overzicht maken met stoplichten zoals dat ook in het fysieke domein gebruikelijk is en zoals we dat ook af en toe bij de grex'en krijgen, waarbij je kunt zien

'deze pilot gaat goed, deze pilot loopt uit de maat, deze pilot heeft vertraging, deze pilot is te duur'. Ik kan me er van alles bij voorstellen. Het is maar een voorbeeld, maar het gaat wel om tussenstanden van lopende pilots en niet om pilots die in de eindfase beland zijn. Dat is echt het verschil tussen de motie die vandaag is ingediend en de motie die Oogst van pilots heet en dat is wat we beogen te doen met de pilots in het Sociaal Domein. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout. Mevrouw Van Leeuwen, tweede termijn?

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, ik hoef daar geen gebruik van te maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie Van den Berg): Voorzitter, hier ook geen behoefte aan een tweede termijn dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Ekkelenkamp?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, heel kort even. Ik zou de collega's die hier sceptisch over zijn willen voorstellen om ook wat experimenteerruimte over te laten voor mensen die met zo'n project aan de slag gaan. Je kunt niet van tevoren alles helemaal vastleggen, dat gaat helaas niet. De grote lijnen wel en die zijn volgens mij duidelijk en daar kunnen we, denk ik, mee aan de slag.

De **voorzitter**: Interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Mijnheer Ekkelenkamp, ik kan heel ver met u meegaan. maar we zijn al vier jaar aan het experimenteren met pilots met dit college. Denkt u niet dat het tijd wordt voor een overzicht?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik heb het over de pilots die nu worden bedoeld, in dit raadsvoorstel om daar enige ruimte te geven bij de uitvoering en niet op voorhand alles helemaal dicht te timmeren. Dat geeft wat meer ruimte voor de mensen die het moeten ontwikkelen. Dus vandaar.

De **voorzitter**: Dank u wel, daarmee komen we aan het eind van de tweede termijn van de raad en gaan we naar de tweede termijn van het college, wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter, ik kom terug op de lopende pilots en de vragen die het oplevert. Er is door uw raad een motie aangenomen over Oogst van pilots, daarin staat 'alle pilots die nu lopen'. Weliswaar staat er inderdaad ook in 'eindfase', maar er staat echt in 'alle pilots', en dat onderzoek loopt op dit moment en dat komt naar u toe voor 31 oktober a.s. Ik wil echt voorstellen om die evaluatie af te wachten en dan verder stappen te nemen in deze richting.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout met een interruptie.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel wethouder, maar er is bijvoorbeeld een pilot geweest bij De Fietser in Oosterheem. Die pilot is beëindigd en die komt dus niet in uw overzicht terecht en dat is het verschil met de motie van vandaag en de motie waar u iedere keer naar teruggrijpt.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Daar laat ik het even bij.

De **voorzitter**: Dat was het. Ik kijk nog even naar wethouder Ter Laak, geen andere punten meer? Dan constateer ik in ieder geval dat de beraadslagingen rond dit raadsvoorstel zijn afgerond en dat betekent dat we straks aan het eind van de vergadering overgaan tot stemming. Voor de behandeling van de volgende agendapunten zou ik graag zien dat de heer De Jong de plaats van de voorzitter overneemt. Ik schors de vergadering. (De heer De Jong neemt de rol van voorzitter van de raad over van de burgemeester bij de volgende twee agendapunten.)

Schorsing

a. Raadsvoorstel Citymarketing – Reserve fonds Zoetermeer 2040

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering, dames en heren. Ter bespreking het raadsvoorstel Citymarketing Reserve fonds Zoetermeer 2040. Er is een spreektijd van een minuut voor alle fracties en mevrouw Van der Meer heeft zich aangemeld, dus die krijgt van mij als eerste het woord. Ik kijk even rond wie er verder het woord wenst over dit onderwerp. Ik zie de heer Mooiman, de heer Nawijn, mevrouw Frinking, mijnheer Blansjaar, mevrouw Hoekstra, mevrouw Kraneveldt, de heer Boerboom en ik zie de heer Beij. Ik zie ook mijnheer Schoonbeek en mevrouw Bink, de heer Weening. Ben ik helemaal rond? Dan kunnen we beginnen, als eerste mevrouw Van der Meer voor een minuut.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, het blijft tobben met de citymarketing. Nadat we veel geld uitgaven voor een duur bureau werd pas in november 2020 aangekondigd dat de BCMZ werd opgericht, het Bureau Citymarketing Zoetermeer. Daarbij zat een dubbele A4, een strategisch canvas genoemd. En er zou een citymarketingdashboard worden ontwikkeld om de marketinginspanningen te monitoren en waar nodig bij te sturen. Toen Zó! Zoetermeer in de commissie vroeg…

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik heb het gevoel dat mevrouw Van der Meer met de tekst over citymarketing begonnen is, maar we zouden nu toch eerst de moskee behandelen? Nee? O, oké, dan heb ik het verkeerd begrepen, excuus. Dan ga ik mijn tekst wisselen.

De **voorzitter**: U blijft wel woordvoerder op dit dossier? U heeft nog even, we gaan verder met mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, dit vind ik nu een storing waarvan ik denk 'potverdorie, nu ben ik helemaal de weg kwijt'. Ik begin even waar ik was gebleven.

De **voorzitter**: U mag ook opnieuw beginnen, als u dat liever heeft.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nee, nee, ik was gebleven bij het citymarketingdashboard. Dat zou worden ontwikkeld om de marketinginspanningen te monitoren en waar nodig bij te sturen. Toen Zó! Zoetermeer in de commissie vroeg hoe het stond met dat citymarketingdashboard kregen we al niet het idee dat de wethouder er regelmatig op kijkt. En inmiddels is duidelijk dat het hele dashboard niet bestaat. Het is ook onduidelijk waarom er € 200.000,00 extra nodig is voor 60 jaar groeistad. Daarom dienen wij samen met PDvZ een amendement in om besluit 1 uit te breiden. We hebben ook een amendement op besluit 2 omdat Zó! Zoetermeer een Grand Départ een mooi evenement vindt om onze ondernemers een impuls te geven. Maar dan moet de fietsoptocht wel door de stad komen en niet alleen maar in de buurt. Dank u wel

Amendement nr. 2202-C ingediend door Zó! Zoetermeer, PDvZ
Uitwerking extra budget voor citymarketing

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit in het raadsvoorstel Citymarketing - Reserve fonds Zoetermeer 2040:

- 'besluit 1. Voor 2022 op programma 4 € 200.000,00 beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040' voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot 'Zoetermeer 60 jaar groeikern'.'
  te wijzigen in:
  'besluit 1. Voor 2022 op programma 4 € 200.000,00 beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040' voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot 'Zoetermeer 60 jaar groeikern', Voordat daadwerkelijk wordt overgegaan tot het besteden van dit budget de raad via een raadsmemo te informeren over de besteding van dit budget waarbij wordt ingegaan op de verschillende activiteiten, en de betrokkenheid van bewoners, organisaties en ondernemers.'"

Amendement nr. 2202-D ingediend door Zó! Zoetermeer, PDvZ

Grand Départ door Zoetermeer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit in het raadsvoorstel Citymarketing - Reserve fonds Zoetermeer 2040:

- 'Besluit 2. Voor de jaren 2022-2024 op programma 4 in totaal € 200,000,00 (2022 € 60.000,00, 2023 € 100.000,00 en 2024 € 40,000,00) beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040'voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot de 'Grand Départ' van de Tour de France 2024-2025.'
  te wijzigen in:
  'Besluit 2. Voor de jaren 2022-2024 op programma 4 in totaal € 200.000,00 (2022 € 60.000,00, 2023 € 100.000,00 en 2024 € 40.000,00) beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040' voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot de 'Grand Départ' van de Tour de France 2024-2025. Dit budget alleen aan te wenden als de Tour de France daadwerkelijk door Zoetermeer komt en niet alleen over de A12 zoeft. Te denken valt aan een route via de Australiëweg en de tunnelbak en dan via de Afrikaweg of de Amerikaweg de stad weer uit.' "

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer, dan ga ik naar de heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, het is wat de PVV betreft goed om onze stad op de kaart te blijven zetten en het is belangrijk dat we ons blijven profileren en aansluiten op positieve marketing binnen de regio en daarbuiten, wanneer het mogelijk is en wenselijk. Zeker waar het gaat om punt 2, biedt dit een unieke kans en wij kunnen ons vinden in de budgetten die ervoor beschikbaar zijn. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan de heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Een minuut is maar kort, dus ik zal het ook kort houden. We vinden dat Zoetermeer eindelijk wel eens een feestje mag hebben. Door die corona zijn we al tweeënhalf jaar op achterstand gezet, we hebben nog niets gehad in deze stad, alles moest afgelast worden door corona en nu is dat zowat voorbij, nagenoeg voorbij, en vinden we dat het voorstel van het college over de Tour de France en Zoetermeer 60 jaar er moeten komen. We zijn het wel eens met mevrouw Van der Meer dat de Tour de France door de stad moet, natuurlijk moet je wat zien, want anders heb je er nog niets aan. We zouden zelf een heel groot bevrijdingsfestival willen hebben. Dat hebben we gewoon nodig in deze stad, dat het eens een keer bruist. Dat hebben we ook op onze agenda staan en dat willen we graag.

De **voorzitter**: Ik heb twee interrupties voor u, van mevrouw Van der Meer en mevrouw Kraneveldt. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We zijn het grotendeels eens, mijnheer Nawijn, maar ik vraag me af, als de Tour de France over de A12 komt langs scheuren, vindt u dat dan door de stad? Nee? Dan moet u vooral ons amendement steunen. Dank u wel.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nou mevrouw Van der Meer, ik heb al gezegd dat u gelijk heeft, u stelt de Australiëweg voor, geloof ik, de Amerikaweg en de andere weg, en daar moeten ze langskomen. Dat zou leuk zijn, zodat de bevolking als geheel een en ander zou zien.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer met een vervolgvraag.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik wilde alleen zeggen dat we dat als voorbeeld erin gezet hebben. Iets dergelijks moet het zijn, maar we hebben dat alleen maar erin gezet als 'te denken valt aan', om een idee te geven. Als het toevallig een ander straatje is, is dat ook goed.

De **voorzitter**: U heeft het parcours nog niet uitgetekend. Dank u wel. Dan mevrouw Kraneveldt nog.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik begrijp het pleidooi van mijnheer Nawijn wel, we hebben allemaal wel zin in een feestje na deze vervelende coronajaren, maar ja, als dit doorgaat, moeten we nog twee of drie jaar wachten op die Grand Départ dus dat schiet natuurlijk niet op. Kunnen we dat geld dan niet veel beter wat eerder besteden, maar dan voor de Zoetermeerders zelf, bijvoorbeeld in de breedte-

sport, dan komt het toch veel beter terecht?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja mevrouw Kraneveldt, misschien duurt het nog drie jaar, dat zou kunnen, maar de voorbereidingen voor zo'n evenement als de Tour de France beginnen altijd heel vroeg, weet ik uit ervaring. Dus dat zouden we wel vast in gang moeten zetten en als dat niet zo is, moet het college komen met een ander voorstel voor de € 200.000,00, maar dan denk ik aan een bevrijdingsfestival. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan gaan we naar mevrouw Frinking

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter, CDA Zoetermeer zal ook voor dit voorstel stemmen, natuurlijk wel met de voorwaarde dat onze verenigingen ook echt gaan profiteren van zo'n Grand Départ. Dat het dan door Zoetermeer heen gaat, lijkt me wel een goede voorwaarde want anders, iemand had het uitgerekend, zijn we in zes minuten door de stad heen. Dat is wat snel, dus ik denk dat onze verenigingen meer verdienen dan alleen dat. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, de PDvZ heeft grote vraagtekens bij het beschikbaar stellen van € 200.000,00 voor citymarketing. Natuurlijk is het belangrijk dat Zoetermeer met een goed imago op de kaart wordt gezet. Het voorstel is alleen vaag. Wat zijn de plannen voor Zoetermeer 60 jaar groeikern? Welke activiteit moeten wij bedenken bij 'de stad laten bruisen met activiteiten die bijdragen aan de profilering en positionering van Zoetermeer? Een mooie nietszeggende volzin. De PDvZ hoort graag van de wethouder wat hiermee wordt bedoeld. Daarbij komt dat de Tour-ambitie niet bijdraagt aan Zoetermeer. Er is geen enkele zekerheid dat de Tour de France naar Rotterdam/Den Haag komt. Als dat wel het geval is en de Tour de France doet Zoetermeer aan, is het nog vroeg genoeg om een budget beschikbaar te stellen voor de promotie van Zoetermeer. Hier is samenspraak en bijvoorbeeld sponsoring van ondernemers en inwoners van belang. De PDvZ denkt dat de Zoetermeerse ondernemers en inwoners er meer mee geholpen zijn als, wanneer zij zelf activiteiten willen ontplooien, dat door middel van een flitsvergunning mogelijk wordt gemaakt. Al met al vinden wij het een relatief slecht onderbouwd voorstel. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar, dan mevrouw Hoekstra.

Mevrouw **Hoekstra** (VVD): Dank u wel voorzitter, Zoetermeer is de plek waar je fijn kunt leven, wonen en werken, waar je goed naar school kunt gaan, waar je kunt sporten, kunst en cultuur kunt maken en ervan kunt genieten. De stad tussen de parken. Zoetermeer is de plek. Zo ziet,de Zoetermeerse VVD onze stad en hopelijk, daar gaan we van uit, de rest van de raad ook. Helaas is dit een goed bewaard geheim gebleven en daarom is citymarketing hard nodig, voor ons MKB, onze horeca, sportclubs en verenigingen. Kortom, voor de toekomst van onze gehele stad en haar inwoners. Beide onderwerpen horen hierbij voor de Zoetermeerse VVD, 60 jaar groeikern en Grand Départ. Het zou zonde zijn, eeuwig zonde zelfs als we deze gouden kans vergooien. De Zoetermeerse VVD stemt daarom graag voor het voor het volledig voorliggende raadsvoorstel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Hoekstra, dan ga ik naar mevrouw Kraneveldt

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. De PvdA is akkoord met budgetten voor Zoetermeer 60 jaar groeistad, maar we zijn tegen het budget voor de Grand Départ van de Tour de France. Daarom dienen wij een amendement in om dat laatste onderdeel uit het raadsvoorstel te halen. € 200.000,00 voor een topsportevenement waarbij de wielrenners in zes minuten door de stad razen over de A12. De PvdA geeft dat geld liever uit, in krappe tijden, aan onze eigen sportverenigingen. Omdat we vinden dat iedereen de festiviteiten moet kunnen bezoeken, dienen we het amendement Zoetermeer is van ons allemaal in, samen met Zó! Zoetermeer Fractie Van den Berg en GroenLinks. Voor een breed publiek zegt ons niets, maar toegankelijk voor iedereen, dat moet het uitgangspunt zijn. Ten slotte, voorzitter, mocht de Grand Départ er toch komen, dan hebben we voor de zekerheid nog twee moties. Een motie waarin we vragen om lobbyactiviteiten te stoppen, mocht de Tour definitief niet door, maar min of meer langs Zoetermeer gaan. Dan zijn wat ons betreft de lobbyactiviteiten namelijk mislukt en moeten we er snel mee stoppen. En een motie waarin we vastleggen dat het bud-

get vooral moet toekomen aan onze eigen inwoners. Dus zeggen wij: bestem een groot deel van het budget voor breedtesport en evenementen en maar een klein deel voor lobbyactiviteiten. Collega's, ik zou zeggen, fiets 'm erin!

Amendement nr. 2202-E ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Geen Grand Départ in Zoetermeer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit raadsvoorstel nr. 0637771115 'Citymarketing - Reserve Fonds Zoetermeer 2040' als volgt te wijzigen:
- besluit 2 wordt geschrapt;
- besluit 3 wordt gewijzigd in:
  'De uit beslispunt 1 voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen en bijlage 1 hierop aan te passen.'"

Amendement nr. 2202-F ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, Zó! Zoetermeer, GroenLinks
Toegankelijkheid als uitgangspunt

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit raadsvoorstel nr. 0637771115 'Citymarketing - Reserve Fonds Zoetermeer 2040' als volgt aan te passen:
- aan besluit 1 en 2 toe te voegen:
  'Met dien verstande dat in de toelichting op pagina 7 bij het onderdeel Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten de tekst:
  'Bij de organisatie en inrichting van de activiteiten wordt rekening gehouden met dat deze toegankelijk zijn voor een brede doelgroep.';
  wordt gewijzigd in:
  'Bij de organisatie en inrichting van de activiteiten is het uitgangspunt dat deze voor iedereen toegankelijk zijn.'"

Motie nr. 2202-03 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Grand Départ alleen met Zoetermeers egard

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- Zoetermeer in het bidbook van de Grand Départ slechts een van de vele plaatsen is waar de Tour de France doorheen komt;
- uit de voorlopige route van etappe 2 van de Tour de France blijkt dat in het voorlopig voorstel de Tourkaravaan vanaf Bleiswijk over de A12 naar Leidschendam-Voorburg gaat;
- de wethouder in de commissie heeft toegezegd zich er richting de organisatie sterk voor te maken dat de etappe door Zoetermeer rijdt;

overwegende dat:
- het doel van citymarketing moet zijn om de onze stad te promoten;
- onze stad het best gepromoot wordt als er veel van te zien is bij het uitzenden van de etappe;
- de afstand van bebouwd Zoetermeer-Oost (station Lansingerland) naar bebouwd Zoetermeer-West (Balijbrug) over de A12 4,2 kilometer is;
- de gemiddelde Tourwielrenner op vlak terrein 46 km/u rijdt;
- het Tourpeloton dus over de A12 in minder dan zes minuten langs Zoetermeer rijdt;

draagt het college op om:
- financiering van (lobby)activiteiten direct stop te zetten indien na een toewijzing uit de definitieve plannen blijkt dat de etappe van de Tour de France niet door, maar alleen langs Zoetermeer, bijvoorbeeld over de A12, komt;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2202-04 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Meer breedtesport en evenementen, minder lobby

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- het college een bijdrage van € 200.000,00 vraagt voor activiteiten rondom de tweede etappe van de Tour de France 2024 of 2025, die in de tweede etappe ook Zoetermeer aandoet;
- de toelichting van het raadsvoorstel spreekt van drie sporen waarover het budget verdeeld kan worden, zijnde breedtesportprogramma, evenementen en lobbyactiviteiten;
- de verdeling van het toe te kennen budget over deze drie sporen nog niet vastligt;

overwegende dat:
- het raadsvoorstel om een voorlopige vervijfvoudiging van het topsportevenementbudget à € 38.000,00 van Zoetermeer vraagt;
- er geen betere promotie voor de stad is dan enthousiaste en tevreden inwoners, partners en ondernemers;
- het voor de stad dus van belang is dat een groot gedeelte van het budget ten goede komt aan die inwoners, partners en ondernemers van Zoetermeer;

verzoekt het college:
- het budget dat aan de activiteiten rondom de Grand Départ gespendeerd wordt te verdelen over de drie genoemde sporen;
- dit te doen in een verhouding waarbij grofweg 40%van de middelen voor spoor 1 (breedtesport) wordt gebruikt, 40% van de middelen voor spoor 2 (evenementen) en 20% van de middelen voor spoor 3 (lobbyactiviteiten);

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. GroenLinks ziet Zoetermeer als echte fietsstad. We zijn al een paar keer genomineerd om fietsstad van Nederland te zijn. Volgens mij zou het prachtig zijn als we dan ook de Tour de France hier door onze stad kunnen krijgen. Wat ons betreft, dragen we dat wel vooral uit naar onze kinderen en jongeren op de scholen, dus vooral zetten we vooral in op die breedtesport. Er ligt een amendement van de PvdA om dat budget te verdelen. Wat ons betreft is dat wat erg rigide, maar ik hoop wel dat de wethouder ons wat houvast wil geven bij hoe zij ongeveer die verdeling ziet tussen die budgetten, dat er niet te veel gaat naar die borrels, maar dat er toch ook echt een aanzienlijk deel vooral wordt ingezet op die breedtesport. Dus ik hoop dat ze ons daarin tegemoet kan komen in de tweede termijn. Daar wil ik het in de eerste termijn nu bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Beij, u bent de volgende.

De heer **Beij** (SP): Dank u wel voorzitter. De vage term citymarketing staat weer op de agenda. Gelukkig, ik had hem al gemist. Voorzitter, als het college de kloof tussen politiek en burger nog meer wil vergroten, moet het de burgers dit raadsvoorstel laten lezen. Want dit is daadwerkelijk echt inhoudsloos. Het is belachelijk dat we in deze tijd en zeker na de coronacrisis € 400.000,00 reserveren voor iets dat eigenlijk wel gebaseerd is op een luchtkasteel. De Tour de France die door Zoetermeer heen komt, misschien, over enkele jaren. Daar gaan we nu alvast € 200.000,00 voor reserveren. Geen idee waar die € 200.000,00 precies aan wordt uitgegeven, waarschijnlijk inderdaad aan borrels en heel weinig aan de rest. Laten we gewoon dit raadsvoorstel helemaal schrappen en laten we de sport op een andere manier promoten en laten we onze ondernemers zeer zeker op een andere manier helpen. Maar dat doen we niet op deze manier. Dank.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Beij, dan mijnheer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter, D66 streeft naar een leefbare stad. De twee voorgestelde activiteiten in het kader van citymarketing kunnen hier een bijdrage aan leveren, maar ze verschillen voor mijn fractie erg van elkaar. Zoals in de commissie ook al aangegeven dragen de acti-

viteiten van 60 jaar groeikern daar zeker aan bij wat ons betreft, dus een prima doel van het vrij te geven budget. Over het nut van de activiteiten rondom de Grand Départ hebben we mede door de antwoorden op onze schriftelijke vragen, wat meer twijfels. In de commissie heeft de wethouder aangegeven dat voordat duidelijk is of Rotterdam het bid wint, dus de Tourstart krijgt, we van de € 200.000,00 slechts enkele duizenden zullen uitgeven. Dat is voor mijn fractie wel een geruststelling. En voorzitter, mocht het er dan toch van komen dat Rotterdammer de Grand Départ krijgt, betrek dan absoluut en ook zo snel mogelijk een organisatie als bijvoorbeeld Netwerk Zoetermeer hierbij. Een mooi voorbeeld rondom de 60 jaar groeikern is het aantal organisaties dat genoemd wordt, Zoetermeerse organisaties, om hieraan bij te dragen. We kunnen als gemeente profiteren van bijvoorbeeld Netwerk Zoetermeer met hun kennis en kunde ten aanzien van evenementen en de betrokken ondernemers verenigingen en organisaties kunnen profiteren van de activiteiten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Schoonbeek, dan kom ik bij mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, Zoetermeer Vooruit vindt het geen goed raadsvoorstel. Los van het feit dat het veel geld is, zien wij niet waar het aan besteed wordt. Zoetermeer Vooruit kijkt met name naar het aanhaken bij de Grand Départ van de Tour de France in 2024/25. Maar als Zoetermeer Vooruit zich goed heeft laten informeren, is de Grand Départ de kapstok, € 200.000,00 voor al die activiteiten waar de inwoners, sportclubs en dergelijke straks hun voordeel mee gaan doen. De wethouder heeft mondeling toegelicht in de commissie dat het bij de inwoners terechtkomt. Misschien kan de wethouder in de beantwoording toezeggen dat het zo is. Dan is het gelijk genotuleerd en ligt het vast en dan pas kan Zoetermeer Vooruit vooruitkijken naar een leuk evenementen door en voor de inwoners. En dan is Zoetermeer de plek. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Tot slot mijnheer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter, de ChristenUnie-SGP is en blijft kritisch over citymarketing en de besteding van gelden daarvoor. We bekijken dan ook de onderwerpen per stuk en zijn positief over de inzet voor het vieren van 60 jaar groeistad, maar we blijven dan ook sceptisch over de gelden die geïnvesteerd moeten worden in een Grand Départ. We zijn bang dat er helemaal niets te onderhandelen valt over hoe de route gaat lopen en we zijn ook heel kritisch over de voordelen voor de burger van deze activiteiten. Daar zouden we graag wat meer helderheid over willen krijgen, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee is de eerste termijn aan de kant van de raad gereed. Dan kijk ik even naar het college, kunnen we meteen verder?

Wethouder **Van Driel**: Voorzitter, ik heb nog geen zicht op alle ingediende amendementen en moties dus als u zegt 'we wachten even'?

De **voorzitter**: Dat klopt. We schorsen vijf minuten en zodra de moties en amendementen beschikbaar zijn, kunnen we de beraadslaging hervatten, ik schors voor vijf minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, de moties en amendementen staan in iBabs. Ik zie dat we aan de kant van het college inmiddels ook zo ver zijn. Ik geef het woord aan wethouder Van Driel om te reageren in de eerste termijn. U heeft een andere voorkeur? Dan beginnen we met burgemeester Bezuijen.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik geloof dat de volgorde even is omgedraaid voorzitter, dank u wel. U ziet, afstemming gaat niet altijd even gemakkelijk, maar volgens mij kan ik vrij snel zijn en dan kan het woord aan wethouder Van Driel worden gegeven want waar ik in de commissie al over gesproken heb, is met name het eerste deel van het voorstel. Dat ging om het onderdeel 60 jaar groeikern. Toch even ook naar mijnheer Blansjaar, volgens mij hebben we in de commissie uitgebreid toegelicht waarom wij dat ook belangrijk vinden. Overigens zijn die activiteiten al gestart, want in met name de culturele sector zijn al een aantal activiteiten ondernomen om dit te doen. We vonden het heel belangrijk om als gemeente daar ook bij aan te sluiten omdat we denken dat we ons daarmee ook buitengewoon goed kunnen positioneren, iets wat we toch wel heel belangrijk vinden, niet alleen hier in de stad, maar ook daarbuiten, in de regio en ook landelijk. Ik heb toen ook in de commissie gezegd dat wij

inmiddels contact hebben met andere gemeenten om te kijken welke vraagstukken er nu juist op ons bordje liggen en om die ook te kunnen gebruiken bij de lobbyactiviteiten die we landelijk kunnen doen. Je ziet dat er ook langzamerhand steeds meer aandacht komt voor de specifieke problematiek en specifieke vraagstukken waar new towns mee te maken hebben. Vandaar dat ik denk dat het heel goed is dat wij daar de trekkersrol invullen. Ik denk dat dat iets heel moois is voor het hele land.
Dan het amendement van Zó! Zoetermeer, het allereerste, volgens mij. 2202-C, is dat goed? Het amendement Uitwerking extra budget voor citymarketing Dat is het eerste dat u heeft ingediend volgens mij. Dat is amendement 2202-C. Ja, dan had ik het toch goed. Natuurlijk begrijp ik heel goed - en dat is ook uw recht, want u heeft het budgetrecht als raad - dat u daar iets van vindt, maar dit is wel een beetje een kip-eidiscussie want op het moment dat het geld niet beschikbaar wordt gesteld, kan ik ook geen memo sturen want de capaciteit is er gewoon niet. Ik denk dat het wel goed is dat we met de raad afspreken dat op het moment dat wij wat verder zijn in de uitwerking van de activiteiten, we dat dan ook zo snel mogelijk met u delen. Sterker nog, ik zou zelfs groot pleitbezorger ervan zijn dat we dat samen met u gaan doen en dat u, wat mij betreft, ook een wat langere rol krijgt in die activiteiten rond 60 jaar groeikern. Maar op het moment dat we dat nu zouden toevoegen in wat in de wijziging van het besluit staat, komen we in de knel en dat zou ik dus niet willen aanraden. Daarmee ontraad ik dan ook dit amendement.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie voor u van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, u heeft € 200.000,00 voor citymarketing voor dit jaar dus daarmee kunt u toch – dat heeft u – het plan maken voor 60 jaar Zoetermeer groeikern? Waar is die € 200.000,00 van dit jaar dan gebleven als u nu geen geld meer heeft om een plan te ontwikkelen?

De **voorzitter**: Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat is een lastige vraag want dat is meer de portefeuille van de wethouder, maar er zijn gewoon bestaande activiteiten en dit ontstijgt op dit moment het budget dat bij citymarketing is. Dit zijn extra activiteiten. En op het moment dat we die willen uitvoeren, daarom hebben we ook extra geld gevraagd, is er extra geld nodig, waaronder voor personele capaciteit. Dat is de reden waarom we het zo hebben ingestoken. Uiteraard begrijp ik ook heel goed de wens om wat meer inzicht te krijgen in wat dat betekent en wat we dan precies gaan doen. Daarvan zou ik u de toezegging willen doen dat we daar met een raadsmemo op terugkomen, dat heeft u ook gevraagd,. Maar op het moment dat u nu al zegt 'eerst een raadsmemo', kom ik in de knel want dan kunnen we dat daadwerkelijk niet uitvoeren dus dan blijft mijn standpunt om dit amendement te ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer met een vervolgvraag.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik pas het aan. Ik pas het amendement aan, maar denk eraan dat ik heel precies wil weten waar de € 200.000,00 van dit jaar nu eigenlijk naartoe gegaan is want het kan ook niet in dat dashboard zitten, dat bestaat niet eens! Laten we dus voor het stukje 'voordat daadwerkelijk wordt overgegaan tot het besteden van dit budget', vervangen door 'zo spoedig mogelijk', dat de raad zo spoedig mogelijk via een raadsmemo een bericht krijgt wat we nu eigenlijk gaan doen want het kan natuurlijk nooit lang duren, want het is dit jaar. Ik begrijp ook helemaal niet dat we dat vorig jaar niet geregeld hebben, maar dat is wat anders. Kan de griffie ermee uit de voeten zoals ik het nu gezegd heb, voorzitter? Ik denk het wel. Dat komt goed, dan is het amendement aangepast maar we willen een vervolg op wat er nu eigenlijk gaat gebeuren met dat geld.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even de griffier aan, kan het zo? Het verzoek is om nog een keer heel specifiek te verwoorden wat er moet komen te staan.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We schrappen in ieder geval 'voordat daadwerkelijk wordt overgegaan tot het besteden van dit budget'. En dan staat er 'de raad zo spoedig mogelijk via een raadsmemo te informeren'. Dan is het wel een beetje kreukel Nederlands, maar volgens mij komen we er wel uit zo.

Amendement nr. 2202-C' ingediend door Zó! Zoetermeer, PDvZ
Uitwerking extra budget voor citymarketing

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

besluit in het raadsvoorstel Citymarketing - Reserve fonds Zoetermeer 2040:

- 'besluit 1. Voor 2022 op programma 4 € 200.000,00 beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040' voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot 'Zoetermeer 60 jaar groeikern'.;
  te wijzigen in:
  'besluit 1. Voor 2022 op programma 4 € 200.000,00 beschikbaar te stellen uit de 'Reserve fonds Zoetermeer 2040' voor de realisatie van de activiteiten met betrekking tot 'Zoetermeer 60 jaar groeikern', de raad zo spoedig mogelijk via een raadsmemo te informeren over de besteding van dit budget waarbij wordt ingegaan op de verschillende activiteiten, en de betrokkenheid van bewoners, organisaties en ondernemers.'"

De **voorzitter**: Ik zie inmiddels een duim omhoog bij de griffier. Dat betekent dat het is overgekomen en op deze manier onderdeel wordt van de beraadslaging. Dan ga ik terug naar de burgemeester, die was klaar met zijn deel van de beraadslaging.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nee, voorzitter, nu moet hij hem nog even omarmen natuurlijk.

Burgemeester **Bezuijen**: Nee, dan zal ik hem omarmen, mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dan gaan we verder naar wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter. Dank ook voor de reacties en de discussie die geleid heeft tot deze behandeling. Ik heb een paar vragen gehoord, daar wil ik graag eerst even op terugkomen. Er was een vraag van D66. Ja, we betrekken graag alle verenigingen en ook Netwerk Zoetermeer hierbij, bij de Grand Départ en bij de organisatie van 60 jaar groeistad. Ik neem aan dat u dat ook bedoelde.
Zoetermeer Vooruit heeft gevraagd naar de toezegging, of ik die nog een keer kon herhalen, wat betreft deze € 200.000,00. Die komen ten goede aan de stad, aan de inwoners, de verenigingen, en het lokale bedrijfsleven.
Er is een opmerking gemaakt over de lobbyactiviteiten, ik meen door GroenLinks. Ik denk dat we het geld nuttig gaan besteden. Als het een keer nodig is om iets te organiseren, dan zal dat ook plaatsvinden. Ik begrijp uw opmerking, maar ik distantieer me er ook een klein beetje van want dan zou het lijken alsof lobbywerkzaamheden zich richten op borrelwerkzaamheden en dat is niet de bedoeling. De bedoeling is om goed te doen voor deze stad met deze € 200.000,00 en dat willen we daarmee bereiken, ook met de € 200,000,00 voor de 60 jaar groeistad, waar natuurlijk ook activiteiten aan verbonden zijn, maar ook aan de Grand Départ.
Dan wil ik overstappen naar de amendementen en de motie.

De **voorzitter**: Dan heb ik eerst nog een interruptie voor u van de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik heb absoluut alle vertrouwen erin dat u het beste wilt doen voor de stad, geen twijfel daarover, maar natuurlijk zijn er wel keuzes te maken in het proces en ik hoorde de burgemeester net eigenlijk al een suggestie doen, die ging vooral over Zoetermeer groeistad, en ik zou eigenlijk van u dezelfde toezegging willen, dat u ons ook betrekt bij die middelen die u gaat inzetten voor de Grand Départ, want daar speelt eigenlijk hetzelfde, lijkt me, dat we dan ook samen kunnen kijken 'wat is er nodig en doen we de juiste dingen uiteindelijk?'

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat het sowieso goed is om elkaar in ieder geval hiervan op de hoogte te houden en ik denk dat ik er bij de behandeling van de moties en amendementen wel eventjes op terug kan komen.
Dan kijk ik naar amendement D, van Zó! Zoetermeer. Dank u wel voor het amendement. Ik heb ook in de commissie gezegd, het college gaat zich inspannen om de Grand Départ door Zoetermeer te halen. Maar in uw amendement zegt u 'we gaan pas geld beschikbaar stellen als we zeker weten dat die erlangs komt' en dat kan nog wel even duren, want in maart zouden we te horen krijgen of het bid van Rotterdam geaccepteerd is, op 24 of 25 maart, maar dan gaan natuurlijk het gesprek en de onderhan-

deling vanuit Rotterdam plaatsvinden en vanuit de MRDH. Want daar werken we ook mee samen. Als u het nu ombuigt naar een motie waarin u het college oproept om dit te doen, dan zou ik daar positief op kunnen adviseren. Daar kan ik me wat bij voorstellen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik snap het niet. We hebben begrepen dat er nu een paar duizend euro of misschien wel niets geregeld kan worden uit eigen geld totdat we aan die toezegging komen met Rotterdam, of voordat Rotterdam een toezegging krijgt dat ze hem mogen organiseren. Als dat niet zo doorgaat, komt die € 200.000,00 gewoon in zijn geheel terug toch? Op die € 2.000,00 na. Maar vervolgens heeft u € 200.000,00, maar dan gaat u onderhandelen met Rotterdam hoe die tocht gaat rijden. Gaan we dan die € 200.000,00 uitgeven zonder dat we weten...? Kunt u ons een beetje wegwijs maken in het proces want ik heb niets aan een inspanningsverplichting die ons € 200.000,00 kost en die dadelijk zoef-zoef over de A12 gaat. Dus op de een of andere manier moeten we gerustgesteld worden dat het ook een feestje in de stad wordt en als dat niet zo is, willen wij toch na € 10.000,00 gewoon stoppen met die handel.

De **voorzitter**: Ik zag ook mijnheer Weening die wil reageren, wilt u op hetzelfde punt een vervolgvraag stellen?

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): In het verlengde daarvan zou ik graag willen weten in hoeverre welke gemeente in Nederland dan ook invloed kan uitoefenen op het parcours van de Tour de France want daar gaat de ASO over. Die zijn daar zeer strikt in en die bepalen iedere millimeter die er wordt gereden, dus denk nu niet dat we kunnen bepalen dat ze door de stad rijden want dat kunnen we gewoon niet.

De **voorzitter**: Ik ga naar de wethouder, of mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): In reactie op mijnheer Weening: natuurlijk gaat de Tour de France over de route, maar wij gaan over het geld.

De **voorzitter**: Dan ga ik nu terug naar de wethouder. Ik word erop gewezen dat mevrouw Kraneveldt ook een interruptie heeft, doe die ook nog maar dan.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Anders ging ik gewoon zwaaien hoor, net als de vorige keer, dan kom ik uiteindelijk wel aan de beurt. De wethouder zei net 'dan moet u misschien een motie indienen, mevrouw Van der Meer, maar volgens mij is er al een motie, nr. 3, die van ons', die ongeveer hetzelfde beoogt. Dus volgens mij wordt u op uw wenken bediend, wethouder.

De **voorzitter**: Dan gaan we terug naar de wethouder.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel, het gaat nog een tijd gaat duren voor we weten hoe die route gaat lopen. Er is aangegeven in het bidbook dat Zoetermeer wordt aangedaan. Waar en hoe dat precies gaat lopen, daar hebben we nog geen zicht op. Wat we nu gaan reserveren, zijn middelen waarmee we aan de slag gaan en waarmee we een programma gaan maken voor de stad Zoetermeer en haar inwoners om aan te kunnen haken bij dit prachtige evenement en dat is eigenlijk waar ik de toelichting nu bij kan laten.
En dat klopt, mevrouw Kraneveldt, want dat was het volgende dat ik wilde zeggen, dat er dan een samenloop is met de door u ingediende motie en dat is motie nr. 3.
Dan ga ik even naar het ingediende amendement van de PvdA, Geen Grand Départ in Zoetermeer. Dat is amendement E en dat zou ik ontraden. Ik denk dat ik daar genoeg toelichting op heb gegeven.

De **voorzitter**: Er is een interruptie van mijnheer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): Het komt ineens bij me op, meer om nog even mee te denken, een vraag aan de wethouder. We hebben aangegeven: zorg dat je totdat je weet dat de tourstart naar Rotterdam komt, niet onnodig veel geld uitgeeft. Dat heeft u toegezegd in de commissie en dat is heel fijn. Kunnen we andere activiteiten ontplooien als we weten dat die over de A12 zoef-zoef doet, even vrij naar mevrouw Van der Meer, dan wanneer die Tour door de stad heen komt? Kunnen we daar rekening mee houden? Ik kan me voorstellen dat je zegt bij de A12 'oké, dat is jammer' want je wilt

hem het liefst door de stad maar goed, we kunnen nog steeds activiteiten ontplooien.

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Ik denk dat dat een goede toevoeging is om mee te nemen in het plan en ik denk dat het goed is dat we u daarover informeren. Dat zou een goede toevoeging zijn. Om u wat meer gevoel te geven bij welke kant het daarmee opgaat, ook met het budget en ook met een memo, dat is het volgende punt, over de verdeling van de middelen. Want die vraag heb ik ook gezien, dat was een motie. Daarvan wilde ik eigenlijk ook bij u aangeven 'ik zou me daar nog niet op vast willen leggen, ook omdat ik nog niet precies weet hoe dat nu uit gaat vallen'. Welk percentage, waar gaan we het aan besteden, wat zijn de plannen en hoe gaan we die middelen daarop terugbrengen? Dus ik denk dat als we dit punt dat u nu aanhaalt, meenemen en het verzoek om meer inzage te geven in 'waar gaat het geld naartoe en hoe gaat die verdeling plaatsvinden?' we dat in een memo aan u kunnen doen toekomen.
Ik heb nog een amendement van de PvdA, daar was ik gebleven, Toegankelijkheid als uitgangspunt. Ik zie hoe u het stelt maar u stelt het wel heel stellig. Bij evenementen wordt altijd het uitgangspunt meegenomen dat er toegankelijkheid moet zijn, ook voor wat minder valide mensen of mensen die dat minder goed kunnen bereiken. U heeft het hier zo stellig neergezet dat ik het moet ontraden.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie voor u van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Misschien moeten we dat ook maar eens stellig doen want nu staat er 'toegankelijk voor een brede doelgroep', maar wat is dat? Je moet als uitgangspunt hebben dat het voor iedereen toegankelijk is. Laten we daar nu eens gewoon van uitgaan in plaats van dat we het altijd maar een beetje vaag houden en dat er dan toch weer wat aan de toegankelijkheid ontbreekt. We willen daar toch ook voorbeeldstad in zijn? Laten we dat dan eens gewoon als goed uitgangspunt nemen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel. We nemen dat altijd mee als uitgangspunt bij evenementen en daar staat het ook altijd bij opgenomen.
Dan kijk ik nog naar de motie van de PvdA Meer breedtesport en meer evenementen en minder lobby. Daar heb ik ook al een reactie op gegeven. Ik denk dat wij die dan ook ontraden als college. Daar wil ik het graag bij laten, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, dat was de eerste termijn van de zijde van het college. Dan de tweede termijn van de kant van de raad. Ik ga gewoon het rijtje weer af. Ik begin bij mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, de wethouder heeft totaal geen antwoord gegeven op onze vraag want we begrijpen echt helemaal niet waarom we € 200.000,00 moeten uitgeven terwijl we nog helemaal niet weten of het wel of niet komt. En dat geld is ook niet in etappes verdeeld. Je kan je voorstellen dat je zegt 'nou, € 5.000,00 totdat het besluit is genomen en € 10.000,00 tot de route er is en daarna gaan we kijken'. Kijk, als u zegt 'we kunnen leuke dingen doen in de stad, terwijl de Tour de France ergens voorbij rijdt', dan kunnen we daar deze zomer al mee beginnen, want of die nu in Parijs rondrijdt, of hier rondrijdt op de A12, we kunnen altijd een feestje bouwen met z'n allen. Dus waar gaan we dan op zitten wachten? Het gaat natuurlijk ook voor een heel groot deel over onze ondernemers en die hebben er geen fluit aan als dat ding alleen maar in de buurt voorbijkomt. Wij vragen aan u: hoe zit dat nou? En u geeft gewoon geen antwoord. Ik ga niet € 200.000,00 uitgeven. Ik ga het niet steunen als wij niet in beeld hebben hoe dat proces gaat lopen. Wanneer gaan wij nu op een gegeven moment zeggen 'hij komt niet door Zoetermeer, dus de rest van het geld gaat terug in de pot?' Hoeveel geld gaan we uitgeven aan wachten op die route, want daar hoeven we toch geen geld voor uit te geven? Leg het nou eens goed uit zodat we het allemaal snappen.

De **voorzitter**: We gaan eerst het rijtje af voor de tweede termijn. Dat betekent dat ik bij de heer Mooiman kom. Ik zie uw hoofd schudden. Dan de heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik denk dat mevrouw Van der Meer zich eerst eens wat meer moet verdiepen in hoe dit soort dingen gaan want ik weet nog heel goed dat de Giro d'Italia door Rokkeveen ging, dat is echt gebeurd. Toen zag je ook dat alle ondernemers daar

heel blij mee waren. Dus wat dat betreft kan ik me voorstellen dat de wethouder op dit moment nog niet precies kan aangeven wat de route is, maar dat zou binnenkort wel kunnen, als in maart Rotterdam wordt aangewezen als aankomststad of vertrekstad. Zoetermeer moet er gewoon kien op zijn om de zaak door de stad te krijgen en ik neem aan dat dat ook wel kan lukken, zeker als er ook nog geld achter staat. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie voor u van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, mijnheer Nawijn zegt 'we weten eerdaags of die Grand Départ door Zoetermeer komt', maar volgens mij is het enige dat we straks weten in maart of hij vanuit Rotterdam vertrekt en u was het met ons eens toen we zeiden 'hij moet door Zoetermeer gaan'. Ik weet niet waar we dat geld aan gaan uitgeven. Gaan we dat geld dan betalen aan de organisatie als smeermiddel, om het voorzichtig te zeggen? Wat gaan we doen met dat geld, met die € 200.000,00?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Er zal natuurlijk altijd geld nodig zijn, niet voor de organisatie maar om mensen te motiveren of aan te moedigen om activiteiten te starten en dat zal in dit geval ook zo gaan. Ik ben het met u eens dat de Tour de France Zoetermeer niet over de A12 Zoetermeer moet bereiken, maar dat het door de stad moet. Daar zijn we het over eens, maar je zult toch altijd voorbereidingsgeld moeten hebben voor als je wat wilt en als je wat wilt doen? Dat is heel logisch en dat zal ook enigszins van die € 200.000,00 afgaan, denk ik.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan ga ik naar mevrouw Frinking. Nee? Dan mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, we kunnen ook leven met de aanpassingen in de motie die we samen met Zó! Zoetermeer indienen en verder heb ik nog een vraag voor u. Het idee voor snelle flitsvergunningen tijdens de evenementen, daar heb ik nog geen antwoord op gehad. Kan dat nog komen?

De **voorzitter**: Die is voor de tweede termijn, schat ik in. Dan ga ik naar mevrouw Hoekstra.

Mevrouw **Hoekstra** (VVD): Dank u wel, heel kort voorzitter. Ten eerste zijn we heel tevreden over de memo's die zijn aangekondigd door het college, dank daarvoor. Daarnaast wil ik ook even opmerken dat ik erg teleurgesteld ben in collega's die negatieve reacties op citymarketing geven en dan met name ook nog op het Grand Départ-plan. Dat zijn onderwerpen, dat zijn momenten waarop we heel veel voor onze stad kunnen betekenen en ik denk dat het goed zou zijn als we raadsbreed hierachter zouden gaan staan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, € 200.000,00 voor een feestje van zes minuten, over twee jaar, in de zomer, wanneer de kinderen op de vakantie zijn met hun ouders, terwijl we daar nu heel leuke sportactiviteiten voor kunnen organiseren, breedtesport, goede dingen waar mensen nu plezier aan kunnen beleven? Dan weet de PvdA wel wat we zouden kiezen, dan kiezen we dat laatste en niet dat eerste.
Met betrekking tot de toegankelijkheid nog een opmerking. U zegt, wethouder, 'toegankelijkheid, daar gaan we altijd van uit', maar bij De Entree bijvoorbeeld, was er een hartstikke leuke dag, maar het was niet goed toegankelijk. Dus het zit nog steeds niet goed tussen de oren. Laten we nu eens een statement maken en zeggen 'als u dit zo'n prachtig evenement vindt voor Zoetermeer voor over een paar jaar, zorg er dan voor dat iedereen ervan kan genieten'. Dat betekent een totale toegankelijkheid, dat er in ieder geval goed gezorgd wordt voor mensen die slecht ter been zijn, of wat dan ook, en dat die het dan ook mee kunnen maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. De heer Boerboom. Geen tweede termijn? Mijnheer Beij? Ook niet. Mijnheer Schoonbeek? Nee. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel. Zoetermeer Vooruit is blij met de toezegging van de wethouder dat het geld echt naar de inwoners gaat, ook naar de sportclubs en derge-

lijke en overigens, niet alle gezinnen zijn op dat moment op vakantie, dus we kunnen ervan profiteren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan de heer Weening? Nee. Dan gaan we terug naar het college voor de tweede termijn. Ik schat in dat we nu beginnen bij mevrouw van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter. Het is altijd wel een discussie over citymarketing en dat begrijp ik ook wel. Het is ook wel een spanningsveld, in dit geval tussen wat je kunt doen voor de stad en voor de inwoners en voor de lokale ondernemers, en wat je ook doet om de stad te positioneren, in de regio of in de provincie. In dit geval is het een kans, zeker bij de Grand Départ.
Mevrouw Van der Meer, ik ga van poort naar poort hiermee, met dit voorstel. We hebben een voorstel en we hebben een kans om bij een trein aan te haken, of bij een kopploeg, in een vroeg moment. Dat betekent dat ik nog niet weet hoe dat allemaal precies gaat verlopen, maar we nemen u wel mee als raad en we blijven dichtbij u en we zullen u goed informeren over waar we staan met onze middelen en hoe we ze besteden. U kunt mij, of mijn opvolger, of het volgende college erop aanspreken dat we ons geld goed uitgeven. Daar wilde ik eigenlijk de reactie op geven.
Alleen nog even dit, mevrouw Kraneveldt, bij evenementen staat het altijd opgenomen in de vergunningen dat er rekening moet worden gehouden met toegankelijkheid. Dat het soms misschien in de uitvoering anders loopt, zou kunnen, maar het staat altijd opgenomen en het college hecht daar ook zeer aan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik word hier razend van. We zetten het in de omgevingsvergunning en we kijken verder nergens naar. Voorzitter, ik vind het heel erg vervelend, zelfs bij zoiets dat door de gemeente georganiseerd was, als De Entree, was het niet goed geregeld. Door onszelf niet. Dus we blijven op papier de toegankelijkheid goed regelen en we doen er in werkelijkheid niets aan. Het spijt me wel maar ik vind het echt niet kunnen dat u blijft zeggen 'we doen het steeds, het gaat alleen in de uitvoering fout'. Dan kun je nog niet naar binnen hoor. Dan is het fijn dat het op een omgevingsvergunning staat, maar dan kun je niet naar binnen en daar moeten we met elkaar nu echt eens en voor altijd mee stoppen, zorgen dat het echt goed gaat gebeuren. Sorry voorzitter, dat ik dit even...

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mevrouw Kraneveldt, was dat op hetzelfde onderwerp?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja voorzitter, ik kan me daar volledig bij aansluiten. Papier is geduldig en iedere keer gaat het weer mis dus we blijven het proberen.

De **voorzitter**: Dan ga ik terug naar de wethouder.

Wethouder **Van Driel**: Nee, dank u wel voorzitter, ik was klaar.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat er in ieder geval nog een vraag was over de flitsvergunning van mijnheer Blansjaar, ik weet niet of u daar nog op kunt reageren?

Burgemeester **Bezuijen**: Kan mijnheer Blansjaar misschien nog even toelichten wat hij daarmee precies bedoelde?

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Om de mensen en de ondernemers te steunen bij de snelle aanvraag voor vergunningen tijdens evenementen, bij de Tour de France en bij 60 jaar Zoetermeer groeikern.

De **voorzitter**: We gaan terug naar het college, burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik had hem iets anders begrepen maar we hebben gewoon onze normale vergunningverlening, ook bij evenementen. Dat proberen we altijd zo snel mogelijk te doen als het enigszins makkelijk kan. Dan doen we dat snel, maar als het niet kan omdat het een wat groter evenement is, dan heb je wat meer tijd nodig om dat ook te beoordelen. Maar we proberen daar gewoon altijd zo snel mogelijk in te opereren. Dus als ik het zo mag uitleggen, dan snap ik het maar we zullen

zeker, mocht de raad akkoord gaan met beide voorstellen, ook daar alle medewerking aan verlenen want we doen het juist voor de stad dus het is ook belangrijk dat die stad daar ook snel op kan inspelen.

De **voorzitter**: Dan heb ik een toezegging gehoord van wethouder Van Driel dat ze zegt 'ik kom met een memo waarin ik u informeer over de verdeling van de middelen en waaraan we ze gaan besteden', dat is in het kader van de Grand Départ. Dan ben ik nog even benieuwd welke termijn we daaraan kunnen hangen.

Wethouder **Van Driel**: Ik zou voorstellen zodra bekend is dat de Grand Départ doorgaat en dat is naar verwachting dit kwartaal dus ik zou zeggen: april.

De **voorzitter**: April 2022. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, misschien kan de wethouder dan in dat memo ook de vervolgstappen aan ons duidelijk maken zodat we wat meer beeld krijgen. Als u dat toezegt, overweeg ik om ons amendement in te trekken. Want ik weet niet of iemand dat verkeerd begrepen heeft, maar we zijn op zich voor de Grand Départ, maar we willen niet zomaar € 200.000,00 geven om weg te borrelen en dan aan het eind te zeggen 'jongens, hij rijdt over de A12'.

De **voorzitter**: Laten we even kijken hoe de wethouder hierop reageert.

Wethouder **Van Driel**: Ja, ik had u goed begrepen daarin, dat u een voorstander bent van de Grand Départ en ik kan die toezegging doen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Dan trekken wij het amendement in.

De **voorzitter**: Dat betekent dat u de vervolgstappen meeneemt in het memo, termijn is april 2022. Dan moet ik alleen nog even goed noteren welk amendement dat was, dat was amendement D. Dat is ingetrokken. Daarmee zijn we aan het eind van de beraadslagingen over onderwerp 8.a citymarketing. Ik stel voor even te schorsen voor drie minuten. Dan kunnen mensen wisselen en dan gaan we zo verder met het raadsmemo op het Van der Feltzrapport. Ik schors voor drie minuten.

Schorsing

c. Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport d.d. 24-01-2022, afdoening toezegging 499.a.

De **voorzitter**: Dames en heren, welkom terug, ik heropen de vergadering. Aan de orde is 8.c Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport. De spreektijd bij dit onderwerp is drie minuten per fractie en mijnheer Schoonbeek en mevrouw Kraneveldt hebben respectievelijk een halve en anderhalve minuut extra gevraagd en toegewezen gekregen. Voor we gaan inventariseren wie het woord krijgen, wil ik even terugkomen bij de burgemeester omdat er twee toezeggingen zijn uit de commissiebehandeling waar nog geen termijn aan hangt. De eerste gaat erover dat zowel NCTV als de NTA wordt verzocht om het NTA-rapport te vernietigen en in welke mate dit juridisch afgedwongen kan worden. Is dat al gebeurd of gaat dat nog gebeuren en wanneer?

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel voorzitter, ik kan op beide niet meteen zeggen dat dat op korte termijn gaat gebeuren. Ik stel voor dat ik daar een wat ruimere termijn voor neem, in ieder geval voor wat betreft die eerste, dat betreft een brief sturen en dat kan snel, maar dat moeten we juridisch nog wel goed uitzoeken. Dus ik stel voor dat we dat voor eind april doen. De andere toezegging, dan moet u me even helpen want dat was de...

De **voorzitter**: Zover was ik nog niet, ik deed er een tegelijk. Maar voor eind april, het lijkt me handiger dat op te schrijven dan voor 1 mei. Mag ik dat zo interpreteren?

Burgemeester **Bezuijen**: Ja.

De **voorzitter**: De tweede was dat u uitvraag zou doen om te achterhalen in hoeverre er meer vergelijkbare rapporten zijn die nog niet of niet bekend zijn bij het college en of de raad.

Burgemeester **Bezuijen**: Daar moet ik een wat langere termijn voor nemen. Ik stel voor dat we daar dan voor de zomer op terugkomen want dat vergt wat meer tijd. Waarbij ik overigens meteen erbij wil stellen dat dat natuurlijk een omvangrijke vraag is, maar we zullen proberen te kijken of we hem zoveel mogelijk kunnen inperken tot dat waar de raad om gevraagd heeft.

De **voorzitter**: Mag ik dat interpreteren als voor 1 juli?

Burgemeester **Bezuijen**: Ja, prima.

De **voorzitter**: Dan zijn die twee toezeggingen van een termijn voorzien en gaan we nu over tot inventarisatie van de sprekers. Ik heb staan: mijnheer Schoonbeek dan mevrouw Van der Meer en dan mevrouw Kraneveldt en dan kijk ik even hier. Mevrouw Bink, de heer Boerboom, mijnheer Weening, mijnheer Weekenstroo, mijnheer Blansjaar, mijnheer Van Gils, mijnheer Nawijn, de heer Mooiman. Heb ik dan iedereen gehad, dan gaan we beginnen. Als eerste mijnheer Schoonbeek voor 3,5 minuut. Dan mag u bij het katheder komen want met drie minuten spreektijd, is dat over het algemeen kathedertijd.

De heer **Schoonbeek** (D66): Ik was van schrik mijn mondkapje vergeten voorzitter, excuses.
Voorzitter, soms moet je gewoon erkennen dat je fout zat. Dat was, zo blijkt uit het onderzoek van Van der Feltz advocaten, het geval. Geen rechtsgeldige grond. Het onderzoek op deze wijze past niet in de open sfeer van samenwerking en het vertrouwen is geschaad.
Naar aanleiding van de eerste signalen vreesden we hier al voor. Dan kun je wat mijn fractie betreft, maar drie dingen doen: schuld bekennen, herhaling zien te voorkomen en met de betrokkenen om tafel om vooruit te kijken. Hoe gaan we verder en waar vinden we elkaar weer?
Voorzitter, de problemen die met deze actie getracht werden te voorkomen, kunnen we juist het beste in samenwerking voorkomen. Waar vertrouwen de basis is. Ik zei het de vorige keer ook: vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Kijkend naar de toekomst ziet een deel van de genomen acties en voornemens er wat mijn fractie betreft goed uit. Excuses aanbieden, aanscherpen van de processen en frequent in overleg met de moskeebesturen over de toekomst. We zien hier een welwillende burgemeester. Dank daarvoor, ook aan het college.
Maar aan de insprekers in de commissie te horen, is er nog een lange weg te gaan ten behoeve van het vertrouwen. Er is nog geen sprake van een schone lei. Voorzitter, mijn fractie vraagt zich af of, en op welke wijze gegarandeerd kan worden dat privacygevoelige informatie over de betrokkenen verwijderd kan worden. Hoe kan geborgd worden dat, na inzage door de betrokkene, deze gegevens op alle plaatsen verwijderd worden?
Voorzitter, een aantal vragen die wij in het vorige debat hadden, kunnen niet door Van der Feltz beantwoord worden. Er zijn per memo deels beantwoord en ik zeg bewust deels omdat we over de beantwoording nog wel enkele vragen hebben. Bijvoorbeeld in de beantwoording van vraag 9, team OOV, over het borgen van een goede afhandeling van dergelijke activiteiten in de organisatie door middel van checks and balances, wordt verwezen naar een antwoord met betrekking tot de AVG. Dat is voor mijn fractie echt onvoldoende. Gezien de bevinding door Van der Feltz dat er nagenoeg geen signaal of twijfel is geweest vanuit de organisatie over de onderzoeksmethode, is het onzes inziens van belang dat ook hiernaar wordt gekeken. Hoe borgen we dat een dergelijke actie geen eenmansactie wordt, maar dat dit door alle relevante betrokkenen wordt beoordeeld en wordt getoetst? Daarop aansluitend, op onze vraag nummer 3 over wanneer het college, de burgemeester in casu, weet had van het onderzoek, krijgen wij het antwoord dat het bij de publicatie op 16 oktober 2021 is geweest, afgelopen jaar. In het antwoord op de vraag van de fractie van Zó! Zoetermeer, vraag 6, staat echter dat de gemeente al op 9 september en op 7 oktober jl. hierover is geïnformeerd door het NRC. Daarna is blijkbaar, zoals ik het interpreteer, niet het college van B en W geïnformeerd. Dat betekent dat, wat ons betreft, er voldoende checks and balances in de organisatie zijn om ervoor te zorgen dat de juiste mensen op het juiste moment worden geïnformeerd. Zodat ook door de juiste mensen het juiste besluit kan worden genomen. Dit moet echt zo spoedig mogelijk worden gewaarborgd.
We zijn tenslotte blij, voorzitter, dat we over de rol van de gemeente en de burgemeester ten aanzien van dergelijke activiteiten in de context van het veiligheidsbeleid gaan spreken in onder andere het seniorenconvent en een technische bijeenkomst. Het gaat mijn fractie dan om de vragen: welke taken moeten wij als gemeente willen uitvoeren? Waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de burgemeester in het 'crimefighten' en in het onderzoek doen naar dergelijke ontwikkeling? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Schoonbeek. Dan is mevrouw Van der Meer de volgende die het

woord tot ons richt.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik doe het van hier.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, het voelt vaak als heel oneerlijk, de boeven, criminelen en terroristen houden zich aan geen enkele regel en doen de maatschappij met geld en wapens grote schade aan. Tegelijkertijd moeten de bestrijders van die gewetenloze mensen zich houden aan allerhande regels. Dat voelt oneerlijk, maar die regels zijn er niet voor niets. Die regels zijn er om onschuldige mensen te beschermen en dat is wat akelig is misgegaan in Zoetermeer. Het rapport van Van der Feltz laat duidelijk zien dat de gemeente zich niet aan de regels heeft gehouden. En we begrijpen allemaal dat degenen die later hebben vernomen dat er op geheime wijze onderzoek naar ze is gedaan en dat ze in een rapport worden genoemd, erg kwaad zijn. Het hele gebeuren heeft veel schade aangericht. Schade aan het vertrouwen, om te beginnen tussen de islamitische gemeenschap en de gemeente Zoetermeer. Goed dat er intussen excuses zijn aangeboden door het college. Zó! Zoetermeer sluit zich daar graag bij aan.
Maar het gaat niet alleen om het vertrouwen tussen onze Zoetermeerders en de gemeente, het gaat ook om het vertrouwen tussen raad en college. Een van de eerste dingen die ik heb geleerd als raadslid is om heel zorgvuldig te zijn met het woord vertrouwen, want vertrouwen van de raad is de basis van het college. En als dat vertrouwen er niet meer is, dan houdt het op. Voorzitter, in Zoetermeer was het heel gebruikelijk dat als het nodig was, er in een besloten commissie of in een besloten raad van gedachten werd gewisseld. Dat is in de laatste jaren steeds minder geworden. Verschillende raadsleden, waaronder ikzelf, hebben aan de toenmalige burgemeester gevraagd om meer informatie over wat er gaande was op het gebied van veiligheid en radicalisering. Nu blijkt dat de burgemeester toen niet alleen de raad niet heeft ingelicht, maar ook het college niet en ook geen advies heeft gevraagd aan de directie of aan de afdeling Juridische Zaken. Eerlijk gezegd, als de toenmalige burgemeester nog in functie was geweest, had ik nu minimaal een motie van afkeuring in mijn tas gehad.
Natuurlijk hebben we overwogen of we de politieke verantwoordelijkheid van onze huidige burgemeester aan de orde zouden moeten stellen. Die is nu de aangewezen man om de verantwoordelijkheid op zich te nemen, en de kwestie is er serieus genoeg voor. En eerlijk gezegd hebben de memo's die we kregen ons nog niet overtuigd dat voldoende geborgd is dat iets dergelijks nooit meer kan gebeuren. Voorzitter, we lossen het niet op met het wegsturen van de huidige burgemeester en we geloven burgemeester Bezuijen als hij zegt dat hij open en transparant wil zijn, maar daar gaat het hier niet om. Het is gewoon niet altijd mogelijk om alles in het openbaar te bespreken. Toch moet ook over niet-openbare dingen verantwoording worden afgelegd aan de raad en het lijkt ons noodzakelijk dat we heel degelijk afspreken hoe we met veiligheidsissues omgaan in dit huis. Daarom dient zo Zoetermeer samen met PvdA, ChristenUnie-SGP en Fractie Van den Berg een motie in om een protocol veiligheid op te stellen. Tot zover voorzitter.

Motie nr. 2202-05 ingediend door Zó! Zoetermeer, PvdA, Cu, Fractie Van den Berg
Protocol veiligheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- door de gemeente Zoetermeer - onder verantwoordelijkheid van de vorige burgemeester - er opdracht is gegeven voor een onderzoek op basis van de methode participerend observeren waarvoor geen wettelijke grondslag bleek te bestaan;
- dit onderzoek niets aan het licht heeft gebracht over mogelijk verwijtbaar handelen van de islamitische gemeenschap van Zoetermeer, maar wel veel schade heeft toegebracht aan het vertrouwen, dat door de toenmalige burgemeester en de ambtelijk betrokkenen, noch de directie, noch het college, noch de raad is geïnformeerd over dit onderzoek;

overwegende dat:
- van deze volstrekt ongewenste gang van zaken geleerd moet worden;
- in de betreffende periode verschillende leden van de raad hebben aangedrongen op meer openheid over het veiligheidsbeleid;
- de burgemeester in geval van calamiteiten en op het gebied van openbare orde bevoegd is om als zelfstandig orgaan besluiten te nemen, maar dat in alle gevallen verantwoording moet worden

afgelegd;
- het niet met zekerheid is te zeggen, maar dat het mogelijk was geweest dat iemand vragen had gesteld over de rechtmatigheid van het onderzoek als vooraf of tijdens het onderzoek meer mensen - zoals het college en de directie - kennis hadden gehad van deze kwestie;
- de suggestie dat de burgemeester de fractievoorzitters in het seniorenconvent in vertrouwen over bepaalde ontwikkelingen op het gebied van veiligheid op de hoogte kan stellen niet realistisch is, omdat geheimhouding in het seniorenconvent niet kan worden geregeld zoals bijvoorbeeld in een raadscommissie of in de raad;
- wel geborgd moet worden dat herhaling van onrechtmatig handelen niet meer kan voorkomen;

draagt het college op:
- een protocol veiligheid op te stellen waarin geregeld wordt hoe met alle veiligheidsissues - zoals ondermijning, radicalisering en georganiseerde criminaliteit – wordt omgegaan, en in dat protocol vast te leggen:
  1. wanneer directie en juridische zaken worden ingeschakeld;
  2. wanneer het college bij de besluitvorming wordt betrokken;
  3. hoe voor de besluitvorming op dit gebied voor het hele college inclusief de burgemeester altijd een vierogenprincipe wordt gehanteerd;
  4. hoe de raad veel duidelijker de kaderstellende en vooral ook de controlerende rol kan invullen, waarbij overwogen kan worden om een raadscommissie veiligheid in het leven te roepen;
- en een raadsvoorstel over dit protocol voor het zomerreces aan de raad te sturen zodat het in september 2022 kan worden vastgesteld;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Dan mevrouw Kraneveldt, u heeft anderhalve minuut extra aangevraagd, daarmee komt de spreektijd op 4,5 minuut. Aan u het woord.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Een onderzoek dat onrechtmatig was, dat in het geheim werd gehouden, dat niet bekend was bij wethouders of de gemeenteraad. Een onderzoek dat niet in de begroting terug te vinden was en de privacy van velen ernstig heeft geschonden, dat bij een onbekend aantal ambtenaren op het bureau is beland en dat een onbekend aantal mensen heeft benadeeld en beschadigd. Een onderzoek dat onnodig bleek, dat geen nieuwe inzichten opleverde en dat het vertrouwen tussen de gemeente en de moslimgemeenschap in Zoetermeer ernstig heeft geschaad en waarbij er in de procedures op het stadhuis zaken gigantisch zijn misgegaan. Daar gaat het vandaag over en dat is ernstig. Het gaat om een onderzoek waarvoor we verantwoordelijk burgemeester Aptroot hier helaas niet ter verantwoording kunnen roepen. Hij heeft er als opdrachtgever van het geheime onderzoek een bestuurlijke puinhoop van gemaakt. En we vinden het heel vervelend dat we dat moeten constateren. Hij verschuilt zich achter de ambtelijke afwikkeling van een onderzoek dat hij zelf heeft geaccordeerd zonder zijn collega's in het college of de raad te informeren. Hij wist als ervaren bestuurder echt wel wat hij deed en wat hij deed was verkeerd, gewoon verkeerd.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie voor u van mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mevrouw Kraneveldt zegt daar in korte woorden heel wat, maar hoe weet u dat de vorige burgemeester opdracht heeft gegeven tot het NTA-onderzoek? Want dat is tot nu toe nog niet duidelijk geworden.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Volgens mij heb ik gelezen dat hij er wel degelijk van wist en hij is politiek simpelweg verantwoordelijk. Daar kan je dan niet van weglopen.

De **voorzitter**: U heeft een vervolgvraag, mijnheer Nawijn?

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dat hij verantwoordelijk is en dat soort dingen, is allemaal prima, maar u zei 'hij heeft opdracht gegeven tot'. Dat is wel wat anders.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Zoals ik het heb gelezen, is er op een gegeven moment over gesproken 'goh, moeten we dat onderzoek wel doen?' En de burgemeester heeft niet gezegd 'dat gaan we niet doen'. Het is gewoon gebeurd. Onder zijn verantwoordelijkheid, daar kunnen we niet voor weglopen. En het past ook wel in een patroon van een burgemeester die toen wij als fractievoorzitters bijvoorbeeld toen het ging om de nachtclubs vroegen 'informeer ons nu eens, we willen niet in de weg lopen, we willen geen spoeddebat aanvragen, maar informeer ons, desnoods in vertrouwen, dan kun je aan de slag' ons niet wilde informeren en daar...

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, ik heb nog een interruptie van de heer Mooiman en daarna van mijnheer Van Gils.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. Ik heb toch moeite met de manier waarop dit debat eigenlijk nu al van start gaat. We hebben het hier over een persoon die zich niet kan verdedigen, tegen wie een hele hoop verwijten worden gemaakt op dit moment. Puntje bij paaltje is het college als geheel verantwoordelijk voor wat het college onderneemt en de verantwoordelijkheid ligt nu bij het college. Dus ik zou mevrouw Kraneveldt ook willen verzoeken bij de huidige verantwoordelijken de punten neer te leggen die zij neer wil leggen en niet bij iemand die daar niet meer voor verantwoordelijk is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat vind ik geen recht doen aan de werkelijkheid zoals die is gebeurd. Ook een bestuurder die er niet meer is draagt nog steeds wel de verantwoordelijkheid voor de beslissing die hij destijds heeft genomen, alleen we kunnen hem er niet meer voor ter verantwoording roepen want hij is geen burgemeester meer. Maar ik denk dat ik het volste recht heb om te zeggen hoe de PvdA ertegen aankijkt. We vinden het ook helemaal niet leuk dat we dat moeten zeggen, maar ik denk dat we wel eerlijk moeten zijn over dat het zo gebeurd is en dat mag ook gezegd worden. Ik denk dat mijnheer Aptroot daar heel goed tegen kan.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik sluit me aan bij de kritiek van de heer Mooiman voorzitter, en ik wil eigenlijk bij u de vraag neerleggen hoe u daarmee omgaat want er wordt nu heel erg op de persoon iemand aangesproken, terwijl we het hebben over de functie van de burgemeester en die functie is nu vertegenwoordigd in een andere burgemeester. Dus de functie is hetzelfde, maar de persoon is veranderd. Maar ik heb er echt bezwaar tegen als we hier nu inderdaad een persoon die niet aanwezig is, met naam en toenaam gaan affakkelen zonder dat die persoon zich kan verdedigen, ook voor een gedeelte niet gebaseerd op feiten, maar op wat mevrouw Kraneveldt denkt dat er is gebeurd.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik bepaal zelf, of onze fractie bepaalt, hoe we erover denken en wij denken dat het zo is gegaan zoals we dat net gezegd hebben en het is hard en vervelend en we hadden het heel graag niet hoeven zeggen, en niet willen zeggen, maar we denken wel dat het zo is en dat het gezegd mag worden. Ik denk dat dat ook recht doet aan waarheidsvinding.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt blijft bij haar inzet, maar ik wil als er iemand beschuldigd wordt, bewijs hebben. Heeft u dat? Dat is de eerste vraag. En het tweede is wat u nu zegt over de heer Aptroot gewoon smaad in de zin van het Wetboek van Strafrecht, als je zomaar iemand beschuldigt waar er geen bewijs is. Ik vind dat u zich daar terdege van bewust moet zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik ben mij heel goed bewust van wat ik zeg en wat ik heb gezegd, is dat ik het een bestuurlijke puinhoop vind en ik denk dat dat ook waar is. Het is een feitelijke constatering dat de burgemeester zijn collega's niet heeft geïnformeerd, ons niet heeft geïnformeerd en in het onderzoek is vast komen te staan dat het onderzoek onrechtmatig was. En dat heb ik gezegd.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer met een interruptie.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, richting mijnheer Nawijn, dan verwijs ik even naar het rapport van Van der Feltz, naar nummer 42. Daar staat dat de toenmalige burgemeester opdracht heeft gegeven. Dus hij wist ervan en hij heeft opdracht gegeven. Daar hoeven we niet over te twijfelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan ga ik naar mevrouw Kraneveldt voor het vervolg van haar bijdrage.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel mevrouw Van der Meer, want zo had ik het ook gelezen.
Het is dan ook een dilemma voor de PvdA hoe we hier nu mee om moeten gaan. Het onderzoek naar hoe het is gegaan is nuttig en goed. Dank aan de huidige burgemeester dat hij dit zo snel heeft laten uitvoeren. Er zijn ook burgemeesters die de zaak in hun gemeente wat meer hebben gebagatelliseerd, deze burgemeester heeft het voortvarend opgepakt, waarvoor complimenten.
Maar het onderzoek van Van der Feltz stopt op punten waar wij juist verder zouden willen vragen. Voor ons blijven veel zaken onduidelijk. Om hoeveel mensen gaat het nu eigenlijk die in het NTA-onderzoek genoemd worden, krijgen zij hier later last van? Hoeveel ambtenaren en anderen hebben het onderzoek ingezien? Waar bevindt het zich allemaal? Een systeemwisseling bij de NTA en nu zijn er data zoek? Als we op vernietiging van het onderzoek aansturen, gebeurt dat dan overal waar het naartoe is gestuurd? Heeft de gemeente misschien de wet overtreden? We weten het allemaal niet goed.
We zouden in het kader van een volledigere waarheidsvinding een raadsenquête kunnen houden. Wij hebben die optie serieus in onze fractie besproken, maar dienen hiertoe geen voorstel in. De vraag is namelijk of we daarmee dan wel de ontbrekende antwoorden zouden krijgen en of we daar de mensen die slachtoffer zijn geworden van dit onderzoek mee zouden helpen. Want enerzijds hebben ook zij er recht op om te weten wat er precies is gebeurd. Maar anderzijds hebben zij ook recht op privacy en rechtsbescherming. En graag horen we ook hoe de collega's daarover denken. Bij ons blijft het wel wringen dat zoveel vragen onbeantwoord blijven, doen we daarmee recht aan de benadeelden en aan onze eigen controlerende rol? Laten we het hierbij zitten? Dat zijn belangrijke vragen.
In ieder geval moeten we ons ook richten op de toekomst. Om herhaling te voorkomen, willen wij dat het college zich goed rekenschap geeft van waar het in de processen op het stadhuis zo faliekant mis heeft kunnen gaan. De PvdA wil aanpassing en aanscherping van het beleid. Wij willen een transparant en zorgvuldig stadsbestuur dat de informatievoorziening naar college en raad op orde heeft en daarom dienen wij de motie van Zó! Zoetermeer mede in.
Ook willen we dat het college toezegt er alles aan te doen om te achterhalen of er niet toch bij NTA nog gegevens naar boven te halen zijn. Desnoods met juridische middelen en we willen dat alle betrokkenen inzage krijgen in de informatie die over hen is verzameld en zaken kunnen corrigeren. En we willen ook dat het college afdwingt dat het rapport vernietigd wordt en dat de sporen ervan ook bij derden, zoals NTA en een NCTV worden uitgewist. Ik zie een interruptie.

De **voorzitter**: Die had ik nog niet gezien, maar bij dezen. De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik ben benieuwd of mevrouw Kraneveldt wil dat betrokkenen zaken kunnen corrigeren of dat het rapport wordt verwijderd; die twee lijken me nogal tegenstrijdig.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik denk dat je het in stappen moet doen. Ik denk dat je eerst de mensen die in dat rapport genoemd worden de gelegenheid moet geven het in te zien en daar ook iets over te zeggen, daar iets over in te brengen. Vervolgens denk ik dat je het moet vernietigen en dat je de sporen ervan moet uitwissen. Dat klinkt misschien gek, maar ik denk dat dat wel de nette stappen zijn om dat zo te doen, zodat je mensen ook het gevoel geeft dat ze... Je kunt het ook meteen vernietigen maar dan weten mensen die erin staan nooit dat ze erin hebben gestaan en ik denk dat dat heel onbevredigend is. Ik denk dat je dat mensen niet aan kunt doen, want mensen weten heus wel wat er in de moskee gebeurt en wat er gezegd is en of ze daar misschien wel deel van uitmaken. Dus mensen verdenken elkaar misschien wel en dat is funest voor de gemeenschap, dus ik denk dat het heel goed is dat mensen sowieso die inzage krijgen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils heeft nog een vervolgvraag.

De heer **Van Gils** (VVD): In het memo dat ik heb gelezen, staat al dat betrokkenen, mensen die erin staan, daar inzage in krijgen en dat lijkt mij ook een goede keuze dus daar sluit ik me bij aan. Maar daarna lijkt het me handig dat dat rapport gewoon zo snel mogelijk wordt vernietigd zonder dat we weer allemaal ambtenaren erop gaan zetten om het aan te passen en veertien versies maken en die ter inzage leggen want dan heb je alleen maar het risico dat dat vervolgens uitlekt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat is ook zeker niet mijn bedoeling. Misschien had ik het woord 'corrigeren' niet moeten zeggen, maar het gaat me erom dat mensen die het betreft ook weten wat er over hen geschreven is en daar ook iets van kunnen vinden en dat vervolgens voor hen de sporen daarvan weggaan, zodat ze daar in hun latere leven geen last meer van hebben.
Het allerbelangrijkste, tot slot, is natuurlijk is natuurlijk dat het vertrouwen tussen gemeente en moslims in Zoetermeer wordt hersteld. Niet alleen met woorden, maar ook met daden. Hiervoor is een plan van aanpak nodig met budget en hiervoor dienen wij een motie in. Door ontmoeting en dialoog te organiseren, door afspraken te maken, gezamenlijk doelen te stellen, door activiteiten te subsidiëren misschien. Je kunt aan een ramadanfeest denken. Je kunt heel veel dingen verzinnen, door samen te eten, door samen concrete dingen te doen. Zo denken we dat dat mogelijk moet zijn en wij spreken de wens uit dat ook de gemeenteraad daarbij betrokken wordt, want wij zouden daarbij, denk ik, ook een rol kunnen vervullen. Dank u wel.

Motie nr. 2202-06 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Samen bouwen aan herstel van vertrouwen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- het gemeentebestuur op onrechtmatige wijze geheim onderzoek heeft laten verrichten naar de moslimgemeenschap in Zoetermeer;
- het vertrouwen tussen de gemeente en de moslimgemeenschap in Zoetermeer hierdoor ernstig is geschaad;

overwegende dat:
- extra inzet, inspanning en toenadering vanuit het gemeentebestuur nodig is om het vertrouwen te herstellen en de samenwerking met de moslimgemeenschap te versterken;
- het niet alleen bij woorden (excuses en gesprekken) kan blijven, maar ook in daden zichtbaar moet worden dat de gemeente hier serieus werk van wil maken;
- het college heeft aangegeven daar in dialoog met de moslimgemeenschap, de moskeeën en andere betrokken organisaties zoals het ILOZ vorm aan te willen geven;

verzoekt het college:
- een concreet plan van aanpakte maken om het vertrouwen te herstellen en de samenwerking te versterken;
- hierbij aan te geven welke activiteiten het college zelf of samen met betrokken partijen daartoe wil ondernemen of organiseren en ook de raad te betrekken bij de invulling;
- de suggestie van het ILOZ om de maatschappelijke bijdrage van levensbeschouwelijke organisaties (zie bijvoorbeeld Rotterdam door het Verwey-Jonker Instituut) in beeld te brengen, daarin mee te nemen;
- voor dit alles een bijpassend budget ter beschikking te stellen;
- de raad hierover voor het voorjaarsdebat van juni 2022 via een memo te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Dan ga ik naar mevrouw Bink voor haar bijdrage.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Terugkijkend, moskeebesturen dachten een vriend aan tafel te hebben. Men was open en transparant. Uit het onderzoek van Van der Feltz blijkt dat observeren van moskeebezoekers niet door de beugel kon en illegaal was. De huidige wethouders en burgemeester gaan diep door het stof. Het college zet zich in om de rapporten die in omloop zijn te vernietigen, kort nadat ze zijn ingezien door de betrokkenen. En nu? Los van dit alles, hoe nu verder? Het lijkt bijna een onmogelijke opgave. Je denkt een vriend aan tafel te hebben en deze

blijkt jou te bespioneren. Ambtenaren, netwerkregisseurs en de toenmalige burgemeester wisten ervan. Waarom is er toen niemand opgestaan met de vraag 'wil ik hieraan meewerken?'
Kijkend naar de toekomst, is Zoetermeer Vooruit blij dat gesprekken plaatsvinden tussen de burgemeester, wethouders, wethouder Ter Laak en de bestuurders van moskeeën en het ILOZ. Het memo van 18 februari jl. is wat Zoetermeer Vooruit betreft, een begin. De gemeenteraad vroegtijdig betrekken bij ontwikkelingen in het kader van de veiligheid en het plaatsen als een vast punt op de agenda van het seniorenconvent is positief en halfjaarlijkse bespreking van politiecijfers, als het nodig is in commissie of technisch overleg te laten plaatsvinden, spreekt Zoetermeer Vooruit ook aan.
Terugkijkend en naar de toekomst. Er is veel gebeurd, maar Zoetermeer Vooruit wil vooruitkijken. Het college, de moskeebesturen en het ILOZ willen dat ook. Het citaat van Martin Luther King is volgens Zoetermeer Vooruit hier van toepassing 'als je vertrouwen hebt, hoef je niet de gehele trap te zien om de eerste stap te zetten'. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink, dan mijnheer Boerboom voor zijn bijdrage. En misschien kan ik even gebruikmaken van de gelegenheid. Ik werd net aangesproken door mijnheer Van Gils in een interruptie met een verzoek aan de voorzitter of iemand die zich niet kan verweren in dit debat wel of niet bij naam genoemd kan worden in de bijdrage. Ik heb navraag gedaan en dat is geen enkel probleem. Bij dezen. Dan ga ik naar de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, GroenLinks staat voor een Zoetermeer waar voor iedereen een plek is en voor een stad waar we privacy hoog in het vaandel hebben staan. Het zal u dan ook niet verrassen dat GroenLinks met grote teleurstelling kennis heeft genomen van het Van der Feltzrapport. Het rapport bevestigt ons vermoeden dat er geen wettelijke grondslag was om via het NTA een krachtenveldanalyse te laten doen door middel van participerend observeren van moskeebezoekers, zonder dat zij daarvan op de hoogte waren. Voorzitter, dat is nog maar de eerste teleurstellende conclusie. Ook blijkt uit het rapport dat zowel raad, maar vooral ook college niet geïnformeerd zijn door de toenmalige burgemeester. Dat is ongehoord bij het inzetten van zo'n zwaar middel, dat nota bene wettelijk geen grondslag had. En helaas voorzitter, verrast ons dat niet. In het verleden was vaak het credo dat alles onder de bevoegdheid van de burgemeester viel en de raad zich daar niet te veel mee moest bemoeien. Wat GroenLinks betreft, moet er verandering komen in hoe we hiermee omgaan, een transparante werkwijze is absoluut nodig. Hoe gaat de burgemeester ervoor zorgen dat raad en college voortaan geïnformeerd worden over dit soort ingrijpende instrumenten en dat ook de politieke sensitiviteit die erbij hoort op orde wordt gebracht?
Voorzitter, ondanks dat het rapport nog veel vragen onbeantwoord laat, willen we vooral kijken naar de toekomst. De oprechte excuses van de burger en het college zijn een eerste stap, maar er is nog veel nodig om het vertrouwen met de islamitische gemeenschap, maar ook de andere geloofsgemeenschappen in de stad te herstellen. Te beginnen met de vernietiging van het rapport. Dit moet niet alleen bij de gemeente vernietigd worden, maar ook bij de NTA en de NCTV. De burgemeester heeft aangegeven te bekijken of dit juridisch afdwingbaar is. Kan de burgemeester aangeven dat, indien dit mogelijk blijkt, hij dit ook gaat inzetten?
Tot slot, voorzitter, werken aan vertrouwen vraagt om meer. GroenLinks verwacht dat de gemeente en de burgemeester initiatief nemen om hieraan te werken en daarvoor ook een plan opstellen. Wat gaan we concreet doen? Wie is ervoor verantwoordelijk en welk budget is er nodig? Wij verwachten een positieve reactie van de burgemeester, inclusief wanneer de raad daar ook terugkoppeling van kan ontvangen. Laten we samen zorgen dat Zoetermeer straks weer wordt gezien als de inclusieve gemeente waar transparantie hoog in het vaandel staat. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom, dan mijnheer Weening voor zijn bijdrage.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, de technische sessie van vorige week bracht eigenlijk weinig antwoorden op de gestelde vragen, dit terwijl we hier te maken hebben met een serieuze casus. Diverse gemeenten hebben een particulier onderzoeksbureau arm genomen om undercover onderzoek te doen naar de islamitische infrastructuur. Een onderzoeksvraag die inmiddels al acht jaar oud is. Hiertoe is een bureau geselecteerd met de naam Nuance door Training en Advies waarvan het niet duidelijk is wie dit bureau geadviseerd heeft en wie de methoden goedgekeurd heeft. Leuke naam trouwens, zeker dat 'nuance'.
Wij zijn blij met excuses van de burgemeester, maar die waren ook niet echt duur. Hoe goed zou het zijn als de toenmalige burgemeester ook zijn excuses zou aanbieden. Burgemeesters van andere plaatsen, denk aan de gemeente Delft, hebben duidelijk meer moeite om woorden van excuses te vinden. Maar zij waren dan ook vaak zelf acterend burgemeester op het moment dat opdracht tot on-

derzoek werd gegeven. Het kan toch niet zo zijn dat onze belastingcenten worden besteed aan een bureau waarvan niet duidelijk is wie opdracht heeft gegeven en of de opdracht vooraf duidelijk was? Wij neigen naar aanvullend onderzoek.
Voorzitter, we willen de situatie van destijds niet bagatelliseren. In die tijd was er alle reden om meer te willen weten over wat er gaande was in met name de Moskee Al Qibla. Duidelijk was dat jongeren uit deze moskee naar Syrië gingen om daar te strijden met IS. Echter, het was zoveel eenvoudiger geweest om gewoon de moskee te vragen wat er speelde. Ik mocht vier jaar geleden de eerste Ambassadeur voor de Vrede zijn. Ik mocht mijn eigen aandachtsgebied selecteren. Ik heb toen gekozen voor het leggen van contacten met de moslimgemeenschap. Ik heb de besturen van de Oranje Moskee en de Moskee Al Qibla bezocht en werd daar allerhartelijkst ontvangen. Het bestuur van de Moskee Al Qibla was bijzonder open over hun eigen strijd met een bepaalde groep die naar Syrië was gegaan of wilde gaan. Ze hebben daarop op een adequate wijze gereageerd, zo was mijn indruk. Daar hadden ze geen undercoveractie voor nodig. Waarom de gemeente dan wel?
Voorzitter, het lijkt me ook dat voor dit soort zaken duidelijke regels nodig zijn. En dat met dit soort zaken het mandaat van de burgemeester te ver gaat. Daarom bieden wij mede met Zó! Zoetermeer een motie hieromtrent in het kader van een protocol veiligheid.
Tot slot wil ik benadrukken tevreden te zijn met de excuses die de burgemeester heeft uitgesproken. Het vertrouwen moet immers hersteld worden en dit is een begin. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weening, ik heb een interruptie voor u van de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik hoorde mevrouw Kraneveldt al zeggen 'ik worstel met de vraag of er nog meer onderzoek nodig is'. Ik hoor u eigenlijk ook zeggen 'eigenlijk heeft dit nog een onbevredigend gevoel'. Waar denkt u dan aan? Want wij worstelen er ook wel mee. Aan de ene kant denken we 'we willen meer informatie en echt die onderste steen boven hebben' en aan de andere kant blijven we dan de gemeenschap daarmee ook belasten, zogezegd, al die tijd, terwijl we eigenlijk misschien liever vooruit willen kijken en meer vanuit vertrouwen met elkaar willen samenwerken. Waar ligt voor u de nadruk?

De **voorzitter**: Mijnheer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Er zijn best veel aanknopingspunten die vertrouwen geven om met elkaar door te gaan, is mijn indruk van de afgelopen jaren. Dit is een streep door de rekening en je wilt voorkomen dat er een soort open wond blijft en dat het steeds weer op gaat borrelen. Dat is voor ons een twijfelpunt. Moet je het dan niet tot op de bodem willen uitzoeken? We zijn er nog niet helemaal uit, daarom zeggen we ook 'we neigen ernaar'. We willen ook graag weten wat andere partijen daarvan vinden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een interruptie van de heer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Dank u voorzitter. Wat betreft het vraagstuk hoe andere partijen aankijken tegen een vervolgonderzoek. Ik heb heel erg het idee dat we de rol van de gemeente met dit onderzoek wel helder hebben en dat het vooral bij de gemeente niet helder is wat dat adviesbureau al dan niet op advies van de NCTV heeft uitgevoerd. Maar denkt u dat de rol om dat uit te zoeken bij de gemeente ligt of bij de rijksoverheid? Want ik denk dat die rol eerder daar ligt en het is ook niet voor niets dat de minister er natuurlijk iets van heeft gevonden. Ik vraag me ook af of we als Zoetermeer dat ooit boven krijgen want die middelen hebben we natuurlijk ook helemaal niet.

De **voorzitter**: Mijnheer Weening

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Daar heeft u inderdaad een punt. Zoetermeer is niet de enige gemeente die dit heeft gedaan, meerdere gemeenten hebben deze weg bewandeld, dus het zou ook goed zijn als die gemeenten samen eens met elkaar zouden spreken over hoe dit op te pakken en gezamenlijk van start gaan met de minister en de NCTV want ik denk dat het anders toch blijft doorzeuren in de toekomst. Ik denk dat we daar vanaf moeten willen met elkaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer heeft nog een interruptie.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik hoor mijnheer Van Gils zeggen 'die middelen hebben we niet' maar die middelen hebben we natuurlijk wel. Ik zal er geen voorstander van zijn, maar we kunnen

gewoon met elkaar een raadsenquête houden en dan kunnen we mensen onder ede horen. Dat betekent dat dat ook kan voor alle ambtenaren. Ook degenen die uit dienst zijn gegaan en niet meer met ons wilden spreken, ook met de oud-burgemeester. Dat kan gewoon, die middelen hebben we. Ik bepleit ze niet, maar we moeten niet zeggen dat het bij de overheid moet liggen, want de fouten zijn hier in de gemeente gemaakt.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Ik hoor daar geen vraag in, maar de fouten zijn gemaakt in heel veel gemeenten en ik denk dat het belang breder is dan alleen deze stad. Dat is waar we met elkaar een weg in moeten vinden hoe we dit het beste kunnen doen.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan gaan we naar mijnheer Weekenstroo voor zijn bijdrage.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter. Het vertrouwen van inwoners in de overheid is geschaad. Onrecht is hen aangedaan en de gemeente heeft onrechtmatig gehandeld. Die conclusie kunnen we drie, vier maanden na de onthulling in het NRC met zekerheid stellen. Steeds vaker is het vertrouwen van de inwoners in de overheid een onderwerp van zorg. Iets dat we in de raad serieus moeten blijven nemen. Immers, inwoners zijn van slag, kwaad door de onthullingen in de NRC. Het middel dat is ingezet door de overheid, hun overheid, participerende observatie, is zwaar. Daarmee kwam NTA achter de voordeur van inwoners. U en ik zouden daar ook van slag van zijn. Het rapport dat het college heeft laten opstellen, laat dan ook geen spaan heel van de infiltratie in de islamitische gemeenschap en zaagt alle juridische poten die als mogelijke grondslag aangevoerd hadden kunnen worden, vakkundig weg. Het rapport las dan ook als een thriller. Dank aan Van der Feltz voor het helder en begrijpelijk opschrijven. Binnen de afdeling, binnen de gemeente, was er de angst om informatie te missen binnen de groep inwoners. Het resultaat is dat een bevoegdheid is ingezet die niet bij de gemeente kan of moet horen. Een bevoegdheid die volgens de antwoorden van voormalig burgemeester Aptroot bij een inlichtingeninstantie zou ontmoeten behoren, zoals de AIVD, zo constateert hij jaren na dato in gesprek met Van der Feltz. Een bevoegdheid die zonder enige bezwaren, zo blijkt ook uit het rapport, is gebruikt. Zo zijn er nog meer processen volledig de mist in gegaan.
Waar het eigenlijk vanavond voor het CDA Zoetermeer over gaat, is zij aan zij werken aan het herstel van vertrouwen. Voorzitter, het onderzoek van NTA raakt de getroffenen hard. Inwoners die de overheid vertrouwen, dachten een goede relatie met de overheid te hebben opgebouwd in moeilijke tijden, waarin ook zij inzagen dat radicalisering in de eigen groep aanwezig kon zijn. Daarom verleenden zij medewerking om dit te achterhalen en te voorkomen. Voorzitter, mijnheer Schoonbeek zei het al, vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Herstel van vertrouwen zal een langzaam proces zijn. Voornamelijk zal de relatie tussen de gedupeerde groep inwoners en de gemeente weer moeten worden hersteld en dan gaat het, om een Rotterdams adagium te gebruiken, niet om woorden, maar om daden.
Dan naar voren kijken. Leden van het college geven aan het rapport niet te hebben gelezen, volgens ons om volledig begrijpelijke redenen. De afweging en de mogelijkheden zijn lastig. Aan de ene kant wil je excuses aan alle getroffenen aanbieden en die ook allemaal in kaart hebben. En aan de andere kant wil je eigenlijk ook niet weten wie die getroffen zijn. Het algemeen excuus in AD was dan ook een goede stap. In de technische vragensessie van vorige week begreep ik dat de contacten weer worden aangehaald tussen in ieder geval het ILOZ en de gemeente. Ook werd er verzoek gedaan om vaker via welzijn contact te laten verlopen, in plaats van via veiligheid. Vanuit het CDA Zoetermeer willen we dat onderschrijven. Het is stigmatiserend om een geloofsgemeenschap altijd in de hoek van veiligheid en radicalisering te plaatsen.
Dan tot slot, voorzitter. We zijn in een tijd beland waarin polarisering normaler lijkt te zijn geworden dan respect voor elkaar te hebben, waarin mensen liever in de eigen bubbel blijven zitten dan het gesprek met andersdenkenden aangaan. Laten we als raad heel scherp zijn en respect voor elkaar behouden, waarin wij het goede voorbeeld geven. Want dat kunnen we hier als raad, het goede voorbeeld geven aan onze inwoners. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo, dan kijk ik naar mijnheer Blansjaar om naar voren te komen om het woord tot ons te richten.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Voorzitter, Zoetermeer heeft te maken gehad met veel uitreizende geradicaliseerde inwoners. Het is dan zaak om de oorzaak ervan te achterhalen. Hoe ga je dat controleren? Dat burgemeester Aptroot met het infiltrerend onderzoek in de moskee akkoord is gegaan, had wellicht te maken met het tijdsbeeld. Natuurlijk begrijpen wij de onrust bij de moslimgemeenschap. Het is ook goed dat excuses zijn gemaakt. Daartegenover staan de vele uitreizende Zoetermeerders. Daarbij

speelde de landelijke aandacht voor de imams en buitenlandse geldstromen een grote rol. Dat de burgemeester dit blijkbaar op eigen houtje heeft kunnen beslissen, is natuurlijk op zijn minst vreemd te noemen. Hoe voorkom je dit? De hele procedure verdient in ieder geval niet de schoonheidsprijs. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar, dan mijnheer Van Gils. En na mijnheer Van Gils straks mijnheer Nawijn en de heer Mooiman.

De heer **Van Gils** (VVD): Dank u wel voorzitter. Tijdens de commissie hebben we Van der Feltz advocaten al bedankt voor het heldere rapport, maar hier uiteraard ook dank aan de burgemeester en het college voor de snelle uitvoering van de toezegging om hier helderheid over te creëren.
Vanavond hebben we het over de politieke duiding van wat zich heeft afgespeeld. Het rapport schetst daarvan een situatie waarin onder de grote druk die zich rondom de dreiging in 2017 voordeed rondom radicalisering, een opeenstapeling van ernstige onzorgvuldigheden heeft voorgedaan. In elke stap van het proces. En dat is betreurenswaardig, maar gelukkig laat het rapport ook een andere kant zien. Dat is dat er geen enkele aanleiding is om te denken dat het hier om opzet of andere kwade bedoelingen gaat. Uit het rapport blijkt ook niet dat de fouten tot stand kwamen door beleid of anderszins stelselmatig van aard zijn. Dat is natuurlijk positief. Het lijkt dan ook een soort perfecte storm waar de processen niet tegen bestand waren.
Waar mensen werken, maken mensen fouten. Dat is in zekere zin nooit helemaal te voorkomen. Voor mijn fractie is daarom het belangrijkste nu om van deze fouten te leren en het geschade vertrouwen met betrokken organisaties en personen zoveel mogelijk en zo snel mogelijk te herstellen. Het is goed om te zien dat het college dat volledig onderschrijft en daarin ook al de stappen heeft gezet, te beginnen door het aanbieden van de verontschuldiging aan de betrokken organisaties. Als politici voelen we hier natuurlijk allemaal de drang om de oplossing aan te dragen om het onrecht dat eenieder is aangedaan te herstellen. Het is dan bijna frustrerend dat het college ons hier het gras voor de voeten wegmaait, maar dat is het natuurlijk niet.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Ja mijnheer Van Gils, bent u van mening dat een aanvullend excuus van de toenmalige burgemeester zal kunnen bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Nee, ik maakte de opmerking net ook al even, en hoewel de voorzitter aangaf dat we hier personen mogen noemen, gaat het natuurlijk om de burgemeester in de functie van burgemeester. Daarbij vind ik het hebben over mensen op persoonlijke titel niet relevant. Het gaat om de burgemeester. Ik denk ook niet dat dat serieus bijdraagt, want we hebben het ook in alle gevallen over het vertrouwen tussen de organisaties en de personen en de gemeente en niet over het vertrouwen tussen de organisaties en die persoon, dus ik vind dat echt twee volstrekt andere dingen en ook volledig overbodig.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van Gils** (VVD): Het college maait ons dus het gras voor de voeten weg en dat is natuurlijk hartstikke positief. Ook de complimenten daarvoor aan het college, voor de schuldbewuste houding, het snelle excuus en het meteen met de betrokken organisaties en individuen in gesprek gaan. Ook goed dat er intern geëvalueerd wordt hoe we dit in de toekomst gaan voorkomen.
Tot slot, dank, en dan richt ik me even tot de hopelijk nog aanwezige insprekers van de commissievergadering, voor hun begripvolle houding in dit hele proces. Het is bewonderenswaardig dat zij niet alleen hier, maar ook in hun gemeenschappen de positiviteit van de samenwerking met de gemeente blijven inzien en niet de deur hebben dichtgegooid. Dat is mijn inbreng voor vandaag.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Boerboom heeft nog een vraag voor u.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Even terug in het verhaal van mijnheer Van Gils hebben we hem horen zeggen dat het een perfecte storm was, maar ik deel dat niet helemaal want volgens mij heeft u ook vaak genoeg gevraagd om meer openheid op het gebied van veiligheid en ik denk ook dat u net als wij privacy – want zo ken ik de VVD ook, dat ze daar waarde aan toeken-

nen – hoog in het vaandel heeft staan. Als er dan zo'n cruciaal onderzoek wordt gedaan waar we niet over geïnformeerd worden en waar zelfs het college niet over geïnformeerd wordt en daarbuiten staat, kunnen we toch niet zeggen als bij een soort perfecte storm 'dat is per ongeluk misgegaan'? Dan moeten we daar toch veel serieuzer naar kijken en ook in brede zin kijken hoe we die informatieplicht goed kunnen organiseren?

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik heb daar ook over nagedacht en ik heb me ook afgevraagd 'welk proces kunnen wij nu nog in werking roepen dat dat gaat voorkomen?' Los van het feit dat we straks alle collegestukken als raad moeten goedkeuren, met de werkdruk en de onzorgvuldigheid die daar dan weer bij komt kijken, heb ik eigenlijk niet het idee dat het proces nu mis is gegaan, maar dat in alle stappen van het proces, dat begint bij de NCTV, maar ook bij een NTA zelf, de ambtelijke organisatie en dan tot slot de verantwoordelijk bestuurder natuurlijk aan de bel getrokken had kunnen worden en moeten worden. Dat had zich gewoon niet voor mogen doen. Ik zou nu niet een oplossing kunnen bedenken, zeker niet als persoon die niet in die organisatie staat, die dat ineens helemaal zal voorkomen en onmogelijk maken in de toekomst. Ik denk dat we het hier echt hebben over een samenloop van meerdere fouten die in de normale gang van zaken dus ook niet op die manier fout kan gaan.

De **voorzitter**: De heer Boerboom heeft een vervolgvraag.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik hoor u wijzen naar andere partijen en ik deel dat niet helemaal. De NTA heeft echt andere belangen gehad denk ik destijds. Voor hen is het ook gewoon inkomen, dus ik vind dat we dat niet mogen afschuiven. Volgens mij moeten wij naar onze rol kijken als gemeente. U zei 'we zijn in het verleden zo weinig bijgepraat over dit soort cruciale onderdelen'. Dat is niet alleen hierop zo geweest, maar in brede zin hebben we heel vaak moeite moeten doen informatie te krijgen van het college, van de burgemeester dan vooral, op dit gebied. Daar moeten we toch op een andere manier mee omgaan? Daar moeten we toch zorgen dat wij als raad beter geïnformeerd worden?

De **voorzitter**: De heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Om een ding te herstellen, ik probeer het niet van ons af te schuiven, maar ik gaf een voorbeeld van 'het had in dit proces op zoveel plekken kunnen worden tegengehouden'. Uiteindelijk ligt natuurlijk bij de gemeente de eindverantwoordelijkheid, bij een bestuurder. Daar wil ik niet van weglopen in die zin. Maar aan de andere kant, heb ik niet het idee dat we stelselmatig niet op de hoogte worden gebracht. Ik heb het idee dat dit echt een grote onzorgvuldigheid is geweest die niet met een foute bedoeling of door een fout proces tot stand is gekomen. Ik denk en ik hoop dat ook, maar ik heb geen enkele aanleiding om anders te denken, dat dit echt een uitzondering is op de regel.

De **voorzitter**: Ik heb eerst een interruptie van mevrouw Kraneveldt en daarna mijnheer Schoonbeek.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, ik vind het toch iets te makkelijk. U zegt 'een samenloop van omstandigheden en fouten', en dan zeggen we sorry en dan gaan we door? Ik denk dat de VVD als het om iets anders zou gaan, veel kritischer zou geweest. Het gaat om een onrechtmatig onderzoek. Er zijn echt niet foutjes gemaakt, er zijn echt fouten gemaakt en er is niemand in de organisatie, en zeker niet eindverantwoordelijke, de burgemeester, die gezegd heeft 'jongens, dit moeten we niet doen'. De antenne is gewoon echt niet uitgestoken geweest, dat moet u toch ook zorgen baren? Daar kunnen we toch niet zomaar voor weglopen en zeggen 'nou, sorry, ja foutje, mensen bedoelen het niet zo en door'?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): We zeggen ook niet zomaar 'foutje', we hebben daar eerder een interpellatiedebat over gehad en we hebben er bij de commissievergadering uitgebreid bij stilgestaan en we hebben een extern bureau ingehuurd dat hier onderzoek naar heeft gedaan. We moeten verder ook concluderen, er lijkt hier niet iets stelselmatig aan ten grondslag te liggen, er lijkt hier niet met kwade wil iets gedaan te zijn. Het lijkt in die zin gewoon een fout. En ja, hoe gaan we dan verder? Excuses maken en de lange weg bewandelen die het herstellen van vertrouwen is, maar er is geen shortcut. U heeft die motie en u legde die net in uw bijdrage uit alsof we een keer met elkaar uit eten gaan. Ik

denk helemaal niet dat dat bijdraagt. Ik denk ook niet dat de oplossing er binnenkort ligt, dat is iets waar tijd voor nodig is en dat zal hopelijk geen jaren duren. Daarom noem ik ook dat ik het bewonderingswaardig vind dat de partijen die dit het hardst raakt, wel het nut van de samenwerking blijven inzien. Ik hoop dat zij ook het vertrouwen in de met de gemeente houden en dat het zo snel mogelijk hersteld is.

De **voorzitter**: We gaan naar mijnheer Schoonbeek voor zijn interruptie.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter, ik hoor mijnheer Van Gils net zeggen 'het is niet met slechte bedoelingen of door een fout in het proces gebeurd'. Ik heb echt alle vertrouwen in mensen en ga ook steeds van het goede uit dus daar kan ik u in vinden. Ik denk dat het zeker niet bewust fout is gegaan. Misschien onbewust niet handig, maar ook niet door een fout in het proces. Ik denk dat een proces waar je het hebt over dergelijke activiteiten, onderzoeken, zaken, gevoeligheden, een proces zonder checks and balances, zonder een check bij collega's, bij het college, wel een fout proces is. Ik vraag me af hoe u daartegen aankijkt.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik kan van buitenaf niet beoordelen of het proces daarin niet heeft gedeugd of dat het proces niet is doorlopen zoals het was ingericht. In die zin kan je een fout in een proces natuurlijk ook maken en kan daarbij dus de uitkomst fout zijn. Dus daarom denk ik dat het goed is dat de burgemeester aangeeft te gaan evalueren. Waar is dit nu intern fout gaan? Waar kunnen we eventueel extra checks and balances toevoegen? Ik zou niet weten wat ik daar als raadslid, dat geen inzicht heeft in die processen binnen de ambtelijke organisatie, nog aan kan toevoegen, anders dan dat ik het aanmoedig om daar zo snel mogelijk werk van te maken.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw bijdrage, dan gaan we naar de heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel mijnheer de voorzitter, tijdens de commissievergadering heb ik al gezegd dat ik het rapport van Van der Feltz een uitermate goed juridisch rapport vind. Het is echt klasse. En wat blijkt uit het rapport? Ik ga niet verder op het rapport in. Maar wat blijkt uit het rapport? Dat het onderzoek waar door wie dan ook toestemming voor is gegeven en opdracht voor is gegeven, onrechtmatig was. Ik sluit me daar ook bij aan. Dat brengt mij verder bij het NTA-rapport en de wijze waarop ermee is omgegaan. In de eerste plaats zal het NTA-rapport, dat is ook in de commissievergadering duidelijk geworden, nooit hier op tafel liggen, want er worden namen genoemd, heb ik begrepen. Ik heb nog een poging gedaan, maar men voelde er niet veel voor om dat NTA-rapport hier op tafel te brengen. Dat doet niets af aan wat ook al door andere sprekers hier is gezegd. Dat doet niets af aan het feit dat ik het gevoel heb dat we nog veel te weinig weten van wat zich heeft afgespeeld rondom het NTA-rapport. Dat we het rapport niet hebben, is tot daar aan toe. Maar de opdracht daartoe... Mevrouw Kraneveldt weet het beter en die zegt 'dat is de vorige burgemeester geweest', maar het zou wel eens kunnen zijn, mevrouw Kraneveldt, dat er ook nog iemand anders de opdracht zou kunnen hebben gegeven. Bijvoorbeeld de NCTV. Maar dat weten we ook niet. Dat weten we niet, dus ik...

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie voor u van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, mijnheer Nawijn heeft het rapport natuurlijk toch echt goed gelezen, maar is toch een stukje weer vergeten want er staat toch echt in dat de vorige burgemeester de opdracht heeft verstrekt. Hij wilde dat eerst niet doen, toen heeft hij een memo gekregen, dat was rond 17 juli of juni, daar wil ik vanaf zijn en toen heeft hij gewoon die opdracht gegeven. Dus dan kunnen we wel zeggen 'misschien was het iemand anders', maar Van der Feltz heeft uitgezocht dat het niet iemand anders was.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ook al zou het de vorige burgemeester zijn geweest, dan nog zou ik willen dat deze raad dat aan hemzelf zou vragen en dat hij ook daarbij zou kunnen aangeven wat de omstandigheden waren. Want wat is er gebeurd? Het geld voor het rapport, zo heb ik begrepen, is gekomen van de NCTV en als dat zo is, dan zou het wel eens heel anders kunnen zijn gegaan. Maar dat weten we niet. Dus we weten gewoon een aantal dingen niet, veel dingen die uit het rapport

voortvloeien. Ik vind dus dat ik op basis van de informatie die deze raad heeft gehad, niet een volledig oordeel kan geven. Ik kan hoogstens zeggen wat de huidige burgemeester heeft gedaan. Hij heeft het NTA-rapport niet gelezen, dat lijkt me ook verstandig en hij heeft zijn excuses aangeboden, ook goed. Maar verder weten we het helemaal niet, we weten niet hoe het in het gemeentehuis is gegaan, hoe men erbij gekomen is om dit rapport te laten opstellen.

De **voorzitter**: Ik was aan het wachten op een punt. Ik heb inmiddels vier interrupties in alle ooghoeken. Ten eerste kijk ik even naar mevrouw Van der Meer, want het was een vraag van mevrouw Van der Meer, heeft u een vervolgvraag?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nou ja, ik hoor mijnheer Nawijn allerlei dingen zeggen die hij niet weet, maar dan zeg ik toch echt 'u moet nog een keer op uw gemak dat rapport lezen want het meeste van wat u aan vragen stelt, wordt beantwoord in het rapport dat die advocaten hebben opgesteld', echt waar.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat zegt u maar er kan nog veel meer gespeeld hebben. Dat zou ik graag willen weten want dan kan ik tenminste een volledig oordeel geven.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mijnheer Schoonbeek en dan naar mevrouw Kraneveldt en daarna mijnheer Boerboom.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u voorzitter, een beetje in lijn met wat mevrouw Van der Meer zegt. Ik snap mijnheer Nawijn niet zo goed. Eerst zegt hij 'het is voor mij helemaal niet zeker en het staat niet in het rapport dat de vorige burgemeester opdracht heeft gegeven'. Ik heb een aantal mensen om me heen horen zeggen 'volgens mij staat het er gewoon in, mevrouw Van der Meer kan het u zo aanwijzen'. Dan komt mijnheer Nawijn met de reactie 'ja maar, dat wil ik de burgemeester zelf horen zeggen'. Volgens mij hebben we aan Van der Feltz advocaten gevraagd om een goed onderzoek te doen naar de feiten, een feitenrelaas over hoe dit nu tot stand heeft kunnen komen. Daar komen feiten uit, die hebben we allemaal kunnen lezen. Dat was een heel weekend werk, dat klopt. Dan kan mijnheer Nawijn toch niet zeggen 'ja maar, ik wil het hem zelf horen zeggen want anders geloof ik niet dat de burgemeester de opdracht heeft gegeven'?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijnheer Schoonbeek vindt dus alle informatie die we hebben ontvangen volledig? Dat is absoluut niet waar, dat blijkt dan uit de vragen die overblijven. En als wij als raad een oordeel willen geven, wij als raad en niet als Van der Feltz, dan vind ik dat alle feiten boven tafel moeten komen en daar pleit ik voor.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van mijnheer Schoonbeek en ik zie ook nog een interruptie van mijnheer Weening die aan het rijtje wordt toegevoegd.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voorzitter, mijnheer Schoonbeek vindt zeker niet alle antwoorden helder maar mijnheer Schoonbeek vindt wel wat in het onderzoeksrapport staat van Van der Feltz advocaten, klip-en-klaar. Daar staat het antwoord op de vraag van mijnheer Nawijn, dat hij nu in twijfel trekt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Nawijn nog.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Weet u ook waar het geld vandaan komt voor het onderzoek?

De **voorzitter**: We gaan naar de volgende interruptie, die was van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik deel de observatie van mijnheer Nawijn, dat heb ik ook in mijn termijn gezegd, dat er nog veel vragen onbeantwoord zijn en dat dat frustratie oplevert. Dat zie ik ook bij u en dat delen wij. Maar welke consequentie verbindt u eraan? Wij hebben in onze fractie serieus gezegd 'zou je een raadsenquête moeten houden?' Maar daar zitten ook allerlei haken en ogen aan en dat realiseren we ons ook, maar dat zou het enige instrument zijn waarmee je meer boven tafel krijgt dan nu want nu blijft het een beetje boven de markt zweven. Zou u daar voorstander van zijn, of gaat u dat te ver? Wat verbindt u voor consequenties aan het feit dat u nog niet tevreden bent?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mevrouw Kraneveldt heeft gelijk, ook ik vind dat een zwaarder middel wellicht moet worden ingezet maar dan wil ik dat uiteraard eerst nog eens overwegen als de burgemeester heeft gesproken en nadat we hebben gehoord wat hij zegt over wat hier vanavond is gezegd en boven tafel is gekomen. Op basis daarvan kan mijn fractie, en uw fractie neem ik aan ook, altijd nog concluderen dat er een raadsenquête moet komen. Ik vind de zaken ook heel ernstig, laten we dat vooropstellen, maar stel je voor dat de burgemeester opdracht geeft gekregen van de NTCV, dan vind ik dat dat nog wel een onderzoek verdient.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de vervolgvraag van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik deel met u dat de rol van de NCTV natuurlijk ook niet in de haak is, die hebben gewoon gemeenten voor hun karretje gespannen om onderzoek te laten doen, die hebben het mooi afgeschoven.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Met een zak geld.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, met een zak geld, dat denk ik ook, ik deel dat met u. Maar dat ontslaat een burgemeester niet van de eigen verantwoordelijkheid om voor de eigen gemeente de juiste beslissingen te nemen.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Daar ben ik het mee eens.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de volgende interruptie van mijnheer Boerboom en daarna kom ik bij mijnheer Weening.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, even in vervolg op mevrouw Kraneveldt want volgens mij kunnen we wel degelijk een ding constateren en daar een oordeel over hebben, dat is enerzijds, volgens mij heeft u dat ook gelezen in het rapport, dat er wettelijk geen grondslag was om dit onderzoek te doen en anderzijds dat zowel college, als raad niet geïnformeerd zijn. Dat zijn toch al twee dingen waarop we keihard kunnen zeggen 'dat had zo niet mogen gebeuren en dat is gewoon echt fout'?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het is zeer ernstig dat, wie dat dan ook heeft gedaan, er opdracht is gegeven tot een onderzoek dat onrechtmatig was en niet gebaseerd op een wettelijke grondslag. Dat vind ik nogal wat, ook als raad moeten we daar goed over nadenken, dat is niet niets, maar dat is wel de afweging met u: hoever ga je daarin door en wat voor consequenties verbind je daaraan?

De **voorzitter**: Dan mijnheer Weening

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Ik constateer dat mijnheer Nawijn ook voorstander begint te worden van een aanvullend onderzoek, dat betekent dat er langzamerhand een meerderheid in de raad aan het ontstaan is. Dat constateer ik.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb gezegd wat ik gezegd heb en daar sta ik achter, namens mijn fractie uiteraard. Ik ben klaar, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan hebben we nog een spreker te gaan en dat is de heer Mooiman

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel, voorzitter. Eind oktober heeft de gemeenteraad een memo ontvangen over het onderzoek van de NTA. Daar hebben we ook een debat over gehad waarna het college heeft beloofd om de onderste steen boven te krijgen over de manier van handelen, destijds. Bij dat onderzoek zijn alle partners betrokken en dat is ook goed. Inmiddels liggen de conclusies daarvan voor. Het college heeft aangegeven zich volledig bij het onderzoeksrapport aan te sluiten. De besluitvorming van het onderzoek en rond het onderzoek heeft met te weinig openheid en zorgvuldigheid plaatsgevonden en het onderzoek had niet op deze wijze mogen plaatsvinden. Dat zijn glasheldere conclusies. Het werd net ook even gezegd, er was geen juridische basis. En het college geeft

daarbij aan dat de afgelopen jaren om een aantal zaken te verbeteren überhaupt al in het gemeentelijk apparaat inkoopprocedures voor opdrachten aan externe partijen zijn verbeterd en dat er ook een privacyadviseur is aangesteld. En het is ook goed dat dat dan nu het geval is om in ieder geval dit soort zaken in de toekomst te voorkomen. Maar dan zijn we er nog niet.
Het lijkt ons ook wenselijk dat er duidelijke afspraken komen ten aanzien van veiligheidsonderzoeken in zijn algemeenheid en hierin dienen zowel juridische aspecten, alsook de rol van de gemeenteraad geborgd te worden. We zullen de motie omtrent een protocol dat hierin voorziet dan ook steunen, van Zó! Zoetermeer. Ook vinden we dat er zo spoedig mogelijk gehoor aan de wens van de getroffenen moet worden gegeven om het document te vernietigen na inzage.
Waar het gaat om verder onderzoek, want daar hebben ook een aantal collega's over gesproken, denkt mijn fractie in ieder geval dat dat niet zinvol is en dat dat ook niet juist is. Ik denk dat je nu juist naar de toekomst moet kijken en niet naar het verleden. Er zullen altijd vragen blijven die onbeantwoord zijn. Dat weet ik ook, laten we maar even zeggen, van een enquête die er nooit is gekomen over het warmtedossier in de provincie. Maar zo af en toe is het ook beter om met elkaar door te gaan. Ik denk zeker bij een dossier als dit, waar je het over mensen hebt, dat dat de way to go is. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik naar het college, naar de burgemeester. Bent u klaar voor een reactie of wenst u schorsing? Hoeveel minuten zou u willen schorsen? Vijftien minuten schorsen en het is nu 21.05 uur. Dat betekent dat we om 21.20 het debat voortzetten. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering voor de eerste termijn van het college en geef het woord aan de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel voorzitter. Dit is voor mijzelf ook, zeg ik heel eerlijk, een best moeilijk moment. Eind oktober hebben we hier gestaan toen we naar aanleiding van het NRC-artikel een memo hebben gestuurd 'we gaan het tot op de bodem uitzoeken' en we hebben het rapport uiteraard zelf ook gelezen. Dan voel je je beschaamd. Want dan denk je 'hoe kan het nou dat dit op deze manier heeft kunnen gebeuren?' Ik heb natuurlijk al gezegd, en ik wil dat hier ook herhalen, het had niet op deze manier mogen gebeuren, want het is juist zo belangrijk om – het is door velen van u al gezegd en dat ga ik niet allemaal herhalen – met vertrouwen met elkaar tezamen zaken aan te pakken, of samen zaken bespreekbaar te maken. En toen het rapport ons onder ogen kwam, onder mijn ogen en uiteindelijk ook onder de ogen van het college, was er ook eigenlijk niets anders mogelijk dan – en dat hebben we ook gedaan – nederige excuses maken aan de moslimgemeenschap over de wijze waarop dit is gebeurd. Dat hebben we ook gedaan en daarmee is zeker de zaak niet afgelopen. Dat hebben ook velen van u gezegd. Het is ook zelfs belangrijk om met elkaar daar verder op in te gaan en ik moet ook eerlijk zeggen, ik wil ook mijn waardering en complimenten uitspreken voor de moskeebesturen en het ILOZ voor de wijze waarop ze met mij daarover hebben gesproken. Daarom heb ik ook wel het gevoel dat er zeker een basis is om weer met elkaar verder gaan. Maar er is, dat is ook door velen van u gezegd, veel gebeurd. Het vertrouwen is geschaad en we moeten daar echt vol op gaan investeren. Ik herhaal het nogmaals. Ik heb dat volgens mij in oktober gezegd, ik heb het vorige week tijdens de commissie gezegd, ik wil het hier zeker ook nog een keer herhalen, daar ga ik echt mijn stinkende best voor doen als burgemeester, maar zeker ook uiteraard samen met het college. Ik geloof dat ook het hele college ziet dat we daar ook hard aan moeten werken.
Daarbij wil ik overigens ook zeggen – dat is ook door een aantal van u gezegd – dat het onderzoek Van der Feltz uitgebreid is gedaan. Maar ik wil ook meteen hierbij even vermelden dat als ik kijk naar alle gemeenten in Nederland die dit gedaan hebben, ik toch wel de stelling durf te poneren, dat wij echt het meest uitgebreide onderzoek hiernaar hebben gedaan, dat we ons kwetsbaar opgesteld hebben om te laten zien 'we willen echt kijken naar wat er gebeurd is, hoe het is gegaan en wat er daarmee allemaal gebeurd is'. En ik geloof ook dat dat onderzoek ook heeft aangetoond, de conclusies die ik net ook al van velen van u heb gehoord, dat dit in ieder geval onrechtmatig was en dat dit niet had mogen gebeuren. Dat is denk ik ook belangrijk omdat ik ook in de gesprekken met moskeebesturen die ik de afgelopen periode heb gehad, proef en merk dat zij het ook belangrijk vinden om verder te gaan. Verder te gaan om dat vertrouwen te herstellen om, een van u noemde het een open wond, met elkaar te zorgen dat die wond gaat helen en we met elkaar weer kunnen verder kunnen gaan werken aan het bouwen van vertrouwen, zoals we dat ook graag willen zien. In die hoedanigheid zou ik het graag willen zien, zodat we dat kunnen doen en niet nog langer blijven hangen in de vraag 'wat is hier precies gebeurd en op welke wijze is dit precies gebeurd?' Daar zitten volgens mij heel veel antwoor-

den op in het rapport. Ik zei het al net, het Van der Feltzrapport is in mijn ogen zo compleet mogelijk, ook omdat je afhankelijk bent van medewerking van derden, die niet altijd even duidelijk zijn. En ik hoop dat we dan ook die stappen nadrukkelijk met elkaar de komende periode kunnen gaan zetten.
Het is al gezegd, die memo hebben wij ook na toezegging in de commissie vorige week gestuurd, we hebben ook al aangegeven welke elementen wij daarbij voor ogen zien. Ik zeg er ook meteen bij dat we ook met de moskeebesturen hebben afgesproken 'dit moeten we eerst goed met elkaar doorgronden om vervolgens ook die vervolgstappen te kunnen gaan zetten rond het vertrouwen'.
Dat brengt me dan ook meteen tot de motie die door de PvdA is ingediend over het samen bouwen aan herstel van vertrouwen. Ik denk dat het ook goed is, en dat wil het college ook zeker toezeggen, om te kijken hoe we dat vertrouwen weer kunnen gaan herstellen. U heeft het nu over voor het voorjaarsdebat, ik zou graag zien dat het zo zou kunnen dat we voor de zomer met een plan van aanpak op dat punt komen en u ons de ruimte geeft om dat even goed in te bedden. Want laat ik er ook eerlijk over zijn, ik wil als burgemeester, maar wij willen ook als college, met de gemeentesecretaris samen kijken hoe we dat nou kunnen organiseren, zodat bijvoorbeeld niet altijd veiligheid is wat daar vooraan staat, maar dat het bijvoorbeeld eens het Sociaal Domein is, of jeugd, of ga zo maar verder. Welke partij dat is binnen de gemeente zou ook niet uit moeten maken, want we zijn allemaal zelf onderdeel van diezelfde gemeente. Toch hebben we ook allemaal onze eigen verantwoordelijkheid. Wij willen echt goed gaan kijken hoe we dat met de islamitische gemeenschap, laat ik breder nemen, maar uiteraard ook met de moskeebesturen op een goede manier kunnen inrichten. Daar hebben we gewoon de tijd voor nodig.
De vraag is ook gesteld, en die heeft volgens mij vorige week mijnheer Boerboom ook gesteld, over het juridisch afdwingbaar maken van de vernietiging en als dat zo is, gaan we dat dan doen? Ja, wat mij betreft gaan we er op het moment dat het zou kunnen ook voor zorgen dat dit rapport vernietigd wordt. Ik heb dat vorige week ook gezegd. Eerst geven we de mensen de mogelijkheid om inzage te krijgen in wat er over hen staat in het rapport. Dat is een hele klus, zeg ik er meteen bij, want je moet kijken 'ken je die persoon, waar komt die persoon voor?' Je wilt niet dat iemand anders die informatie gaat lezen, dus dat is echt best nog een hele grote uitzoekklus, maar ik vind dat we die verantwoordelijkheid wel hebben om dat op een goede manier te doen. Daar zijn we ook op dit moment heel druk mee bezig. En dat zal ook echt de nodige tijd kosten. Vandaar dat we die tijd ook echt willen nemen. En uiteraard, wat mij betreft heb ik ook vorige week gezegd, op het moment dat we echt door dat traject heen zijn, gaan we het NTA-rapport wat mij betreft vernietigen en hopen we ook dat dat verder geen enkele rol meer zal spelen, ook omdat – dat is ook door de insprekers vorige week gezegd – de conclusie is getrokken dat in het rapport niets stond dat uiteindelijk heeft geleid tot beleidswijzigingen. Dat is ook door de insprekers gezegd. Ja, er was op dat moment niets aan de hand, dus dan moeten we dat ook in die context plaatsen. En wat mij betreft, is het ook goed om daar verder niet mee aan de slag te gaan.
Voorzitter, dat brengt mij ook bij een derde spoor dat hierbij speelt. Dat is natuurlijk de hele discussie over de rol van veiligheid en de informatievoorziening over veiligheid en de daarbij behorende rol van de burgemeester. Want die is er natuurlijk wel degelijk. Laat ik er geen misverstand over laten bestaan. Ik hoop ook dat u heeft gemerkt dat ik er echt groot voorstander van ben om dat in openheid en transparantie met u te delen. Daar waar het mogelijk is, want dat zeg ik er in alle oprechtheid bij, ook als burgemeester, als bestuursorgaan, krijg ik soms informatie die ik niet met u kan delen om allerlei redenen. Dat is nu eenmaal zo, daar kan ik ook niets aan doen. Dat zit in de functie geborgen en dat betekent dat ik dat niet kan doen. Maar ik ben voor maximale transparantie. Dus dat wat ik kan delen, wil ik ook graag met u delen en daar ook gezamenlijk mee aan de slag gaan.
Er is door Zó! Zoetermeer een motie ingediend die ik op zichzelf in de geest van de motie goed begrijp. Maar in de invulling zou ik hem iets anders willen zien omdat ik wat huiverig ben voor een protocol. Dat betekent namelijk weer dat we iets gaan vastleggen. We hebben ook het Handvest Informatievoorziening. Daar staat al in dat we een actieve informatieplicht hebben, dus die hoeven wij niet nog een keer in een protocol veiligheid neer te zetten. Ik wil wel heel graag met u het gesprek aangaan 'hoe kunnen wij nu, ik als burgemeester, maar ook het college, want dat heeft daar ook verantwoordelijkheid in, u meenemen in de discussie over de informatie rond veiligheidsaspecten of veiligheidsonderzoeken of veiligheidsbeleid, in welke vorm dan ook?'

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik begrijp dat de burgemeester zegt 'ik wil geen protocol', maar tegelijkertijd zit ik met het vervelende gevoel in mijn buik dat we allemaal wisten dat wij veel meer moesten aandringen op informatie van de toenmalige burgemeester. Daar hebben we zeker in de periode waar het over gaat, maar ook later nog, met verschillende raadsleden het een- en

andermaal over gehad. We werden gewoon het bos in gestuurd. Ik denk nu bij mezelf 'ik had meer moeten doen'. Ik denk dat als we met elkaar gezorgd hadden dat dat niet in een klein afdelinkje viel, onder een bestuurder, zonder met het college te praten, zonder met JABO te praten, zonder met de directie te praten, had iemand misschien op een gegeven moment wel gedacht 'jongens, dit kan eigenlijk helemaal niet'. Dus als we geen protocol hebben, hoe gaan we het dan doen? Want nu heb ik niets, ik zit ermee. Het is misgegaan terwijl ik hier raadslid was. Ik betrek het ook zeer op mezelf. En we hebben het laten gebeuren terwijl we wisten dat er dingen aan de hand waren. Terwijl we wisten dat we moesten doorvragen. En het is niet gelukt. En nu zegt u 'ik wil geen protocol en we hebben al het Handvest Informatievoorziening'. En ik moet zeggen, zelfs met al die spullen, is het net als toegankelijkheid. Ik bedoel, er staat een hoop op papier, maar hoe gaan we dit nou regelen? En ik begrijp dat u alles open en transparant wilt doen, maar er zijn ook altijd dingen waar u niet over kunt praten in de openbaarheid, maar waarover u wel verantwoording moet afleggen. En dan moet u gewoon...

De **voorzitter**: Gaat u afronden mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, je hebt gelijk, ik houd een hele termijn, maar ik zit me hier een beetje aan te ergeren. Want laten we wel zijn, we hebben wat nodig als raad om het handen en voeten te geven, dus kom met een voorstel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat was een heel lange... Het gaat mij meer om het feit... U zegt zelf al 'we hebben op allerlei zaken kennelijk dingen vastgelegd en toch gaan er soms nog dingen niet helemaal zoals dat hoort'. Dat is helaas in de praktijk wat wel eens gebeurt. Ik wil met u juist graag bespreken hoe we dan wel ervoor zorgen dat we dat met elkaar kunnen doen. Ik geloof er dan niet zozeer in dat een protocol heilzaam is, ik geloof er wel in dat we met elkaar goede afspraken kunnen maken over hoe we dingen met elkaar kunnen delen. Ik heb overigens – als ik nog even mag voorzitter, voor de interruptie komt – ook gezegd in het memo dat ik heel graag het seniorenconvent daarvoor wil gebruiken. Wacht even. Ik heb daarbij niet gezegd 'uitsluitend', ik zie dat als een extra, dus dat betekent voor mij alleen maar een extra, en of dat nu met een besloten raadscommissie is, ik wil heel graag met u in gesprek. Er komt overigens ook nieuw veiligheidsbeleid aan, dat loopt dit jaar af dus het zou wat mij betreft een uitstekend moment zijn om met u het gesprek aan te gaan en te zeggen 'op welke momenten, waarover wilt u geïnformeerd worden?' Dat staat los van de actieve informatieplicht die ik als burgemeester of als college heb op het moment dat ik vind dat u geïnformeerd moet worden. Volgens mij kunt u mij er ook op aanspreken als dat niet gebeurt en u heeft ook de afgelopen periode kunnen merken dat ik zeker ook regelmatig probeer informatie die betrekking heeft op openbare orde of veiligheidsvraagstukken of anderszins met u te delen. Dat zou wat mij betreft ook echt de insteek van het gesprek moeten zijn en van de afspraken die we daarover maken. Daarmee loopt het niet weg van u, gelooft u mij maar, ik wil daar echt heel graag afspraken met u over maken, maar ik ben alleen bang dat een protocol zoals dat nu is ingezet, dat zo rigide maakt dat we daarin mogelijk niet de goede afspraken kunnen maken.

De **voorzitter**: Ik ga terug naar mevrouw Van der Meer en kom daarna bij de heer Boerboom.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb geen flauw idee wat het verschil is tussen een protocol en afspraken maken. Dus dat moet u dadelijk toch maar even uitleggen. En ten tweede, het seniorenconvent biedt geen enkele garantie dat dingen geheim blijven. We moeten manieren vinden om ook met elkaar over niet-openbare dingen te kunnen spreken. Het huidige seniorenconvent is zo gesloten als een oester, dat gaat heel goed, maar we weten echt niet hoe dat er volgend jaar uitziet.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom op hetzelfde punt? Dan ga ik eerst even naar de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Wat het verschil is tussen afspraken of een protocol? Bij afspraken is het altijd zo, of we dat dan een protocol noemen, what's in a name, maar het gaat er mij om dat we wederzijds afspraken met elkaar maken over hoe je dat doet. Ik heb in een memo aangegeven dat ik het seniorenconvent zie als een extra aanvulling om ervoor te zorgen dat we alert blijven op het feit dat ik de informatie doorgeef en dat u ook dingen aan mij kunt vragen, of aan het college, over zaken die rond veiligheid spelen. Het lijkt me nu zo mooi als we dan in het kader van het veiligheidsbeleid die afspraken kunnen maken. Ik heb, nogmaals, ik herhaal mezelf, de afgelopen periode juist ook getracht om elke keer als het om dit soort onderwerpen gaat heel nadrukkelijk u daarbij te betrekken en daar

waar u behoefte heeft aan informatie mag u mij dat altijd vragen en dan zult u dat, tenzij het vertrouwelijk of geheim is, altijd van mij krijgen.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, een van de dingen die niet uit het rapport naar voren kwam, was waarom de raad en het college eigenlijk niet geïnformeerd zijn. Daar hebben we geen helder antwoord op gekregen. Ik heb deze organisatie toch best hoog zitten, zo dat ik wel geloof dat hier politieke sensitiviteit zit. En toch is er op de een of andere manier niemand geweest die dacht 'hé, dit heeft zo'n grote impact op de gemeenschap', dat die dacht, 'misschien moeten we daar de raad over informeren'. Mijn gevoel zit heel erg erop – en daarom hoeft dat ook niet per definitie in een protocol – dat het ook in de cultuur zit. Hoe kijkt u daartegenaan? Wat denkt u dat daarvoor nodig is om de volgende keer wel te zorgen dat we als raad geïnformeerd worden?

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik kan natuurlijk niet terugkijken naar de situatie zoals die toen was en ik kan natuurlijk ook niet 100% garantie geven dat dingen op een gegeven moment niet gebeuren. Er gebeurt natuurlijk heel veel in deze organisatie. Er gebeurt heel veel in die informatie-uitwisseling. Het is denk ik wel heel erg van belang om elkaar goed op de hoogte te houden van wat er op die verschillende terreinen speelt en met name die terreinen waar ook die privacygevoelige informatie is, is dat heel belangrijk. U heeft ook al in de memo kunnen zien dat als het gaat om privacy, daar al een aantal waarborgen extra zijn ingebouwd om dat ook te voorkomen. Dat hebben we inmiddels ook gedaan en daar heb ik in ieder geval alle vertrouwen in. Ik heb de cultuur van deze organisatie, zeker ook als het gaat om veiligheid, maar ook andere onderwerpen, echt gemerkt als een organisatie die daar echt wel sensitief voor is. Hoe dit precies in dit specifieke geval gegaan is, daar kan ik natuurlijk verder geen oordeel over geven en daar kan ik ook geen inzicht in verschaffen. Maar ik ben juist heel erg op zoek, ook bij u, waar uw informatiebehoefte ligt en hoe ik als burgemeester, maar wij straks ook als college, daar invulling aan kunnen geven.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, even los van de voorziening naar de raad, of seniorenconvent of naar het eigen college, vind ik het zo fascinerend hoe dat dan gaat intern, hoe dat gaat met ambtenaren en contact met een bestuurder en/of burgemeester en of men zich daar vrij voelt om tegengas te geven. Ik denk dat het heel erg belangrijk is dat u daar nog eens goed naar kijkt. Dat heeft u ook min of meer al toegezegd. Dat u ook kijkt, kunnen we bijvoorbeeld - of je het protocol moet noemen weet ik niet - zeggen 'bij dit soort gevoelige zaken, bouwen we altijd even een juridische check in, dan hebben we even een juridische checklist die we met elkaar afvinken, zodat we intern ook onze checks and balances goed op orde hebben'. Ik denk dat dat heel erg belangrijk is, even los nog van de informatievoorziening naar ons toe.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Even naar mevrouw Kraneveldt, voorzitter. Die tegenspraak is er zeker en dat is ook goed en dat wil ik ook heel graag, want dat houdt mij scherp, maar het houdt ook de organisatie scherp en dat is denk ik ook heel erg belangrijk. Volgens mij is dat nu goed ingebouwd. Gaat daarmee alles altijd 100% goed? Ja, dat is weer de andere kant van de medaille, maar ik heb heel veel vertrouwen in de professionaliteit van de mensen die bij ons zitten op veiligheid, daar zijn al een paar heel goede stappen gezet. We willen juist ook straks met het nieuwe veiligheidsbeleid daar ook nog weer verder stappen in zetten. Nogmaals, maar goed, dan herhaal ik mezelf, dat wil ik ook heel graag met u doen, want ik ben ook heel nieuwsgierig naar wat de raad, en straks een nieuwe raad, ook graag wil betekenen in het veiligheidsbeleid, mede ook omdat een deel van de bevoegdheden rond veiligheid aan de burgemeester vastzitten. En ja, omdat die het soms ook gewoon noodzakelijk maken dat u als raad gewoon wel weet wat daarop gebeurt, zonder dat het mijn bevoegdheid aantast. Dus ja, uw vraag is eigenlijk helder maar mijn antwoord is kort, dat houden we scherp en daar zijn we ook heel erg mee bezig om dat allemaal op een goede manier op te schrijven.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer met een interruptie.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ook al is het uw bevoegdheid, volgens mij is het in praktisch alle gevallen ook zo dat u verantwoording af moet leggen aan de raad.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ja, als ik het beeld gewekt heb dat ik dat alleen maar in een cocon doe, nee absoluut, ik vind ook zelf, het is niet alleen iets waarvan ik vind dat het moet, het hoort gewoon zo te zijn. Dus dat ben ik met u eens.

De **voorzitter**: Dank u wel. Was u aan het eind van uw bijdrage?

Burgemeester **Bezuijen**: Voorzitter. Volgens mij heb ik, in mijn ogen in ieder geval bijna alles gehad want er is natuurlijk heel veel gezegd en uitgesproken over de verschillende zaken. Daar wil ik me verder niet mee inlaten, ik heb mij gericht op de zaken die spelen rond de rol die die ik heb en ik wil afsluiten met het feit dat het heel belangrijk is, ik heb ook geproefd bij de moskeebesturen en het ILOZ dat ze dat ook heel graag willen, nu een stap verder te gaan zetten om met elkaar weer aan het vertrouwen te bouwen. Want dat is ook waar ze heel veel behoefte aan hebben, ondanks het feit dat wat gebeurd is – en daar moeten we ons nederig in opstellen en dat doe ik ook – niet had mogen gebeuren.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan kijk ik rond of er behoefte is aan tweede termijn van de raad. Zeker, prima, dat betekent dat we de burgemeester even tijd geven om zich weer te installeren en dan gaan we naar de eerste spreker, dat was de heer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dat kan heel kort, zal ik het even hiervandaan doen voorzitter? Mijn fractie heeft er vertrouwen in dat het op dit moment de burgemeester, het college en ook de organisatie duidelijk is dat er iets anders moet gebeuren en dat het anders moet worden ingericht, onder andere op de checks and balances. We twijfelen nog heel sterk, en ik durf bijna te zeggen dat we niet voor een vervolgonderzoek zijn, omdat dat wat ons betreft vooral tot vertraging leidt in het verder opbouwen van het vertrouwen. Als we over een halfjaar pas het vervolgonderzoek hebben gedaan, dan levert dat een halfjaar niet starten met de opbouw van vertrouwen op en we vragen ons ten zeerste af of daar veel meer uit zal komen dan wat nu al bekend is uit het onderzoek van Van der Feltz. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Schoonbeek. Dan mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. We weten niet alles maar we weten genoeg. We weten wat er mis is gegaan en dat het niet had moeten gebeuren. Voorzitter, ik wil het vooral nog even met de burgemeester over het protocol veiligheid hebben. Als we daarboven moeten schrijven 'afspraken veiligheid' dan doen we dat meteen, maar er staan in feite vier punten in. Een punt is dat afgesproken wordt wanneer de directie en juridische zaken worden ingeschakeld, een punt is wanneer het college bij besluitvorming wordt betrokken, het derde punt is hoe de besluitvorming ook altijd onder een vierogenprincipe gebeurt als we het over zware criminaliteit hebben en het vierde is hoe we als raad onze rol kunnen invullen. Ik vraag aan de burgemeester om precies aan ons uit te leggen welk van die vier punten hij nou een bezwaar vindt om mee te nemen in een protocol, waar we natuurlijk best wel tevoren een paar keer met elkaar over kunnen sparren. Ook als raad en college. Want dan schrappen we dat stukje er gewoon uit. Ik ben heel benieuwd wat hier nou het probleem is, wat er in deze motie staat.
Wij hebben onze excuses ook aangeboden, omdat wij ons ook verantwoordelijk voelen. Ik heb er heel erg behoefte aan dat wij ons een volgende keer met elkaar, en ik doe ook een beroep op de collegae, niet laten afpoeieren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer, dan kom ik bij mevrouw Kraneveldt voor haar bijdrage.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, we blijven met vragen zitten en dat blijft altijd knagen. We hebben in deze raad met sommige collega's nog even kort gesproken over het woord raadsenquête. Als er een meerderheid voor zou zijn geweest, zou de PvdA die gesteund hebben, maar daar moet draagvlak voor zijn en het moet uiteindelijk ook iets opleveren. We denken dat dat een te zwaar middel is voor de witte vlekken die we ingevuld zouden willen zien. We doen het niet,

maar het blijft knagen en dat zal ook bij de moslimgemeenschap zo zijn en dat is natuurlijk jammer. Dan moeten we extra ons best doen om dat vertrouwen te herstellen.
Met betrekking tot onze motie. Ik wil daar graag 'voor de zomer' van maken. Dat maakt ook niet uit. Waar het ons om gaat is dat we er ook echt een beetje tempo mee maken en natuurlijk niet overhaast, uiteraard, in goed overleg met alle betrokkenen, maar dat we er ook wat tegenoverstellen en ook wat bij geven, ook budget, zodat we daar met elkaar gewoon een mooi programma van kunnen maken zodat ook de moslimgemeenschap ziet waar we de komende tijd met elkaar aan gaan werken. Ik denk dat we daar als raad ook een rol in hebben en de PvdA speelt die graag.

De **voorzitter**: Interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik zit even met die motie, voorzitter, want daar is budget voor nodig en ik begrijp niet waarom we dat niet voor het voorjaarsdebat kunnen krijgen, maar wel voor de zomer want het is toch nodig dat we dat bij het voorjaarsdebat doen? Dan weten we ook hoe we zitten qua centjes, waarom moet dat nu weer de zomer worden?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat klopt, daarom had ik het ook in eerste instantie zo neergezet maar ik hoor de burgemeester met alle goede bedoelingen zeggen 'dat komt voor mij wat te vroeg in de uitwerking'. Als hij wel een mogelijkheid ziet om al bij voorbaat wat budget te reserveren zou dat natuurlijk mooi zijn maar ik wilde de burgemeester tegemoetkomen in de termijn en daarom denk ik dat die aanpassing zou kunnen. Maar als de burgemeester natuurlijk zegt ' ik doe het voor het voorjaarsdebat, dan doe ik vast wat in de pot', dan is het ook prima natuurlijk.

De **voorzitter**: Is de motie hiermee aangepast, mevrouw Kraneveldt? Of wacht u nog op een reactie van het college?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Hij is daarmee wat mij betreft aangepast.

Motie nr. 2202-06' ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Samen bouwen aan herstel van vertrouwen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 21 februari 2021;

constaterende dat:
- het gemeentebestuur op onrechtmatige wijze geheim onderzoek heeft laten verrichten naar de moslimgemeenschap in Zoetermeer;
- het vertrouwen tussen de gemeente en de moslimgemeenschap in Zoetermeer hierdoor ernstig is geschaad;

overwegende dat:
- extra inzet, inspanning en toenadering vanuit het gemeentebestuur nodig is om het vertrouwen te herstellen en de samenwerking met de moslimgemeenschap te versterken;
- het niet alleen bij woorden (excuses en gesprekken) kan blijven, maar ook in daden zichtbaar moet worden dat de gemeente hier serieus werk van wil maken;
- het college heeft aangegeven daar in dialoog met de moslimgemeenschap, de moskeeën en andere betrokken organisaties zoals het ILOZ vorm aan te willen geven;

verzoekt het college:
- een concreet plan van aanpakte maken om het vertrouwen te herstellen en de samenwerking te versterken;
- hierbij aan te geven welke activiteiten het college zelf of samen met betrokken partijen daartoe wil ondernemen of organiseren en ook de raad te betrekken bij de invulling;
- de suggestie van het ILOZ om de maatschappelijke bijdrage van levensbeschouwelijke organisaties (zie bijvoorbeeld Rotterdam door het Verwey-Jonker Instituut) in beeld te brengen, daarin mee te nemen;
- voor dit alles een bijpassend budget ter beschikking te stellen;
- de raad hierover voor de zomer 2022 via een memo te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dat betekent dat het dictum wijzigt in 'voor de zomer', oké. Dat was uw termijn ook, begrijp ik, mevrouw Kraneveldt. Dan gaan we naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, ook voor Zoetermeer Vooruit is een vervolgonderzoek niet nodig. Het allerbelangrijkste is: blijf in gesprek met elkaar en heb vertrouwen in elkaar en dan hoop ik dat het goed komt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink, dan ga ik naar mijnheer Boerboom,

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank voorzitter, en dank aan de burgemeester, voor zijn termijn. Blij te horen dat hij het aan alle kanten serieus oppakt, ook samen met de rest van het college en ook verantwoordelijkheid neemt.
Ik had het net over cultuur en ik denk daarom ook dat het heel belangrijk is dat u uitstraalt 'die transparantie wil ik hebben en daar sta ik voor'. Want dat is ook iets dat u meegeeft aan de ambtenaren die hier werken, denk ik. Dat zorgt denk ik ook dat we straks op de juiste manier dat gesprek met elkaar kunnen voeren en ook echt kunnen kijken 'hoe kunnen we die informatievoorziening met elkaar goed vormgeven?' Daarnaast ben ik blij te horen dat u zegt dat u na de inzage het stuk gaat vernietigen want ik denk dat dat nog een heel belangrijk stukje is en er ook alles aan doet om dat bij de externe partners voor elkaar te krijgen.
Tot slot denk ik dat het goed is dat u ook die toezegging doet, of de motie van de PvdA positief adviseert, om dat plan van aanpak te realiseren en echt vanuit die basis van vertrouwen weer verder te bouwen. En betrekt u ons ook vooral daarbij. Ik denk dat we ook graag een rol daarbij spelen waar dat mogelijk is. Naast natuurlijk de partners, die moeten in eerste instantie betrokken worden, het ILOZ maar vooral ook de islamitische gemeenschap in Zoetermeer. Dan hoop ik dat we met elkaar volgend jaar weer in een goede flow zitten om te bouwen aan een fijn en inclusief Zoetermeer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Mijnheer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij met de toon die de burgemeester aanslaat en dat hij de cultuurverandering soort van verpersoonlijkt. We worstelen nog wel met de vraag 'is een vervolgonderzoek noodzakelijk, ja of nee?' Ik heb de indruk dat er geen meerderheid voor is, maar gevoelsmatig denk ik 'de onderste steen moet boven'. Dat is mijn worsteling nog.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Weekenstroo. O, pardon ik zag een interruptie over het hoofd van mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik wil mijnheer Weening graag vragen: als u zegt 'ik zit nog te twijfelen over het vervolg', wat zijn dan uw prangendste vragen waar u nog geen antwoord op heeft gehad?

De **voorzitter**: Mijnheer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Ik denk dat we allemaal heel veel prangende vragen hebben. Ik denk dat de sessie van vorige week een voorbeeld daarvan was. We weten nog steeds niet het antwoord op de meest cruciale vraag die ik in mijn bijdrage heb genoemd, maar als ik de enige ben die die vraag nog heeft, vind ik dat wel teleurstellend. Aan de andere kant is het ook zo dat als de moslimgemeenschap, wellicht vertegenwoordigd door het ILOZ, zegt dat het genoeg is, dan is het voor mij ook een keer klaar.

De **voorzitter**: Vervolgvraag van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Eigenlijk nog precies dezelfde. Wat is nu de vraag waar u het meest antwoord op wilt hebben?

De **voorzitter**: Mijnheer Weening? Geen reactie. Dat was de termijn van mijnheer Weening dan ga ik verder naar mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. We zijn blij met de houding van het college en de reactie van de burgemeester. Vertrouwen kan pas wanneer de ander, degene die fout is geweest, in de spiegel kijkt en schuldbewust is. En dat zien we. We willen het college dan ook het vertrouwen geven om aan de slag te gaan en bij ons aan te kloppen wanneer we de rol van het college verder kunnen ondersteunen, tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We zijn blij met de uitleg van de burgemeester. We hebben geen behoefte aan vervolgonderzoek. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, mijnheer Weening zei net 'de onderste steen moet boven'. Ik denk dat we het daar allemaal met elkaar over eens zijn. Ik denk dat in dit geval alleen de vraag is in hoeverre we dat voor elkaar kunnen krijgen. In die zin sluit ik me aan bij de woorden van de heer Mooiman in de eerste termijn dat het nu tijd is om verder te kijken naar de toekomst. In die zin ben ik wel blij met de antwoorden die de burgemeester hier vanavond, maar ook al eerder in de memo's van het college gaf. De toezegging die hij doet rond de motie van de PvdA over het met een plan van aanpak komen voor het herstellen van het vertrouwen met de moslimgemeenschap, lijkt ons een goede invulling van wat naar ons idee in ieder geval de spirit van die motie lijkt te zijn. Dus daar sluit ik mij helemaal bij aan. Rond de informatievoorziening met de raad merk ik bij veel collega's toch een behoefte om die te evalueren. Ik denk dat de lijn die de burgemeester daarin voorstelt een goede is en ik sluit me daar ook graag bij aan.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Wij zijn ook zeer tevreden met het antwoord van de burgemeester en zijn inzet hierbij op wat hij met de raad gaat doen. Ik denk dat dat heel goede woorden waren.
We moeten zeggen dat we ook nog steeds met vragen zitten, maar we hebben ook gekeken naar de proportionaliteit en als je dat afweegt, zeggen wij nu op dit moment, vlak voor de verkiezingen en vlak daarna, niet op een nader onderzoek te willen aansturen. Verder hebben wij vertrouwen in deze burgemeester die er op zichzelf niets aan kon doen dat dingen fout gingen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Nawijn, dan kom ik bij de heer Mooiman als laatste in de rij.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. Ook de PVV heeft geen behoefte aan een vervolgonderzoek. Zoals inderdaad ik in de eerste termijn zei, het is denk ik nu van belang dat we vooruitstreven met elkaar. Dat is denk ik ook wat we gehoord hebben bij de commissievergadering van de personen die het betrof, ofwel de vertegenwoordigers daarvan. We vrezen ook dat verder onderzoek een aantal zaken zou vertragen, ook waar het gaat bijvoorbeeld om het vernietigen van documenten. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer Mooiman. Dan gaan we naar het college in de tweede termijn. Het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel voorzitter, voor het woord en ik wil de raad ook danken voor de woorden die zijn gesproken over vertrouwen dat is geuit. Nogmaals, zoals ik al eerder zei in de eerste termijn, het is een ingewikkeld traject en een lang proces geweest om het allemaal uit te zoeken. Zoals ik al eerder zei, het verdient zeker geen schoonheidsprijs, maar we moeten denk ik echt verder en ik ben bij dat de raad ook inziet dat dat ook belangrijk is, om met elkaar dat vertrouwen weer op te gaan bouwen.
Concreet is nog de vraag van mevrouw Van der Meer over 'geef nu eens precies aan in de motie waar het nu zo'n probleem is?' Zo leg ik het maar even voor mezelf uit. Ik heb natuurlijk al iets gezegd over het woord protocol, dat heeft al iets vaststaands waar ik graag zou willen zien, maar dat heb ik al in de eerste termijn gezegd, dat we afspraken zouden maken gaandeweg de vorming van het veiligheidsbeleid dat het komende jaar op de stapel staat. Als u kijkt naar de eerste drie punten, die zijn dan zo specifiek. Nogmaals, wanneer de directie juridische zaken wordt ingeschakeld, wat mij betreft is het dus sowieso een gegeven, vanuit mijn openheid en transparantie, dat ik juist dat soort dingen met u

wil gaan delen. Dus als je kijkt naar de eerste drie punten dan denk ik 'ja, dat zijn eigenlijk dingen die je wel in een protocol kunt zetten, maar dat is ook een manier van gedragen'. De vierde snap ik wel veel beter want dat is precies waar ik het over had 'hoe gaat de raad dan de rol invullen, kaders stellen?' Waarbij ik overigens – maar dat is natuurlijk ook straks aan u om dat te bepalen – het idee van een raadscommissie veiligheid zeker ook wel interessant vind. Tegelijkertijd zou dan ook het model van vergaderen anders moeten worden. Maar goed, dat is niet waar we nu op zitten. Dus als u kijkt naar de invulling daarvan, zou wat mij betreft, als ik de motie zo mag lezen, vanuit de insteek die ik heb gekozen om die afspraken te maken over de vorm, de vraag zijn 'hoe krijgt u uw informatie tijdig en op een goede manier, hoe zorgen wij ervoor dat we die informatie tijdig aan u kunnen verstrekken, dat we dat met elkaar de komende periode ook goed afspreken in de vorming van het nieuwe veiligheidsbeleid?' Dan is het zeker voor het zomerreces wat mij betreft te vroeg, want dat is dan iets dat aan het eind van het jaar moet worden vastgesteld, of waarschijnlijk begin volgend jaar. Maar goed, dan zouden we dat proces met elkaar kunnen ingaan.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Van der Meer want die wilde u al interrumperen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter. Ik hoor te veel dat de wethouder het veiligheidsbeleid en de afspraken over de informatievoorziening naar de raad over het veiligheidsbeleid op een hoop gooit. Ik vind dat echt twee verschillende dingen. We hebben al zo lang we leven in dit huis een veiligheidsbeleid gehad en toch zijn wij niet geïnformeerd over van alles en nog wat. Dus die twee dingen zie ik niet als een geheel, behalve als u in uw veiligheidsbeleid dit allemaal gaat meenemen. Dat kan ik me bijna niet voorstellen, want dit is gewoon de houding eromheen, waar we wat mee moeten. Het is natuurlijk niet zo dat als wij een commissie veiligheid instellen, per se het vergaderschema moet wijzigen, want daar kunnen we best wel andere vormen voor vinden en daarover zouden we met elkaar van gedachten kunnen wisselen voordat u de afspraken die wij protocol noemen en u afspraken, vaststellen met elkaar.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Volgens mij komen we steeds dichter bij elkaar als het om dit vlak gaat. Kijk, het gaat er mij natuurlijk vooral om hoe we dat nu zo organiseren dat – zoals u net ook terecht zei – u daar die verantwoordelijkheid kunt invullen als raadslid om op een goede manier te weten wat er in dat veiligheidsbeleid of op veiligheidsterrein speelt. Dat is overigens ook lastig, want er zijn sommige dingen die ik, zoals ik al eens eerder gezegd heb, niet kan delen. Het gaat mij erom dat die eerste punten zo specifiek zijn, en vaak intern organisatorische vraagstukken betreffen dat ik me afvraag 'moet u dat allemaal in een protocol hebben?' Volgens mij is punt 4 veel belangrijker en dat is 'hoe zorgen we ervoor dat u die informatie op een tijdige manier krijgt?' Hoe zorg ik daar in ieder geval voor en hoe weet ik ook welke informatie u graag daarover zou willen hebben, zodat we dat kunnen afspreken? U zei net terecht, en dat zou ik willen afspreken 'laten we dat nou wel een plek in dat veiligheidsbeleid geven'. Daar kun je dat ook volgens mij goed met elkaar afspreken en het daar ook weer vastleggen. Dan is het geen protocol, maar dan is het beleid en vervolgens is het ook beleid waar wij, ik als burgemeester, naar dien te handelen.

De **voorzitter**: Dat was uw bijdrage, dan ga ik naar mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hebben dadelijk een flinke schorsing nodig, want we moeten op alle onderwerpen bekijken wat we gaan stemmen, dus ik zal met de mede-indieners kijken wat we met deze motie doen. Als we iets anders gaan doen, wanneer komt dat veiligheidsbeleid dan? Want daar hoor ik u al mee dreigen sinds u bent aangetreden dus ik ben wel heel benieuwd wanneer het nou echt komt, want dat is natuurlijk een van de dingen die we dan wel keihard gaan afspreken met elkaar, sowieso.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Het laatste wat ik zou willen doen, is dreigen naar de raad, voorzitter. Maar volgens mij hebben wij afgesproken, en dat is ook naar u toe gegaan, een actualisatie van het veiligheidsbeleid. Toen ik aantrad, heb ik dat toegezegd en dat is uiteindelijk ook aan uw raad aangeboden. Waar we nu voor staan, is dat het veiligheidsbeleid gewoon in 2022 afloopt. Onze beleidsnota loopt dit jaar af. We zijn nu ook bezig met de voorbereiding, u krijgt binnenkort een voorstel in het kader van de participatieprocedure voor. Het idee is dat we vanaf 2023 voor de komende vier jaar nieuw veilig-

heidsbeleid krijgen. Dus dat betekent eind van het jaar, begin volgend jaar. Dan is het de bedoeling dat de nieuwe raad dat veiligheidsbeleid gaan vaststellen.

De **voorzitter**: Begrijp ik daarmee dat u voor het einde van het jaar een voorstel bij de raad heeft liggen dat in ieder geval daarna in werking moet treden? Nee? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het moet niet bij de raad liggen, het moet door de raad behandeld zijn anders kan het helemaal niet starten in 2023. Dus we moeten het uiterlijk in september hebben.

De **voorzitter**: Dat zijn uw woorden, daarom kijk ik nog even naar de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Nee, ik begrijp dat mevrouw Van der Meer zeer optimistisch is, maar dat is echt een te strakke termijn. Laat me even kijken, want dat kan ik nu even niet zeggen. Ik heb ook nog geen reactie gekregen en daar moet ik even de exacte planning voor hebben. Maar dat we er dit jaar mee aan de slag gaan, geeft volgens mij ook voldoende aanleiding om met de raad in gesprek te gaan over hoe we dat zouden willen invullen. Dus ik kom daar met een planning op terug.

De **voorzitter**: En, wanneer is dat dan? Want dat betekent na vanavond. We kunnen ook zeggen 'we hebben nog een schorsing nu, u heeft nog tijd om daarover te spreken'?

Burgemeester **Bezuijen**: Nee, dat komt na vanavond, dat ga ik niet meer vanavond aan u laten weten.

De **voorzitter**: U was aan het eind van uw tweede termijn. Dan is verzocht om schorsing, zo hoorde ik net van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb zeker twintig minuten nodig.

De **voorzitter**: Twintig minuten, dan kom ik op 22.20 uur en dan gaan we de beraadslagingen hervatten en dan neemt de burgemeester het weer van mij over, of dan draag ik het voorzitterschap weer over en dan zitten we in de opstelling voor het stemmen. Dat geef ik u mee. Prima, dan is het nu geschorst tot 22. 20 uur.
(De burgemeester neemt zijn plaats als voorzitter van de raad weer in.)

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering en dat doe ik om tot de stemmingen over te gaan. Hoe langer het duurt, hoe langer het duurt voordat u aan de borrel kan. Dat is altijd een goed dreigement, zeg ik maar. Ik ga met u de laatste stemmingen van deze raadsperiode doen. Ik zeg het nog maar een keer erbij. Dat is toch een bijzonder moment, zoals ik al zei. Mevrouw Van der Meer wil allereerst nog het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, vanwege de toezeggingen die u heeft gedaan en ook een beetje omdat we hopen met elkaar dat dit de laatste inhoudelijke raad is, dus we willen dat ook een beetje charmant afsluiten, zullen we motie 5 intrekken op dit moment, maar we bewaren hem zuinig want we willen in dat veiligheidsbeleid van u wel het een en ander terugzien, ook over de omgangsvormen met de raad en hoe dat verder allemaal gaat. Dus bij dezen is motie 5 over het protocol ingetrokken.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Anderen nog? Dan ga ik nu over naar de stemmingen en we beginnen gewoon met 8.a het raadsvoorstel Citymarketing – Reserve fonds Zoetermeer 2040.

Stemmingen

a. Raadsvoorstel Citymarketing – Reserve fonds Zoetermeer 2040

De **voorzitter**: Amendement 2202-C' ligt hierbij voor Uitwerking extra budget voor citymarketing. Ik zeg er meteen bij dat het amendement is geamendeerd, dus voor de zekerheid nog even 'de raad wordt zo snel mogelijk via een raadsmemo geïnformeerd over de besteding van dit budget et cetera'.

Daarmee is dat amendement ook aangepast en dat ga ik dan nu in stemming brengen. Maar ik begin met de vraag of er iemand een stemverklaring over wenst af te leggen. Niet het geval, is er iemand die stemming over dit amendement wenst? Mag ik de leden van de raad die tegen dit amendement zijn de rode kaart vragen op te steken?
Tegen zijn D66, CDA, SP, Zoetermeer Vooruit, LHN, 22 voor, 17 tegen, het amendement is aangenomen.
Amendement 2202-D is ingetrokken dus dat maakt geen onderdeel meer uit van besluitvorming.
2202-E Geen Grand Départ in Zoetermeer. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niet het geval, welke leden van de raad zijn voor dit amendement?
Voor zijn PvdA, SP, Fractie Van den Berg. 4 stemmen voor, 35 tegen; verworpen.
Amendement 2202-F Toegankelijkheid als uitgangspunt. Mevrouw Hoekstra, een stemverklaring, gaat uw gang.

Mevrouw **Hoekstra** (VVD): Dank u wel voorzitter, een korte stemverklaring. De Zoetermeerse VVD is altijd voor een zo groot mogelijke toegankelijkheid. Het probleem bij dit amendement is alleen dat wat de ene persoon nodig heeft, de andere persoon tegenwerkt. Denk maar bijvoorbeeld aan prikkelarme evenementen. Daarom zal de Zoetermeerse VVD niet voor dit amendement stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, anderen nog voor een stemverklaring? Dan breng ik het amendement in stemming. Mag ik de leden van de raad die voor het amendement zijn vragen hun groene kaart op te houden?
Voor zijn Fractie Van den Berg Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, SP, PvdA, D66 en GroenLinks, het amendement is verworpen met 18 voor, 21 tegen.
Dan gaan we naar het aangepaste raadsvoorstel Citymarketing – Reserve fonds Zoetermeer 2040. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Zoals ik al in het debat heb gezegd, is de PvdA niet voor het uitgeven van € 200.000,00 aan de Grand Départ van de Tour de France, in ieder geval niet voor de deelname van Zoetermeer daarin. We denken dat het geld beter besteed kan worden. Helaas is het een raadsvoorstel dat uit twee delen bestaat, terwijl we het ene deel wel goed vinden en het andere deel dus niet. Dan zijn we toch genoodzaakt tegen het raadsvoorstel te stemmen terwijl we wel voor Zoetermeer groeikernactiviteiten zijn. Laat dat ook gezegd zijn, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie Van den Berg): Voorzitter, we zullen ook tegen dit voorstel stemmen. We gunnen de Zoetermeerders zeker een leuk evenement als dit, maar niet als onduidelijk is of de Grand Départ door Zoetermeer gaat en of de kosten opwegen tegen de baten.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we zullen voor het voorstel stemmen, maar met pijn in ons hart omdat de rest van de collegae het amendement van de PvdA dat we ook mede indienen over de toegankelijkheid heeft verworpen. Het stelt me buitengewoon teleur van deze raad. Maar we zullen voor het voorstel stemmen want we gaan ervan uit dat het college wel zijn verantwoordelijkheid oppakt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Dan ga ik het geamendeerde raadsvoorstel in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn vragen te stemmen?
Tegen zijn de SP, PvdA, ChristenUnie-SGP, PDvZ en Fractie Van den Berg. Daarmee is het voorstel – dit klopt niet helemaal, er staat verworpen, maar volgens mij was het andersom. Dan neem ik aan dat er 32 stemmen voor zijn en 7 tegen en is het raadsvoorstel aangenomen.
Dan gaan we naar de twee moties.
Motie 2202-03 Grand Départ alleen met Zoetermeers egard. Is er behoefte om daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, zijn er leden van de raad die hier stemming over wensen? Ja. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn, dus de groene kaart, vragen hun stem uit te brengen?
Voor zijn SP, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg, de motie is verworpen met 8 stemmen voor en 31 stemmen tegen.

Motie 2202-04 Meer breedtesport en evenementen, minder lobby. Is er behoefte om daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun stem uit te brengen?
Voor zijn PvdA en Fractie Van den Berg. Daarmee is deze motie verworpen met 3 stemmen voor en 36 tegen.

b. Raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het raadsvoorstel Sociaal Innovatiefonds. We hebben als eerste het amendement 2202-A van Zó! Zoetermeer Projectmatig werken Sociaal Innovatiefonds. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun stem uit te brengen?
Voor zijn SP, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, PDvZ en Fractie Van den Berg, 7 voor, 32 tegen; verworpen.
Amendement 2202-B Sociaal Innovatiefonds programmaplan. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen dit amendement zijn, dus de rode kaart, vragen hun stem uit te brengen?
Tegen is Zó! Zoetermeer, daarmee is het amendement met 37 stemmen voor en 2 tegen aangenomen.
Dan gaan we naar het raadsvoorstel. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Is er iemand die stemming wenst? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn vragen hun stem uit te brengen?
Tegen zijn Zó! Zoetermeer, PDvZ, daarmee is het besluit aangenomen met 36 stemmen voor en 3 tegen. Dan hebben we nog twee moties.
Motie 2202-01' Opbrengsten Sociaal Innovatiefonds behouden. Daar is overigens een amendement op gedaan want dat gaan we in september doen, de raad in september 2022 informeren. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Is er iemand die stemming wenst over deze motie? Nee. Dat is mooi, dan is die unaniem aangenomen.
Motie 2202-02 Actueel overzicht pilots Sociaal Domein. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun stem uit te brengen?
Voor zijn SP, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, PDvZ en Fractie Van den Berg. De motie is verworpen met 9 stemmen voor, 30 tegen.

c. Raadsmemo Reactie van het college op het Van der Feltzrapport d.d. 24-01-2022, afdoening toezegging 499.

De **voorzitter**: Dan heb ik als het goed is nog een motie liggen, Samen bouwen aan het herstellen van vertrouwen, motie 2202-06. Daar is ook wat aangepast, het gaat nu over de zomer van 2022. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst iemand stemming over deze motie? Ik hoorde ja, dan gaan we stemmen. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun stem uit te brengen?
Tegen zijn VVD, LHN en PVV, de motie is aangenomen met 25 stemmen voor en 14 tegen.
Daarmee zijn we door alle stemmingen heen. Ik kijk even naar de griffier of het klopt.

9. Sluiting

De **voorzitter**: En dan zijn we aan het eind van deze vergadering. Dan hoeven we dus ook niet morgenavond terug te komen en staat er voor u ook nog een borrel klaar. Ik wens u allen ontzettend veel succes, voor degenen die dat gaan doen, met alle campagneactiviteiten en alles wat daarmee gepaard gaat. We hopen u natuurlijk straks allemaal weer te zien. Heel veel succes ik sluit de vergadering en tot snel, dank u wel.

Sluiting om 22.36 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 maart 2022,

de griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen